

VINNOVAS ÅRSREDOVISNING

Sveriges innovationsmyndighet

2020

Kort om Vinnova

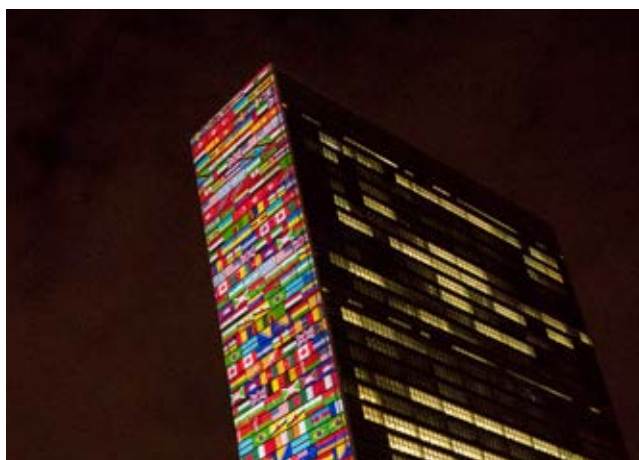
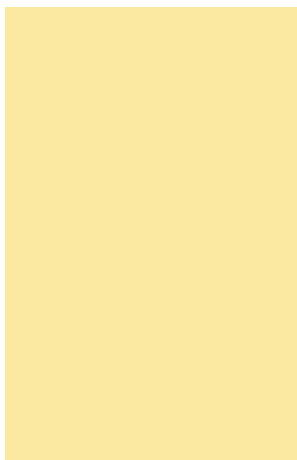
Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Vi arbetar för att Sverige ska vara en innovativ kraft i en hållbar värld och vårt uppdrag är att stärka Sveriges innovationsförmåga för att bidra till hållbar tillväxt. Vi utgår från de mål för hållbar utveckling som FN antagit i Agenda 2030.

Vi identifierar utvecklingsområden där våra satsningar kan göra skillnad och vi skapar möjligheter och drivkrafter för organisationer att arbeta tillsammans för att möta viktiga samhällsutmaningar.

Vi stimulerar samarbeten där kunskap och kompetens från olika håll möts och där organisationer lär av varandra. Genom vårt

stöd får företag och organisationer möjlighet att experimentera och testa nya idéer innan det blir lönsamt. Varje år satsar Vinnova ungefär tre miljarder kronor på forskning och innovation.

Vinnova är en statlig myndighet under Näringsdepartementet och nationell kontaktmyndighet för EU:s ramprogram för forskning och innovation. Vi är också regeringens expertmyndighet inom det innovationspolitiska området. Vi är drygt 200 medarbetare. Vårt huvudkontor finns i Stockholm, med filialer i Bryssel, Silicon Valley och Tel Aviv.

Innehållsförteckning

Generaldirektören har ordet	4
Året i korthet	5

DEL 1

RESULTATREDOVISNING	6
Läsanvisningar för resultatredovisning	6
1. Resultatredovisning enligt instruktion	7
1. Måluppfyllelse per uppgift	7
2. Samverkan	28
2. Resultatredovisning enligt regleringsbrev	30
2.1 Jämställdhet	30
2.2 Insatser för att främja innovation i offentlig verksamhet	30
2.3 En sammanhållen landsbygds politik	31
2.4 Organisationsstyrning	32
2.5 Nya uppdrag givna i regleringsbrev för 2019	33
2.6 Pågående uppdrag givna i regleringsbrev för 2013	34
2.7 Pågående uppdrag givna i regleringsbrev för 2017	36
2.8 Pågående uppdrag givna i regleringsbrev för 2018	39
2.9 Pågående uppdrag givna i särskild ordning	40
3. EU-, OECD-arbete och internationellt arbete, återslagrapportering enligt instruktion och regleringsbrev	41
4. Strategisk kompetensförsörjning	53
4.1 Lärande organisation och verksamhetsmodell	53
4.2 Personal	54
4.3 Kompetensförsörjning, utvärdering	55

DEL 2

FINANSIELL REDOVISNING	58
5.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter	59
5.2 Resultaträkning	60
5.3 Balansräkning	61
5.4 Anslagsredovisning	63
5.5 Tilläggsupplysningar och noter	65
6. Styrelsens underskrifter	73
Bilaga 1. Läsanvisningar, begrepp samt definitioner och beskrivning av data	74
Bilaga 2. Regeringsuppdrag utöver de som rapporteras i årsredovisningen	77
Bilaga 3. Förkortningar	79
Bilaga 4. Vinnovas publikationer 2019	80

Generaldirektören har ordet

Under året har klimatfrågan fått mycket uppmärksamhet. Insikten växer om att vårt nuvarande sätt att organisera samhället och vårt sätt att producera och konsumera inte är långsiktigt hållbart.

För att möta de stora och komplexa utmaningar vi står inför både när det gäller klimatet och andra områden krävs ny kunskap och innovation. Hela samhället, från näringsliv till forskare, offentlig sektor och civilsamhället, behöver kraftsamla i gemensam riktning.

Vi behöver också tänka och samarbeta på nya sätt. EU uppmannar sina medlemsstater att samlas kring ambitiösa målsättningar genom ett missionsinriktat angreppssätt. Vinnova har under året utforskat missionsdrivna samarbeten, som gett goda erfarenheter för framtiden.

Den 31 oktober lämnade Vinnova sitt inspel med analyser och förslag till regeringens forsknings- och innovationsproposition. Det innehåller förslag till strategiska satsningar och nya samarbetsformer mellan akademi, stat och näringsliv för att öka tempot i omställningen till ett hållbart samhälle.

En viktig del handlar om att skapa möjligheter att utveckla och testa nya lösningar i verkligheten. Om vi exempelvis vill skapa fossilfria städer behöver alla relevanta aktörer samverka och testa nya lösningar i verklig miljö. Vi har därför föreslagit en satsning på så kallade systemdemonstratorer, där det genom tester går att se vad som fungerar, vad som hindrar och därigenom skapa lösningar som snabbt kan skalas upp och användas i större skala.

Ett annat område är digital transformation, som är avgörande för vår långsiktiga konkurrenskraft och där Sverige behöver satsa mer offensivt. Under året har vi växlat upp Vinnovas satsningar inom artificiell intelligens. Det handlar bland annat om satsningen på AI Innovation of Sweden som samlar en bredd av aktörer för att dela data, digital infrastruktur och kompetens på sätt som öppnar upp för nya innovationer. Den första noden invigdes i april vid Lindholmen Science Park i Göteborg och fler geografiska noder planeras att komma på plats under 2020.

Sverige står starkt mycket tack vare vår förmåga till samverkan och vår orädda förmåga att ta oss an det nya. Det är något vi behöver ta tillvara. Vinnova finansierar tillsammans med Energimyndigheten och Formas 17 strategiska innovationsprogram där näringsliv, offentlig sektor och akademi samverkar inom forskning och innovation. De första fem programmen har under året genomgått en omfattande utvärdering sex år efter starten.

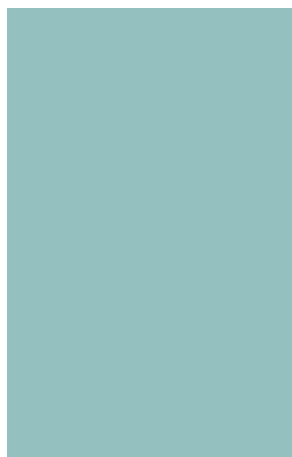
Den visar att programmen bidragit till bred samverkan, spridning av teknologi över traditionella branschgränser och stärkt den internationella konkurrenskraften hos de aktörer som deltar.

Denna typ av nationella satsningar blir allt viktigare i takt med de snabba samhällsförändringar som pågår i Sverige och globalt. Det finns därför ett behov av att staten även fortsatt investerar i aktörsdrivna samverkansprogram.

Under 2020 kommer vi att fortsätta att utveckla Vinnovas insatser för att bidra till innovation på systemnivå. Det handlar inte minst om att internationella perspektiv i ännu högre grad behöver genomsyra hela vår verksamhet.

Tillsammans med andra myndigheter, företag, lärosäten och organisationer är vi med och lägger grunden till att Sverige kan vara ett framstående innovationsland även i framtiden.

Darja Isaksson
Generaldirektör, Vinnova

Året i korthet

JUNI

Satsning på forskningsmiljöer i världsklass

Beslut om att finansiera åtta nya kompetenscentrum där universitet och företag tillsammans ska bedriva forskning och utbildning i världsklass inom områden som är viktiga för Sverige, exempelvis som batterier, edge computing och nya läkemedel.

OKTOBER forts.

Samarbete mellan Sverige och Brasilien

Vinnova och EMBRAPA, Empresa Brasileira de Pesquisa e Inovação Industrial, ingick avtal om ett fördjupat operativt samarbete inom innovation. I samband med det arrangerades en brasiliansk innovationsvecka i Sverige.

Darja Isaksson och Jorge Almeida Guimarães.

FEBRUARI

Nytt centrum för forskning och innovation inom AI

Den 6 februari invigdes den första geografiska noden inom satsningen AI Innovation of Sweden i Göteborg, en nationell kraftsamling på forskning och innovation inom artificiell intelligens.

Statsminister Stefan Löfven och socialminister Lena Hallengren deltar i workshop.

APRIL

Nordisk satsning inom individanpassad medicin

De nordiska länderna gör en gemensam satsning på forskning och innovation inom individanpassad medicin på totalt 173 miljoner kronor, där Vinnova beslutade om 70 miljoner kronor till parter i Sverige.

MAJ

Vinnova – Sveriges mest hälsofrämjande arbetsgivare

Den 9 maj tog Vinnova emot utmärkelsen Mest hållbara arbetsgivare från Nyckeltalsinstitutet, som därigenom uppmärksammade myndighetens hälsofrämjande arbete.

OKTOBER

Workshop om komplexa samhällsutmaningar

Vid det nationella innovationsrådets dag i Kalmar den 23 oktober anordnade Vinnova en workshop om att möta komplexa samhällsutmaningar med ett missionsinriktat angreppssätt.

Vinnovas inspel till den forskningspolitiska propositionen

Den 31 oktober lämnade Vinnova underlag till regeringens forskningspolitiska proposition, med förslag till strategiska satsningar och nya samarbetsformer för att öka tempot i omställningen till ett hållbart samhälle.

NOVEMBER

Visionsdrivna innovationsmiljöer inom hälsa

Beslut om att etablera fem visionsdrivna innovationsmiljöer som ska möta viktiga utmaningar inom hälsoområdet. Det handlar bland annat om en nollvision för undernäring av äldre, motverka antibiotikaresistens samt nollvision cancer.

DECEMBER

Goda effekter av strategiska innovationsprogram

En omfattande utvärdering av de första fem strategiska innovationsprogrammen sex år efter starten presenterades. Den visar att programmen lett till bred samverkan och stärkt internationell konkurrenskraft hos de aktörer som deltar.

2016

DEL 1

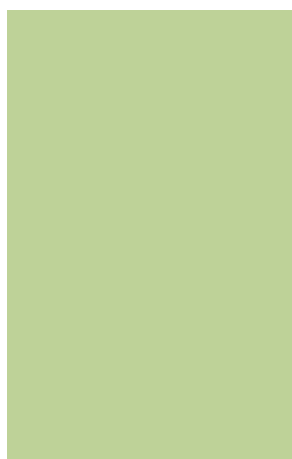
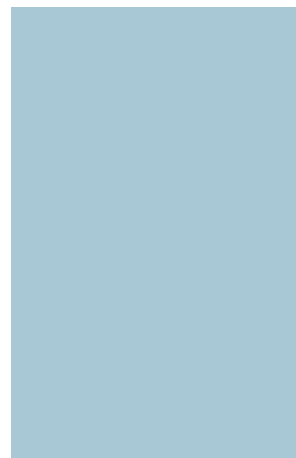
Resultatredovisning

LÄSANVISNING FÖR RESULTATREDOVISNING

Resultatredovisningen följer huvuduppgifterna i Vinnovas instruktion (avsnitt 1.1–1.2) och åiterrapporteringskraven för årsredovisningen i regleringsbrevet (avsnitt 2.1–2.9). I den första delen ingår en analys av resultatindikatorer och kostnader (avsnitt 1.1) samt redogörelse för målluppfyllelse gentemot de paragrafer i instruktionen där det har ansetts som relevant. Åiterrapportering för både instruktion och regleringsbrev när det gäller internationella och EU-frågor redovisas separat i avsnitt 3, då flera åiterrapporteringskrav överlappar varandra.

Rapportering kring Vinnovas arbete med strategisk kompetensförsörjning återfinns i avsnitt 4. Den finansiella redovisningen (avsnitt 5.1–5.5) följs av styrelsens fastställande av årsredovisningen (avsnitt 6).

En lista med begrepp, som förekommer i årsredovisningen, med definitioner och förtydliganden samt definitioner och beskrivning av data återfinns i bilaga 1.

1. Resultatredovisning enligt instruktion

1.1 MÅLUPPFYLLELSE PER UPPGIFT

1 § Vinnova har till uppgift att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Med innovationssystem avses nätverk av offentliga och privata aktörer där innovationer och ny kunskap tas fram, sprids och används. För att uppnå hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft ska myndigheten, utifrån ett utmaningsdrivet perspektiv, verka för nyttiggörande av forskning och främjande av innovation. Förordning (2018:216).

BAKGRUND

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Vår uppgift är att främja hållbar tillväxt och samhällsnytta genom att förbättra förutsättningarna för innovation, finansiera behovsmotiverad forskning och verka för nyttiggörande av forskning. Vi utgår också från de mål för hållbar utveckling som FN antagit i Agenda 2030. Vinnova har en investeringsroll, en expertroll och en samordningsroll.

Investeringsrollen, som är Vinnovas kärnuppgift, innebär att finansiera forsknings- och innovationsprojekt så att de på kort och lång sikt bidrar till att främja hållbar tillväxt och samhällsnytta i Sverige och internationellt. Aktiviteterna består huvudsakligen av programverksamhet i form av publika utlysningar. I dessa aktiviteter är strategiunderlag, framsyn samt uppföljning och utvärdering integrerade delar.

Expertrollen innebär utveckling av strategi och analys för innovationspolicy. Syftet är att bidra med kunskap till strategiska prioriteringar för Vinnova, underlag för beslut i politiken och underlag för andra aktörers strategiska prioriteringar.

Samordningsrollen för EU:s programverksamhet handlar om Vinnovas särskilda nationella myndighetsansvar att verka för värdeskapande samarbeten inom ramen för EU:s gemensamma insatser för att främja forskning och innovation. Vinnova koordinerar prioriteringsprocesser mellan myndigheter, via ansvaret för samordningsfunktionen för EU:s ramprogram för forskning och innovation.

GENOMFÖRANDE OCH RESULTATINDIKATORER

Vinnovas verksamhet syftar till att koppla, katalysa och stimulera olika aktörer att enskilt och i samverkan öka innovationskraften

för hållbar tillväxt och samhällsnytta i Sverige. Till stor del görs detta genom att Vinnova, inom programverksamheten, samfinansierar olika typer av forsknings- och innovationsprocesser tillsammans med näringsliv, andra forskningsfinansiärer, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig verksamhet. Programmen görs tillgängliga genom utlysningar som är öppna för olika aktörer i innovationssystemet, oftast i samverkan i större aktörskonstellationer. Vissa program riktar sig till särskilda aktörer i syfte att stärka dessa aktörers innovationsförmåga.

År 2019 investerade Vinnova knappt 3,2 miljarder kronor i programverksamheten, vilket var en minskning med 2 procent sedan 2018, men en ökning med 2 procent sedan 2017. Vinnovas finansiering fördelade sig 2019 på 4 136 projekt, vilket var en ökning med drygt 3 procent sedan 2018 och knappt 8 procent sedan 2017. De totala verksamhetskostnaderna uppgick till drygt 368 miljoner kronor under 2019, vilket var en ökning med knappt 18 procent sedan 2018 och en ökning med 19 procent sedan 2017, se tabell 1 (sid 8).

Under 2019 ökade ansökningsvolymen markant. Jämfört med 2018 ökade antalet ansökningar med 22 procent och med 13 procent jämfört med 2017. Totalt inkom 5 226 ansökningar 2019 varav 1 516 beviljades. Beviljandegraden minskade därmed med 13 procentenheter jämfört med 2018 till 29 procent och med 9 procentenheter jämfört med 2017, se tabell 5 (sid 8).

Vinnovas programportfölj är uppdelad i nio strategiska områden. I tabell 6 (sid 9) redovisas antalet aktiva projekt för 2017, 2018 och 2019 respektive finansieringen till dessa projekt under respektive år.

TABELL 1. ANTAL AKTIVA PROJEKT, LÄMNAD E BIDRAG OCH VERKSAMHETSOMKOSTNADER 2017–2019 (TUSEN KRONOR)

År	Antal aktiva projekt	Lämnade bidrag	Verksamhetens kostnader
2017	3 843	3 120 606	308 647
2018	4 014	3 254 081	312 716
2019	4 136	3 142 397	368 567

Källa: Vinnovas datalager, UBW

TABELL 2. INTÄKTER OCH VERKSAMHETSOMKOSTNADER FÖRDELADE PÅ OLIKA VERKSAMHETSOMRÅDEN 2019 (TUSEN KRONOR)

Verksamhetsområde	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Verksamhetens kostnader
EU-arbete	–32 032	–1 880	33 913
Fol-investeringar	–292 086	–17 145	309 231
Analys och facilitering	–24 014	–1 410	25 423
Summa	348 132	20 435	368 567

Källa: UBW, Vinnovas tidredovisning

TABELL 3. VINNOVAS ÖVERGRIPANDE RESULTATINDIKATORER FÖR 2017–2019

Verksamhetsområde	Resultattyp	Antal 2017	Kostnad 2017 (tkr)	Antal 2018	Kostnad 2018 (tkr)	Antal 2019	Kostnad 2019 (tkr)
Analys och facilitering	Rapporter	10	2 606	13	6 249	21	21 433
	Missionsprocesser och policylab	–	–	–	–	27	3 290
	Seminarier	72	670	52	483	79	701
	Summa Analys och facilitering	82	3 276	65	6 732	127	25 423
Fol-investeringar	Utläsningsrapporter	6 821	272 766	7 376	274 662	7 500	309 231
	Summa Fol-investeringar	6 821	272 766	7 376	274 662	7 500	309 231
EU-arbete	Information och Rådgivning	40	23 557	13	26 849	44	29 218
	Kommittéverksamhet	27	9 049	29	4 473	7	4 695
	Summa EU-arbete	67	32 605	42	31 322	51	33 913
Summa		6 970	308 647	7 483	312 716	7 678	368 567

Källa: UBW, Vinnovas datalager, Vinnovas tidredovisning

TABELL 4. JÄMFÖRELSE AV KOSTNADERNA FÖR RESULTATTYPEN 2017–2019 (TUSEN KRONOR)

Verksamhetsområde	Kostnad 2017	Kostnad 2018	Kostnad 2019	Förändring sedan 2018 (procent)
EU-arbete	32 605	31 178	33 913	9
Fol-investeringar	272 766	274 811	309 231	13
Analys och facilitering	3 276	6 727	25 423	278
Summa	308 647	312 716	368 567	18

Källa: UBW, Vinnovas datalager

TABELL 5. ANTAL PROJEKTANSÖKNINGAR OCH BEVILJANDEGRAD 2017–2019

År	Antal ansökningar	Antal beviljade bidragsprojekt	Beviljandegrad (procent)
2017	4 607	1 753	38,1
2018	4 281	1 813	42,3
2019	5 226	1 516	29,0

Källa: Vinnovas datalager

TABELL 6. LÄMNADE BIDRAG OCH ANTAL AKTIVA PROJEKT I VINNOVAS INSATSER 2017–2019

Strategiskt område	Lämnade bidrag 2017 (tkr)	Antal aktiva projekt 2017	Lämnade bidrag 2018 (tkr)	Antal aktiva projekt 2018	Lämnade bidrag 2019 (tkr)	Antal aktiva projekt 2019
Hälsa	293 505	311	259 523	317	281 539	302
Industriell utveckling	571 877	798	679 259	949	699 599	1 012
Innovationsledning	176 450	303	285 557	359	268 856	457
Innovationssystemanalys	54 502	48	53 988	39	53 803	45
Innovativa SMF	426 190	810	372 046	734	382 220	755
Internationella samarbeten	256 666	245	215 765	316	127 158	343
Offentlig sektor och Utmaningsdriven innovation	361 344	311	367 980	315	381 412	351
Samhällsutveckling	725 152	720	793 352	734	759 276	709
Universitet och högskolor	254 784	288	228 108	249	188 533	161
Ospecificerad	300	8	-1 497	2	0	1
Avslutade program	-164	1	-	-	-	-
Summa:	3 120 606	3 843	3 254 081	4 014	3 142 397	4 136

Källa: Vinnovas datalager, UBW

Verksamhetskostnadernas fördelning på Vinnovas tre verksamhetsområden Analys och facilitering, Fol-investeringar och EU-arbete framgår av tabell 2 (sid 8). Vinnova redovisar indikatorer i form av aktiviteter som genomförts, dokumenterats och slutförts under året. Dessa aktiviteter är direkt kopplade till Vinnovas huvudprocesser och Vinnovas tre roller. De olika indikatorerna har fördelats på Vinnovas tre verksamhetsområden:

- **Analys och facilitering** – Genomförs för Vinnovas egna prioriteringar, för andra aktörers strategier och mobilisering, respektive som grund för Vinnovas underlag och förslag till regeringen.
- **Fol-investeringar** – Investeringar i forskning, utveckling och innovation. Utveckling av programinsatser, genomförande av utlysningar, handläggning av program och projektrapporter samt bidragsutbetalning.
- **EU-arbete** – Utveckling och genomförande av insatser för att främja internationella samarbeten som främjar svensk innovationskraft och attraktionskraft inom EU.

Analys och facilitering är nödvändigt för att utveckla effektiva innovationssystem och öka nyttiggörandet av forskning. Vinnova bedriver analysarbete och faciliterar strategiska processer respektive genomför seminarier och kommunikation som ger underlag för Vinnovas och andra aktörers analyser och strategiprocesser. Rapporter, seminarier och facilitering av missionsprocesser och policylabbar är viktiga resultatindikatorer i sammanhanget.

Fol-investeringar är Vinnovas kärnverksamhet och handlar om att finansiera behovsmotiverad forskning, utveckla effektiva innovationssystem och öka nyttiggörandet av forskning. Utlysningar är den huvudsakliga processen i detta sammanhang och hanterade rapporter kopplade till finansierade projekt är viktiga aktiviteter i kärnprocessen eftersom rapporteringen representerar uppföljning av kvalitet och resultat i projekten.

EU-arbetet är viktigt för Sveriges innovationskraft och Vinnovas uppgift är att samordna det nationella informations- och rådgivningsarbetet om EU:s ramprogram. Vinnovas uppgift är också att bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet i EU:s ramprogram för forskning och innovation inom de områden där myndigheten har fått ett utpekat ansvar genom regeringsbeslut. Därför är deltagande i EU:s kommittéverksamhet en viktig aktivitet i detta sammanhang.

Vinnova redovisar kostnader per resultattyp, då det anses mest rättvisande. Verksamhetens sammanlagda kostnader fördelade sig på Vinnovas verksamhetsområden enligt tabell 3 (sid 8). Som nyckel för fördelningen av kostnaderna används den inrapporterade tiden i tidredovisningssystemet. Indikatorerna inom respektive resultattyp är av likartad karaktär. Tabell 3 (sid 8) visar omfattning av och kostnad för Vinnovas övergripande resultatindikatorer och tabell 4 (sid 8) visar förändringen av fördelningen av resultattypernas kostnader på Vinnovas tre verksamhetsområden år 2017–2019.

ANALYS OCH FACILITERING

Under året har en stor del av arbetet med analyser och facilitering inriktats mot att, på uppdrag av regeringen, ge underlag till regeringens kommande forsknings- och innovationspolitiska proposition. Totalt producerades 21 rapporter och andra publikationer, vilket var dubbelt så många som 2017 respektive 2018. Under 2019 genomförde Vinnova 79 seminarier och konferenser med koppling till analyser och facilitering, vilket var väsentligt fler än föregående år. Dessa rapporter, insatser för missionsprocesser och policylabbar samt seminarier är en viktig del i Vinnovas analysarbete för underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik respektive för Vinnovas Fol-investeringar och till utveckling av Vinnovas verksamhet för att utveckla EU-arbetet. Vinnova har också genomfört ett stort antal evenemang i samverkan med andra organisationer. En viktig del i detta har varit fokuserade på facilitering för att utveckla processer, metoder och kompetens för missions och policylabbar för systeminnovation. Totalt genomfördes 27 stycken faciliteringar under 2019. De sammanlagda kostnaderna för resultattyper kopplade till Analys och facilitering uppskattas till 25,4 miljoner kronor för 2019. Vad gäller analyser och seminarier har drygt tre gånger så mycket resurser satsats på detta jämfört med 2018 och knappt sju gånger så mycket som 2017. Det förklaras av analysarbetet och seminarier kopplat till detta som genomförts för att ge analyser och förslag till regeringens kommande forsknings- och innovationspolitik. Därutöver har under 2019 betydande insatser gjorts för facilitering i form av missions och policylabbar, se tabell 3 och 4 (sid 8).

FOI-INVESTERINGAR

De sammanlagda kostnaderna för genomförande av Vinnovas program och ansökningsomgångar uppgick år 2019 till drygt 309 miljoner kronor vilket var en ökning med knappt 13 procent jämfört med år 2018 och med drygt 13 procent jämfört med 2017. Antalet granskade projektrapporter i form av start-, läges- och slutrapporter, som är en central del i Vinnovas kärnprocess, uppgick år 2019 till drygt 7 500, vilket var knappt fyra procent fler än 2018 och knappt tolv procent fler än 2017, se tabell 3 och 4 (sid 8).

EU-ARBETE

Under 2019 genomförde Vinnova totalt 44 informations- och rådgivningsevenemang om EU:s ramprogram för forskning och innovation. Antalet kommittéverksamheter uppgick till sju stycken. De sammanlagda kostnaderna för dessa resultattyper uppskattas till drygt 34 miljoner kronor för 2019, vilket var en ökning med tio procent jämfört med 2018 och en ökning med knappt fem procent jämfört med 2017, se tabell 3 och 4 (sid 8).

RESULTAT

Vinnovas Fol-investeringar omfattar många olika insatsformer och riktar sig till ett brett spektrum av målgrupper. Under 2019 har Vinnova fullföljt den verksamhetsutvecklingsstrategi som

formulerades år 2010, vilken har som huvudprincip att olika insatser bör bestå av flera steg. Första steget i insatserna består av idéformulering med fokus på idéernas potential. I detta steg krävs betydligt mindre underlag och arbete för att formulera ansökningar än i följande steg, samtidigt som beviljade medel är avsevärt lägre i det första steget än i de senare. Det finns tre syften med denna strategi:

- Att stimulera en bred förnyelseprocess och ett stort inflöde av nya idéer respektive ett brett engagemang från många och nya aktörer.
- Att minska den samlade resursåtgången i innovationssystemet som det innebär att formulera komplicerade ansökningar med låg beviljandegrad.
- Att höja kvaliteten och säkra kraftsamling i de projekt i vilka det görs större investeringar från Vinnova.

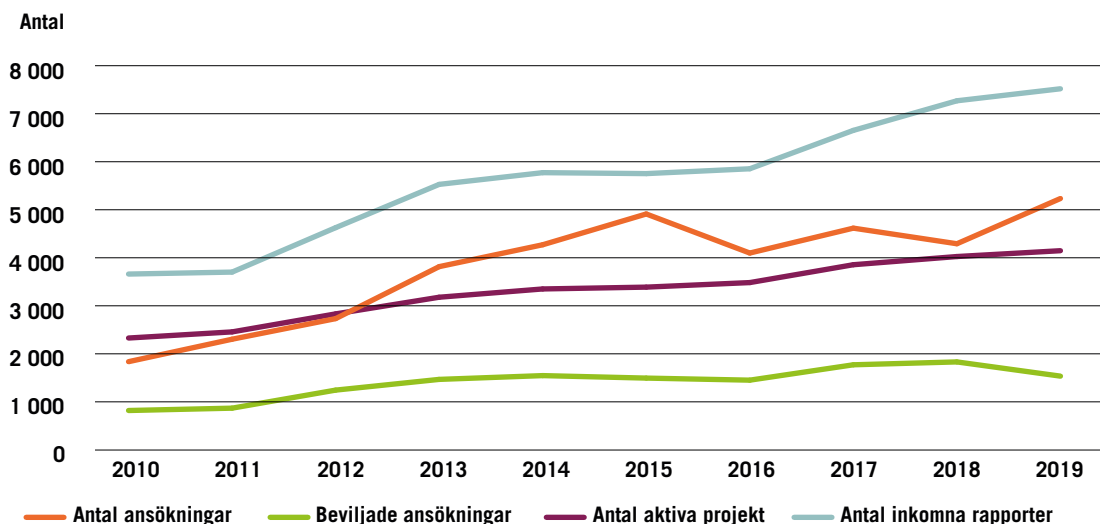
Denna strategi har visat sig framgångsrik i alla dessa avseenden och har resulterat i en kraftig ökning sedan 2010 av det totala antalet ansökningar och av antalet nya aktörer som engagerat sig i projekt som medfinansierats av Vinnova. Totalt uppgår antalet nya aktörer under perioden 2010–2019 till knappt 16 000. Den stora majoriteten av nya aktörer, drygt 10 000, har varit företag varav huvudsakligen småföretag. Dessutom har ideella föreningar och offentliga verksamheter utgjort en stor del av det ökade antalet nya aktörer, se figur 2 (sid 11).

Beviljandegraden har, sett över hela tidsperioden 2010–2019, sjunkit i takt med ett ökat ansökningstryck. Vinnova har på olika sätt arbetat med verksamhetsutveckling för att inte beviljandegraden ska minska alltför kraftigt i takt med väsentligt fler ansökningar och ett betydligt större antal nya sökande aktörer. En viktig del i detta har varit att organisera utlysningar i flera steg, i syfte att minska resursåtgången hos sökande aktörer. Därigenom ökade beviljandegraden under 2017 och 2018. Under 2019 sjönk dock beviljandegraden, efter en kraftig ökning av antalet ansökningar, se figur 3 (sid 12).

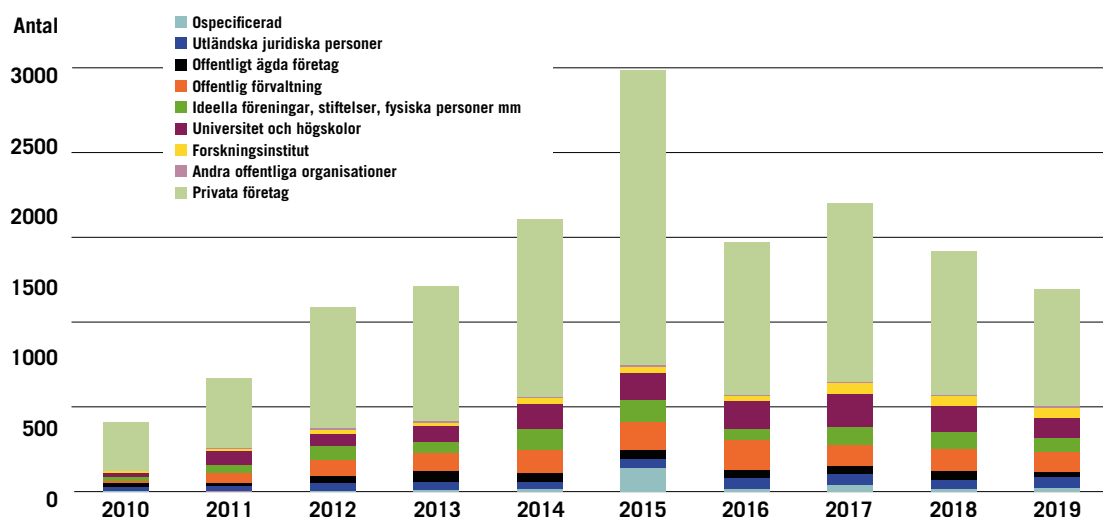
Under 2019 har verksamhetsutvecklingen fortsatt i syfte att ytterligare förenkla för Vinnovas kunder och i syfte att vidareutveckla interna arbetssätt och rutiner. Målet med detta utvecklingsarbete är ökad kvalitet och effektivitet i verksamheten, med huvudfokus på transparens, förutsägbarhet och effektivitet hos våra målgrupper. I det sammanhanget är den kontinuerliga vidareutvecklingen av Vinnovas IT-system en viktig del.

Ett viktigt mål i Vinnovas strategi är att katalysera kraftsamling i de FoU- och innovationsprocesser Vinnova medfinansierar. Denna strategi förväntas resultera i:

- Uppväxling av Vinnovas Fol-investeringar i form av minst lika stor aktörsfinansiering som Vinnovas projektf finansiering.
- Samverkan i Vinnovas Fol-investeringar genom katalysering av breda och nya samverkansmönster mellan många olika parter.

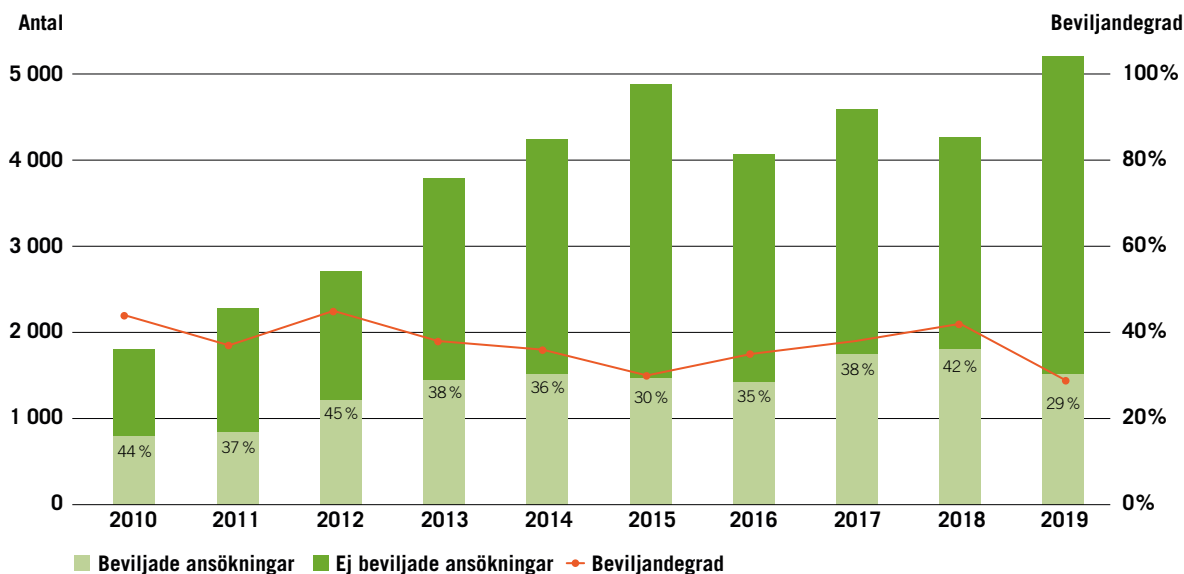
FIGUR 1. ANTAL INKOMNA ANSÖKNINGAR, BEVILJADE ANSÖKNINGAR, TOTALT ANTAL AKTIVA PROJEKT SAMT INKOMNA RAPPORTER 2010–2019. KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

FIGUR 2. ANTAL NYA AKTÖRER MED FINANSIERADE PROJEKT PER BESLUTSÅR 2010–2019. KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Denna strategi har visat sig framgångsrik och resulterat i en genomsnittlig uppväxlingsfaktor i Vinnovas FoU-investeringar på 2,1 under perioden 2010–2019 och låg under 2017 på drygt 2 men sjönk under 2018 till knappt 2 och låg under 2019 på drygt 1,9, se figur 4 (sid 13). Huvudförklaringen till den något lägre uppväxlingsfaktorn under senare år är den ökande andelen idégenereringsprojekt, av olika slag, där kraven på medfinansiering är väsentligt lägre än i större FoU-projekt. Det genomsnittliga antal parter per projekt ökade kraftigt under perioden 2010–2015, från 2,1 år 2010 till 4,4 år 2015 men har under senare år sjunkit, se figur 5 (sid 13). År 2019 var antalet parter per projekt

3,2. Motsvarande antal år 2018 var 3,5 och år 2017 3,8. Minskningen under 2019 förklaras delvis av att Vinnova under 2019 fattat beslut om projekt inom ramen för regeringens samverkansprogram, där parternas medfinansiering förutsätts inkomma under 2020. Delvis förklaras minskningen av att det under 2019 fattades beslut om koordineringsmedel till de Strategiska innovationsprogrammen, där medfinansiering inte längre krävs. Ytterligare en förklaring är ökade internationaliseringssatsningar med något lägre medfinansiering än under tidigare år. Slutligen förklaras, som redan påpekats, minskningen av en fortsatt ökad andel idégenereringsprojekt för utformning av komplexa

FIGUR 3. ANTAL ANSÖKNINGAR, VARAV FINANSIERADE PROJEKT OCH BEVILJADE ANSÖKNINGAR SAMT BEVILJANDEGRAD 2010–2019. BEVILJANDEGRADEN ANGES I PROCENT I STAPLARN. KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

samverkansprojekt med många aktörer. I idégenereringsfasen är antalet parter per projekt väsentligt färre, ofta en enda part, än i de samverkansprojekt de lägger grunden för.

Olika satsningar skiljer sig väsentligt åt i båda dessa avseenden. Särskilt viktigt att notera i sammanhanget är som nämnts ovan, att huvuddelen av de kortare projekten som i allmänhet syftar till idégenerering, sällan kräver fler än en part, samtidigt som de kräver en relativt låg grad av aktörsfinansiering. I de längre projekt som syftar till kraftsamling efter en idégenereringsfas, är istället antalet parter och aktörsfinansieringsandelen väsentligt högre än genomsnittet. Även bredden på aktörsengagemanget skiljer sig kraftigt åt mellan olika program beroende på skillnader i de insatsformer som används och i de aktörskonstellationer som adresseras. De olika insatsformerna och utformningen av de olika utlysningarna syftar till att generera bästa möjliga kvalitet i projektförslagen och i de projekt som väljs ut, i förhållande till respektive insats syfte och effektlöslig.

SIP:arna, som genomförs i samverkan med Energimyndigheten och Formas, är Vinnovas största och bredaste satsning, vars syfte är att katalysera kraftsamling kring svenska styrkeområden och viktiga samhällsutmaningar. Dessa blev därför centrala i utvecklingen av regeringens fem strategiska samverkansprogram, som drevs 2016–2018 för att mobilisera det svenska innovationssystemet inom fem viktiga områden för Sverige.

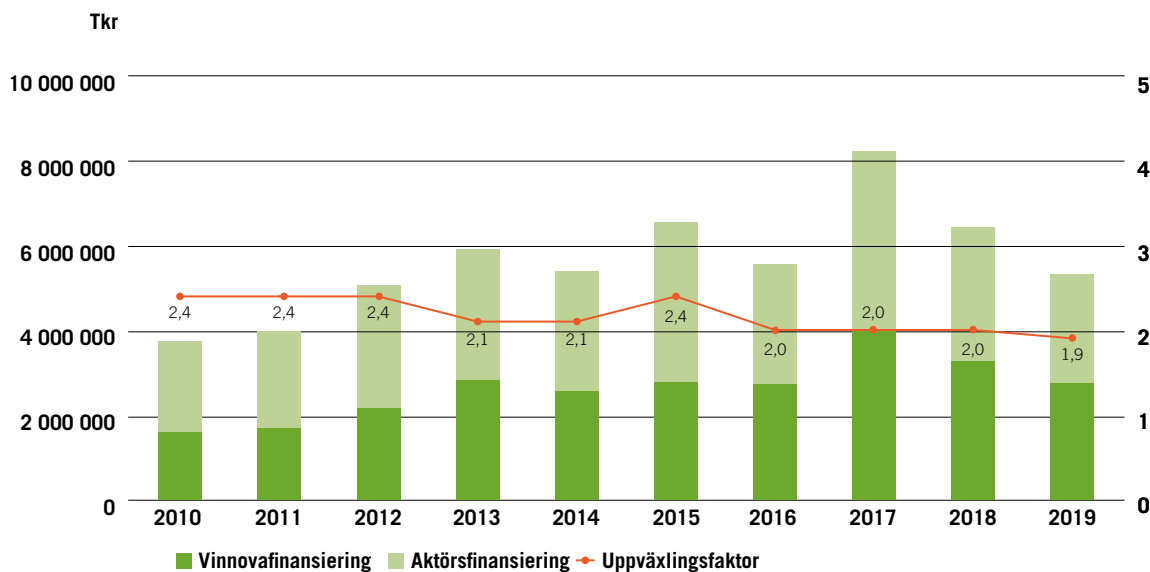
Utmaningsdriven innovation (UDI) är ett centralt fokus för Vinnova och en viktig del i att katalysera utveckling av kraftsamlingar kring viktiga samhällsutmaningar. Denna satsning har genererat ett djupgående lärande i offentlig sektor och i näringslivet om hur gemensamma innovationsprocesser kopplade till identifierade utmaningar kan ledas. Insatser för att stärka

innovationsförmågan i offentlig verksamhet har på viktiga sätt kompletterat UDI genom olika insatser direkt riktade mot innovationsledning och innovationsorganisering i offentliga verksamheter. Det har bidragit till ökad innovationsförmåga i offentlig verksamhet och förbättrade insikter om vad som krävs för utveckling av den egna innovationsförmågan. I utvecklingen av EU:s nästa ramprogram för forskning och innovation, Horisont Europa, har EU tagit väsentligt intryck av UDI.

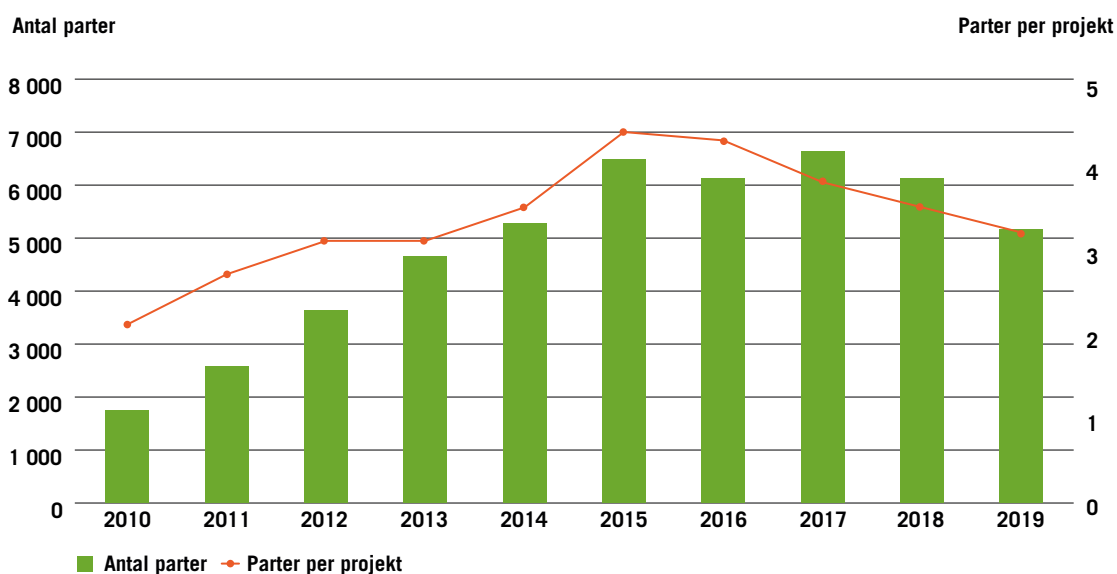
Regelutveckling för utformning av regler och myndighetsprocesser som stimulerar och möjliggör innovation är avgörande för de systemlösningar som är nödvändiga för att lösa samhällsutmaningar. Under 2019 har Vinnova vidareutvecklat policylab, som handlar om att stödja utvecklingskraften i andra myndigheter för en policyutveckling som kan öka innovationskraften och förutsättningar för systeminnovation. Flera framgångsrika projekt tillsammans med andra myndigheter har genomförts, som givit tydliga resultat i dessa myndigheters policyutveckling. Samtidigt har det resulterat i ökad tillit mellan myndigheter som ger en god grund för att öka policylabinsatserna under 2020.

Utvecklingsarbetet i relation till universitet och högskolor, baserat på ett regeringsuppdrag, har efter sex år, i nära samspel med Sveriges lärosäten, genererat viktigt ömsesidigt lärande och bidragit till utvecklade arbetssätt inom universitet och högskolor för samverkan med andra aktörer.

Innovativa små och medelstora företag är ett viktigt strategiskt fokus för Vinnova och ett område där Vinnovas insatser spelar en viktig roll för att stimulera den experimentella ekonomin i Sverige. Detta är också av stor betydelse för de stora multinationella företagens innovationskraft och för Sveriges attraktionskraft för dessa företags investeringar i Sverige. Inom ramen för arbetet

FIGUR 4. UPPVÄXLING – TOTAL PROJEKTFINANSIERING, AKTÖRSFINANSIERING OCH VINNOVAFINANSIERING I VINNOVAS FOI-INVESTERINGAR 2010–2019. KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

FIGUR 5. TOTALT ANTAL PARTER OCH GENOMSnittligt antal parter per projekt 2010–2019. KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

samverkar Vinnova nära med Tillväxtverket och Patent- och registreringsverket. Baserat på en rad effektanalyser bedömer Vinnova att insatserna över tid har bidragit till ekonomiska effekter som klart överstiger kostnaderna för insatserna. De positiva systemeffekterna bedöms emellertid vara väsentligt större, men också mer svåranalyserade. Sådana analyser har varit ett viktigt fokus under flera år liksom under 2019. Ett vidareutvecklat samspel med övriga offentliga insatser för innovativa små och medelstora företag är ett fortsatt viktigt strategiskt mål. I det

sammanhanget är utveckling av innovativa ekosystem och olika funktioner i dessa centralt.

EU-arbetet har inriktats mot att samordna det svenska strategiska arbetet gentemot EU:s nästa ramprogram för forskning och innovation. I det sammanhanget har Vinnova gjort mycket stora insatser och på väsentligt sätt påverkat utformningen av nästa ramprogram i riktning mot utmaningsdriven innovation och ett missionsorienterat arbetssätt. Vinnova har också genomfört omfattande informationsinsatser för att främja svenska aktörers

förutsättningar att delta i Horisont 2020. I det sammanhanget har Vinnova ytterligare vidareutvecklat det visualiseringsverktyg som tidigare tagits fram och som möjliggör för alla att se hur det svenska deltagandet utvecklar sig, från enskilda projekt till hur det samlade deltagandet ser ut. Verktöget används av såväl svenska som europeiska aktörer.

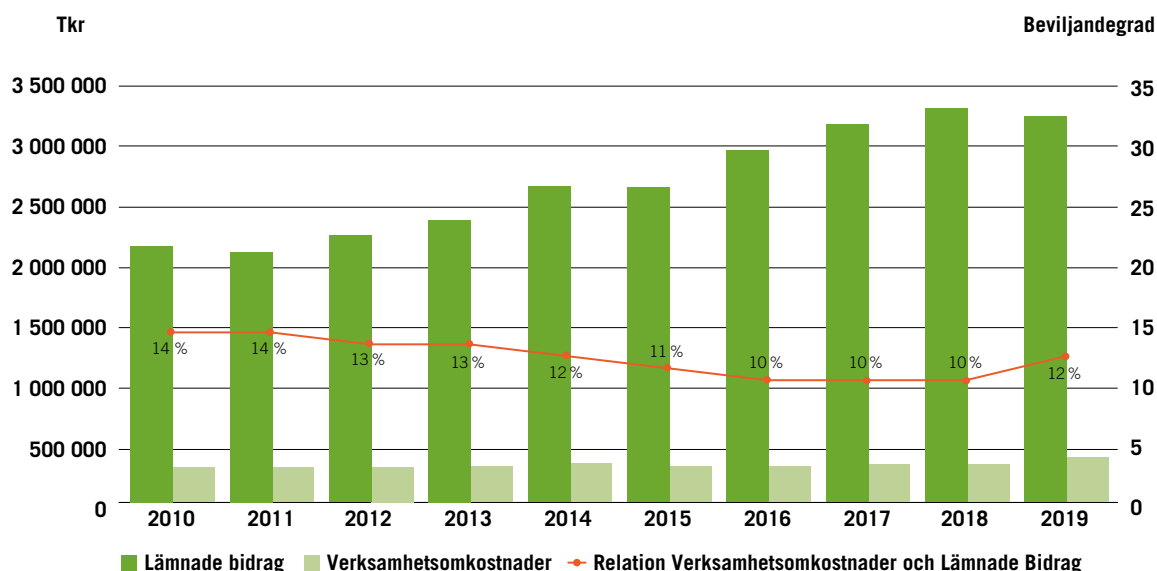
Verksamhetsutvecklingen har under 2019 haft fortsatt fokus på ökad kvalitet och effektivitet i Vinnovas kärnprocess respektive på förenklade arbetssätt och rutiner för Vinnovas kunder. Ett viktigt mål med arbetet har varit att effektivisera ansökningsprocessen samt vidareutveckla den kundfokuserade webbplatsen som togs i drift 2017.

Datalagret och Vinnovas gemensamma analysverktyg Qlik Sense, som utvecklats under flera år, har vidareutvecklats ytterligare och ger nu ögonblicklig överblick och möjliggör effektiv uppföljning, samtidigt som den ger väsentligt förbättrade förutsättningar för portföljanalys och systemanalys. Detta utvecklingsarbete har fortsatt under 2019 i samverkan med andra myndigheter, vilket påtagligt ökat möjligheterna att analysera de flesta FoU-finansierande myndigheters och offentliga forskningsstiftelsers FoU-satsningar i ett sammanhang. Detta stärker också förutsättningarna för myndighetssamverkan i prioriteringar, analys och uppföljning. Verksamhetsutvecklingen har också haft ett starkt

ökat fokus på ökad digital säkerhet och en vidareutvecklad digital infrastruktur.

Under 2019 har Vinnova haft uppdrag att ge analysunderlag och förslag till regeringens forskningspolitik, inför den kommande forskningspropositionen. Parallellt med detta har Vinnova bedrivit ett omfattande analysarbete inom ramen för Verksamhetsplanen 2019, vars huvudfokus är att stärka Vinnovas förmåga och utveckla Vinnovas insatser i syfte att stimulera systeminnovation för att möta stora samhällsutmaningar. I det sammanhanget har ett omfattande arbete för att utveckla arbetssätt för så kallade missionsprocesser bedrivits i samverkan med ett stort antal andra myndigheter och aktörer. Vinnova har under året även haft ett särskilt uppdrag att stärka internationaliseringen i det svenska innovationssystemet.

De Strategiska innovationsprogrammen, som är en av de största kraftsamlingarna någonsin för FoU och innovation i Sverige och som drivs i samverkan mellan Vinnova, Energimyndigheten och Formas, har genomfört sin första 6-årsutvärdering under 2019, där de fem först startade programmen utvärderats. Detta är en integrerad del i utformningen av och kraven på SIP:arna. Utvärderingen har upphandlats av ett konsortium av utvärderingskonsulter i en omfattande upphandling. Parallellt med detta har en stor utvärdering av programmet Fordonsforskning och innovation

FIGUR 6. RELATION VERKSAMHETENS KOSTNADER OCH LÄMNAD BIDRAG, TOTALT OCH RELATIVT 2010–2019.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

(FFI) upphandlats och genomförts med liknande utgångspunkter, eftersom FFI och SIP:arna har liknande motiv och organisering. Dessutom har den första utvärderingen av programmet Utmaningsdriven innovation (UDI) genomförts.

Under perioden 2010–2018 sjönk förhållandet mellan verksamhetens kostnader och kostnader för Fol-investeringar varje år och låg 4 procentenheter lägre år 2018 än år 2010. Under 2019 ökade emellertid detta förhållande med knappt 2 procentenheter, till 11,6 procent, vilket motsvarar knappt 56 miljoner kronor. De viktigaste förklaringarna till denna ökning är:

- Internationaliseringsuppdrag och internationaliseringsinsatser, ca 12 mkr
- Utvärderingar – SIP, FFI och UDI, ca 10 mkr
- Analyser – underlag till forskningspolitik och utveckling av missionsprocesser, ca 7 mkr
- Utveckling av verksamhetssystem, ca 6 mkr
- Ökade bedömarkostnader till följd av kraftig ökning av ansökningar, ca 3 mkr
- Pensionsavsättningar, hyreshöjning och lönerevision, ca 14 mkr

BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSE

Vinnovas samlade bedömning är att måluppfyllelsen i förhållande till Vinnovas instruktion har varit god. Kraftsamlingar kring samhällsutmaningar och svenska styrkeområden har påtagligt ökat under det gångna året och Vinnovas insatser har väsentligt bidragit till detta. Den övergripande strategin för att katalysera systeminnovation genom olika samspelande insatser togs av Vinnova år 2010. Med denna som grund har olika satsningar utvecklats med detta syfte och synergierna mellan dem har successivt utvecklats och stärkts. VP 2019 och Vinnovas förslag och analys för regeringens kommande forsknings- och innovationspolitik är starka manifestationer av detta och kommer att ligga till grund för Vinnovas strategiska utveckling under de kommande åren. EU-arbetet har på ett väsentligt sätt påverkat utformningen av nästa ramprogram i riktning mot utmaningsdriven innovation och ett missionsorienterat arbetssätt för att lösa samhällsutmaningar i internationell samverkan.

Sammantaget har denna utveckling bidragit till att systeminnovation nu är ett viktigt perspektiv i innovationspolitiken och till att detta används för att adressera samhällsutmaningar och att göra prioriteringar i forsknings- och innovationspolitiken, nationellt och inom EU. De olika insatserna har resulterat i att systemförståelsen och samverkan kring att adressera viktiga systemutmaningar hos olika aktörer har stärkts. Dessutom har utvecklingen tydliggjort behov av kompletterande insatser hos andra FoU-finansierare, kommuner och regioner samt hos reglerande myndigheter respektive hos lagstiftare för att viktiga samhällsutmaningar ska kunna mötas effektivt.

Utvecklingen av regeringens fem strategiska samverkansprogram 2016–2018 kring viktiga samhällsutmaningar för Sverige var ett viktigt uttryck för en ambition att organisera visions- och strategiarbetet för att möjliggöra systeminnovation inom dessa områden.

Regeringens nya strategiska samverkansprogram, under perioden 2020–2022, har stor potential att vidareutveckla sådana prioriteringsprocesser och kraftsamlingar i det svenska innovationssystemet.

Utveckling av strategisk förmåga för ökad innovationskraft och samverkan för innovation i offentliga verksamheter respektive i universitet och högskolor har under året bidragit till effektiva innovationssystem. Eftersom dessa samhällssektorer är utomordentligt centrala för samhällets utveckling är deras strategiska förmåga och samverkan med andra aktörer av stor betydelse för innovationssystemets samlade innovationskraft. Även i detta sammanhang baseras de insatser Vinnova driver och som under senaste året fått betydande genomslag på den strategi för ökad innovationsförmåga hos viktiga aktörer i innovationssystemet som etablerades år 2010.

Utvecklingen av innovationsstrategier i kommuner och regioner har varit påtagligt positiv det senaste året. Policylabb, Innovationsplattformar, projekt inom Utmaningsdriven innovation, Testbäddar i offentliga verksamheter och program inom hälsoområdet har varit betydelsefulla i det sammanhanget. Viktigt har också varit det samlade strategiska greppet om utvecklingen av innovationsförmågan inom offentliga verksamheter som Vinnova utvecklat och som värderar och styr samspelet mellan alla Vinnovas insatser kopplat till offentliga verksamheter.

Ett samhälle som präglas av experimenterande för innovativ problemlösning för att lösa viktiga utmaningar i samhälle och näringsliv är avgörande för innovationskraft, vilket i sin tur är grunden för näringslivets konkurrenskraft och samhällets förmåga att möta samhällsutmaningar. En välutvecklad experimentell ekonomi är därför en nödvändig förutsättning för hållbar tillväxt.

Vinnovas olika insatser har under året väsentligt bidragit till utvecklingen av den experimentella ekonomin i Sverige. Samtliga insatser som diskuterats ovan är viktiga i det sammanhanget. Vinnova har dessutom insatser som direkt inriktas mot att stimulera idégenerering och vidareutveckling av innovationsidéer, som senare kan ta ytterligare utvecklingssteg, via följdinvesteringar, och senare skalas upp i innovationsprocesser hos olika aktörer och aktörskonstellationer. Viktiga insatser för att stimulera idégenerering är insatser för innovation i små och medelstora företag, i form av inkubatorer och innovationsprojekt i företag respektive innovationsidéer i offentlig verksamhet, via satsningarna Utmaningsdriven innovation och Social innovation.

2 § 1 Vinnova ska bidra till att stärka och utveckla universitet och högskolor, industriforskningsinstitut, företag och andra samhällsaktörer samt utveckla samarbetet mellan dessa i viktiga sektorer inom de svenska innovationssystemen.

BAKGRUND

Sveriges innovationspotential tas bättre tillvara om fler samhällsaktörer förmås delta i innovationsprocesser. Vissa aktörer som mindre företag och offentlig sektor, kommuner, regioner och statliga myndigheter har dock mindre erfarenhet av att delta i bredare samverkanskonstellationer. Även industriforskningsinstitutens förmåga att stärka kopplingarna och samverkan i det svenska innovationssystemet behöver ständigt vidareutvecklas. Vinnova arbetar med att utveckla svenska universitet och högskolors strategiska förmåga att samverka med det omgivande samhället. Insatserna fokuserade mot en viss aktörstyp, kallas nedan för riktade insatser.

Framgångsrika innovationer är i många fall resultatet av samarbete mellan flera aktörer och kompetenser. Kopplingarna och samverkansmönstren mellan olika processer och aktörer i de svenska innovationssystemen är därför en viktig dimension för utvecklingen av Sveriges innovations- och konkurrenskraft. I Sverige finns dessutom en lång tradition av samverkan mellan forskning inom akademien samt forskning och utveckling i större företag. Vinnovas insatser syftar till att ytterligare främja samverkan och kopplingarna mellan viktiga aktörer i olika innovationssystem och sektorer. Verksamheter med detta syfte presenteras under rubriken Utveckla samarbeten och sektorer.

GENOMFÖRANDE

RIKTADE INSATSER

Stärkt innovationsförmåga i offentlig sektor

Vinnova genomför insatser riktade till offentlig sektor då den har en viktig roll att bidra till ett konkurrenskraftigt och innovativt samhällsklimat där nytänkande och innovation stimuleras, premieras och implementeras. Insatserna handlar dels om att offentliga tjänster i sig ska vara innovativa, dels om att offentlig verksamhet aktivt ska stimulera till utveckling av innovativa systemlösningar för att möta samhällsutmaningar. En viktig förutsättning för att åstadkomma denna förändring är att offentliga aktörer utvecklar ett närmare samarbete med privata och idéburna organisationer, liksom med forskare och akademiska miljöer.

Om inte frågor kring förutsättningar för implementering av innovativa lösningar inom välfärden adresseras kommer i många fall inte projektresultaten bli verklighet.

Vinnova arbetar för att på olika sätt stärka offentlig verksamhets

förmåga att driva sin egen förnyelse, att stärka efterfrågan på innovationer samt vara en aktiv medskapare av nya systemlösningar. Detta arbete sker via Vinnovas operativa programverksamhet men på grund av samhällsutmaningarnas omfattning och komplexitet genomförs även andra aktiviteter som syftar till att stärka såväl kapacitet som kunskap. Det är detta sammanlagda arbete som gör att vi kan bidra till systeminnovation.

Nedan följer några exempel på aktiviteter som genomförts för att stärka innovationsförmågan i offentlig sektor. Aktiviteterna beskrivs mer i detalj i RB 1.2.1 (sid 30):

- Finansiering av åtta genomförandeprojekt i den andra utlysningen inom programmet Testbäddar för samhällets utmaningar.
- Under 2019 avslutades det tvååriga regeringsuppdrag att stärka myndigheters samverkan kring regelgivning, som även har gått under benämningen policylab. Sammanlagt tolv myndigheter har deltagit genom att applicera användardriven innovationsmetodik på politiska processer för att åstadkomma bättre effektivitet, relevans och kvalitet.
- Utvecklat arbetet med processtöd till projekten inom satsningen Idéslussar i kommuner. Sedan 2016 har Vinnova finansierat tolv projekt där ett drygt 50-tal kommuner är involverade.
- Under 2019 genomfördes en ny riktad utlysning på innovationsplattformar där sex kommuner gavs möjlighet att fortsätta utveckla sitt arbete för stärkt innovationsförmåga.
- Vinnova genomförde tillsammans med SKL Innovationsveckan. Arrangemanget syftade till att sprida det innovationsarbete som görs runtom i landet och merparten av aktiviteterna genomfördes hos de aktörer som hade pågående insatser eller konkreta innovationer att visa upp.
- Vinnova har bedrivit ett internt strategiarbete inom området offentlig sektors innovationsarbete

Innovation i små och medelstora företag

Experimenterande och risktagande i företag är avgörande för en uthållig och hållbar tillväxt. Innovation, entreprenörskap och företagande i innovativa små och medelstora företag är viktiga komponenter för att introducera ny kunskap och ny teknik, skapa och bana väg för nya arbetstillfällen, bidra till omvandlingen av befintliga marknader, samt utveckla helt nya marknader. Vinnovas finansiering syftar till att korrigera marknadsmisslyckanden, stärka ekosystemet för den experimentella ekonomin och utveckla innovationssystem för att möta grundläggande samhällsutmaningar.

Vinnova har under 2019 erbjudit följande stödinsatser riktade till små och medelstora företag:

- IP-checkar (högst 100 000 kronor per check) har erbjudits innovativa små och medelstora företag, via Almi i en gemensam pilot, samt som följdfinansiering till företag som erhållit bidrag inom programmen Innovativa startups steg två och Innovationsprojekt i företag. IP-checkarna syftar till att ge företag hjälp av extern kompetens för att ta fram en strategi för hantering av sina immateriella tillgångar. Syftet med den gemensamma piloten med Almi var att utveckla förmedlingen av checkar via intermediärsorganisationer. Totalt har 57 checkar beviljats om sammanlagt 5,3 miljoner kronor i bidrag.
- Satsningen Validering för tillämpning stödjer verifiering av idéer från forskare, lärare och studenter vid lärosäten som har svårt att finansieras innan en bolagisering skett. Under 2019 förmedlade 12 innovationskontor sammanlagt cirka 40 miljoner kronor i beviljade bidrag. En utökning på ytterligare 8,5 miljoner kronor beslutades under året för att stödja 30 verifieringsprojekt hos innovationskontoren inom områden där verifiering anses ta längre tid, exempelvis områdena life science och nya material.
- Under 2019 har de 24 inkubatorer som ingår i nationella inkubatorsprogrammet delat ut verifieringsmedel till företag som medverkar i inkubatorprogrammet. Syftet med programmet är att stödja företagsspecifika verifieringsaktiviteter som krävs för att affärsutvecklingen ska bli effektiv. Sammanlagt har 46,5 miljoner kronor beslutats i beviljade bidrag.
- Programmet Innovatörer riktar sig till organisationer som vill utveckla stöd till enskilda innovatörer att testa och validera tidiga idéer. Under 2019 pågick sex beviljade projekt med sammanlagt beslutat bidrag på cirka 9,7 miljoner kronor.
- Programmet Innovativa startups vänder sig till unga, nyskapande företag med internationellt konkurrenskraftiga produkt- eller affärsidéer. Nystartade företag får möjlighet till finansiering av innovationsprojekt med hög potential. Finansieringen ger företagen möjlighet att validera sin produkt- och affärsidé samt lösa de problem som uppstår på vägen mot marknad. Under steg ett kan företag söka upp till 300 000 kronor utan krav på medfinansiering. I steg två kan de företag som finansierats i steg ett söka ytterligare 900 000 kronor med egen finansiering på minst 10 procent av projektets totala budget. Under 2019 beviljades 58 miljoner kronor till cirka 200 projekt inom Innovativa startups steg ett. Samtidigt beviljades 30 projekt 26 miljoner kronor inom steg två av programmet.
- För att verifiera skalbara affärsmodeller och skapa nätverk med potentiella kunder, specialister och investerare kan nystartade företag även få stöd från någon av de inkubatorer vi finansierar genom inkubatorprogrammet. Mer information om Vinnovas arbete med inkubationsstöd finns under RB 3.3 och RB 10.1 (sid 33).
- Programmet Innovationsprojekt i företag riktar sig till små och medelstora företag som bedriver en etablerad verksamhet och ser en affärsmöjlighet i att utveckla en ny utmanande innovation oavsett när företagen startade sin verksamhet. Finansieringen uppgår till maximalt två miljoner kronor och täcker upp till 50 procent av projektets totala budget. 2019 beviljades 43 projekt 57,8 miljoner kronor i bidrag.
- För innovativa företag som vill växa och nå internationella marknader samt har kapacitet att koordinera ett projekt på internationell nivå erbjuds finansiering för deltagande i EUREKA och Eurostarsprojekt. Under 2019 beviljades 28 nya Eurostarsprojekt sammanlagt 94,7 miljoner kronor.
- SME instrumentet Runner Up erbjuds de svenska företag som sökt finansiering i småföretagsprogrammet inom Horisont 2020, och nått tröskelvärde, men inte fått finansiering på grund av EU:s budgetrestriktioner. Stödet ger en möjlighet för företaget att genomföra sitt projekt med nationellt stöd. Under 2019 beviljades 16 företag bidrag med sammanlagt 8 miljoner kronor. Finansieringen motsvarar möjlig EU-finansiering (50 000 euro per projekt).

Universitetens och högskolornas arbete med strategisk samverkan

Arbetet med att stärka och utveckla universitet och högskolors samverkansarbete bygger vidare på de regeringsuppdrag som Vinnova genomförde under 2013–2016. Inom ramen för detta finansierar Vinnova ett 20-tal projekt som syftar till att öka universitetens och högskolors samverkansförmåga, se tabell 7 (sid 18). Under året har samarbetet mellan projekten stärkts med hjälp av ett koordinerande projekt för satsningens samtliga projekt. Majoriteten av projekten deltog också aktivt på konferensen Högskola och samhälle i samverkan som genomfördes i Örebro. Exempel på resultat från projekten är bland annat metodik för uppbyggnad av samverkansarenor som delas med lärosäten inom satsningen. Ett annat exempel är en modell för att effektivisera strategiska partnerskap, som har provats på många lärosäten. Ett tredje resultat rör uppföljning av kvaliteten av samverkansprojekt inom utbildning och forskning. Inom projektet har ett stort antal indikatorer arbetats igenom och ett begränsat antal kommer att prövas under år 2020.

Vinnovas insatser kopplade till regeringsuppdraget att främja det livslånga lärandet genom pilotprojekt för flexibla korta

högskolekurser har också börjat ge resultat under året. Inom satsningen finns nio beviljade projekt. Inledningsvis har de flesta projekten arbetat med behovsinventeringar men några projekt har också utformat nya format eller moduler.

UTVECKLA SAMARBETE OCH SEKTORER

Att utveckla samarbetet mellan viktiga aktörer i innovationssystemet är Vinnovas kärnuppgift och ett uttalat krav i flertalet av våra insatser. Projekten i många av Vinnovas insatser har även bäring på utveckling och förnyelse av olika sektorer i Sverige. Under året har Vinnova haft fortsatt stort fokus på att implementera de delar av forsknings- och innovationspropositionen Kunskap i samverkan där myndigheten gavs särskilda ansvar. Under året har Vinnova också utvecklat arbetet med att ta fram insatser för att leverera på regeringens inriktningsdokument *Nationell inriktning för artificiell intelligens*.

Program för samverkan

Vinnovas största insats för att stödja samverkan är de strategiska innovationsprogrammen (SIP) som startade 2013. Satsningen genomförs i samverkan mellan Vinnova, Energimyndigheten och Formas. Sedan de första programmen startade 2013 har vi sett en stark mobilisering inom ramen för dessa. Programmen har skapat stort intresse och engagemang och fått ett gott gensvar hos ett stort antal aktörer i det svenska forsknings- och innovationssystemet. SIP:arna har även startat insatser och projekt som möter de prioriteringar som tagits fram via regeringens strategiska samverkansprogram.

De nu 17 pågående SIP:arna har under 2019 genomfört en rad olika aktiviteter som öppna utlysningar, strategiska satsningar, områdesspecifika konferenser och workshops etcetera. Syftet är att kraftsamla områdets aktörer och därmed utveckla respektive område.

Under 2019 har en första sexårsutvärdering genomförts. Faugert & Co Utvärdering AB, med underleverantörer Technopolis Ltd samt Sweco Society AB, upphandlades och kontrakterades gemensamt av Vinnova, Energimyndigheten och Formas för att genomföra sexårsutvärderingar av samtliga 17 strategiska innovationsprogram.

Det är de fem strategiska innovationsprogram som startade år 2013 som utvärderats. Syftet med utvärderingen var att påvisa resultat och tidiga effekter som underlag för beslut om fortsatt

finansiering samt att utgöra stöd för både finansiärer och programkontoren så att SIP:arnautvecklas på bästa sätt. De program som utvärderats under 2019 är: Lättvikt, Metalliska material, Processindustriell IT och automation (PiiA), Produktion 2030 och Strategiska innovationsprogrammet för svensk gruv- och metallutvinnande industri (STRIM).

Samtliga fem program som utvärderats under 2019 har av den externa utvärderaren rekommenderats att erhålla fortsatt finansiering på nuvarande nivå. Utvärderaren gör bedömningen att programmen är väl fungerande och har gjort betydelsefulla avtryck inom sina områden i det svenska forsknings- och innovationssystemet. För mer information se RB 4.1 (sid 34).

I den strategiska satsningen på demonstrationsprojekt inom programmet Fordonsstrategisk forskning och innovation (FFI) har satsningen på att få med fler små företag fortsatt och under året har drygt 30 små och medelstora företag deltagit i projekt varav en fjärdedel är nya parter inom programmet. Under året har Ramboll utvärderat FFI och en slutrapport lämnades i december.

Sedan 2002 arbetar Vinnova med att stimulera samverkan inom regionala styrkeområden via programmet Vinnväxt. Programmet har under året fortsatt finansieringen av de sexton befintliga miljöerna. I och med utgången av 2019 avslutades finansieringen till sex av Vinnväxtmiljöerna i enlighet med den ursprungliga finansieringsplanen. Dessutom har finansieringen till en miljö avslutats eftersom den inte levde upp till programmålen. Vinnova har under året arbetat med att stärka innovations- och samverkansförmågan i och mellan Vinnväxtmiljöerna genom det processledningsstöd de har erbjudits. De har genom erbjudandet fått utbildning och konkreta verktyg baserat på forskning och vägledande standards inom området innovationsledning. Under året genomfördes även ett pilotprojekt med Vinnväxtmiljön Smart Textiles, där en representant tillbringade sju veckor på Nordic Innovation House i Silicon Valley. Vistelsen resulterade bland annat i ökad kunskap om klustrets styrkor, en mer konkretiserad internationaliseringsstrategi och initialt samarbete med innovations- och forskningsrådet i Washington D.C. kopplat till Textile & Fashion 2030.

Under 2019 genomfördes en ny utlysning inom Kompetenscentrumprogrammet där 62 ansökningar bedömdes och åtta nya centrumbildningar beviljades finansiering. I ett kompetenscentrum bedriver universitet, högskolor, forskningsinstitut,

TABELL 7. EXEMPEL PÅ RIKTADE INSATSER MOT SAMHÄLLSAKTÖRER 2019

Program	Nettobeviljat bidrag (tkr)	Antal aktiva projekt
Inkubatorprogrammet	128 684	94
Innovationsprojekt i företag - programnivå	56 998	108
Innovationsprojekt i offentlig verksamhet	6 528	23
Universitet och högskolor strategiska samverkan	117 500	55
Summa	309 710	280

Källa: Vinnovas datalager.

företag och offentliga aktörer, i nära samarbete, forskning i världsklass inom områden som är viktiga för Sveriges konkurrenskraft. De nya centrumen arbetar med forskning om bland annat batterier, edge computing, nya läkemedel och materialteknik för hållbar omställning.

Vinnova har under året stärkt fokuset på artificiell intelligens (AI) och säkra data och har i arbetet använt sig av ett externt expertråd. I diskussionerna identifierades fyra fokusområden för 2019; stärk ekosystemet, tillgänglighet av data, öka innovationsförmågan och accelerera AI-forskning till innovation.

AI-ekosystemet har under året stärkts genom lanseringen av det nationella centret AI Innovation of Sweden. Över 50 organisationer har anslutit sig, och fler väntas under 2020. 16 data-labb har erhållit finansiering under året med målet att tillgängliggöra och hjälpa aktörer att använda data för innovation. Tre exempel är AI Fabrik för järnväg, Rymddatalabbet och Ocean Data Lab. För att öka innovationsförmågan i Sverige lanserades kursen Elements of AI på svenska tillsammans med AI Innovation of Sweden och Linköpings universitet. Över 20 000 har klarat kursen och på Vinnova har målet nåtts att minst 30 procent av medarbetarna ska ha genomgått kursen. Dessutom har 31 organisationer beviljats medel för sitt första praktiska AI-projekt medan 16 av 17 SIP:ar fått bidrag för att komplettera sin agenda med ett AI-perspektiv. Slutligen har Vinnova genomfört insatser för att accelerera AI-forskning till innovation inom området Natural Language Processing. Motivet är att det finns en uppenbar risk att det svenska språket och därmed viktiga samhällstjänster hamnar på efterkälken då AI-utvecklingen leds av internationella företag. Inom området har Svenskt språkdatalabb samt fem forskningsprojekt beviljats medel.

Utmaningsdrivna program

I Utmaningsdriven innovation (UDI) finansieras samverkansprojekt med aktörer från samtliga sektorer som arbetar med att lösa samhällsutmaningar på systemnivå för att bidra till hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Det är projekten som definierar utmaningen, beskriver den innovativa lösning de vill utveckla samt vilka aktörer som tillsammans måste vara med för att lyckas införa och sprida den. Under 2019 har det varit ett stort söktryck inom UDI. Under 2019 fanns 155 pågående projekt som bidrog till målen i Agenda 2030. Bidrag till mål 3 God hälsa och välbefinnande, mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11 Hållbara städer och samhällen samt mål 12 Hållbar konsumtion och produktion är mest förekommande i projekten. Ett exempel på projekt är DigIn. Digitalisering kan öka både svensk industris hållbarhet och konkurrenskraft. Men företag i flera industriella ekosystem saknar ofta den övergripande affärsberedskapen att omvandla teknik till kommersiellt attraktiva erbjudanden. Projektet syftar till att utveckla, testa och kommersialisera digitala metoder för affärsmodellinnovationer i svenska och globala industriella ekosystem. I projektkonsortiet ingår akademiker och 37 industriella aktörer som representerar

kunder, leverantörer, servicepartners och digitala partners inom gruvdrift, skogsbruk, stål, massa och papper, telekom och energiekosystem.

Ett annat projekt som bidrar till systemförändring inom hälso- och sjukvården är projektet Spetspatienter. En spetspatient är en patient eller närstående som i kontakt med livsomvälvande sjukdom utvecklar strategier och metoder för att maximera "måbra-tiden". Begreppet spetspatient utsågs till ett av Språkrådets nyord 2017. Att ge förutsättningar för att öka kontaktytorna mellan spetspatienter och andra patienter, närstående samt vård, forskning och företag är en av målsättningarna i projektet. Konstellationen består av representanter från patientorganisationer, akademi, offentlig sektor, privata vårdgivare och företag.

Ytterligare ett sätt att stärka samverkan och uppnå hållbarhetsmålen är Vinnovas arbete med social innovation. Vinnova definierar social innovation som nya smarta lösningar och samarbeten för positiva samhällseffekter. Det kan vara nya varor, tjänster, metoder eller affärsmodeller som bidrar till ett socialt hållbart samhälle. Under våren 2019 genomfördes utlysningar för att utveckla och testa sociala innovationer för långsiktigt hållbara lösningar. Intresset för utlysningarna var mycket stort och resulterade i totalt 40 nya innovationsprojekt. Exempel på en social innovation som finansierades är idrottsrörelser som arbetar för att motverka isolering och segregation, sociala företag som stärker lokala demokratiprocesser, en personlig tränare i ekonomiskt ansvarstagande med hjälp av AI och en plattform för att tidigt identifiera personer som är i riskzon för åtstörning.

Dessutom har Vinnova gjort systemfrämjande insatser som att tillsammans med Tillväxtverket finansiera etablerandet av Effektfullt, ett tvärssektoriellt och nationellt nätverk för effektmätning, samt initierat en insats för att främja långsiktig samverkan mellan sociala företag och offentlig sektor. Se även RB 8.4 (sid 36).

Inom programmet Genus och mångfald för innovation har två utlysningar genomförts med fokus på Agenda 2030 och innovationer för ökad jämställdhet och jämlikhet. Insatsen har resulterat i flera konkreta samverkansmöjligheter och Vinnova har initierat en analys gällande en möjlig insats med fokus på AI för ett mer jämställt samhälle. Ett konkret projektresultat gäller #Urbangirlstoolbox som har uppmärksammats i media och av jämställdhetsministern som en innovativ modell för en mer jämställd stadsutveckling. Modellen sprids nu vidare till tre kommuner samt internationellt via United Nations Human Settlements Programme (UN-Habitat).

Innovationsledning och organisering

Inom programmet Innovationsledning och organisering genomförs insatser för att utveckla och nyttiggöra kunskap om innovationsledning och innovativ organisering. Syftet är att stärka individers och organisationers förmåga att systematiskt leda, organisera och skapa förutsättningar för innovation och förändring.

Under 2019 genomfördes två öppna utlysningar inom

TABELL 8. EXEMPEL PÅ PROGRAM FÖR ATT UTVECKLA SAMARBETE I INNOVATIONSSYSTEMET OCH/ELLER STÄRKA SEKTORER 2019

Program	Nettobeviljat bidrag 2019 (tkr)	Antal aktiva projekt
Utmaningsdriven innovation - UDI	228 189	219
Fordonsstrategisk forskning och innovation - FFI	318 132	213
Globala samarbeten	54 561	204
EUREKA Eurostars	95 738	135
SIP - Innovair	91 812	114
Social innovation	41 547	107
Innovationsledning och organisering	34 823	97
Programmet för ökad EU-samverkan	33 122	94
SIP - Medtech4Health	36 283	87
SIP - Metalliska material	82 683	86
SIP - BioInnovation	74 893	85
SIP - SWElife	74 535	80
SIP - Smartare Elektroniksystem	44 438	79
SIP - Produktion 2030	69 600	78
SIP - Lättvikt	38 000	74
Öppen innovation	43 769	68
Internationell IKT	45 000	67
SIP - InfraSweden2030	28 584	61
SIP - PiiA	62 138	61
Genus och mångfald för innovation	18 439	58
SIP - Svensk gruv- och metallutvinnande industri - STRIM	38 862	57
SIP - Grafen	21 300	48
EUREKA klusterprojekt	88 000	42
SIP - Drive Sweden	41 920	36
Internationellt samarbete ERA-Nets Industriell utveckling	27 499	33
Testbäddar inom miljöteknik - TM	29 995	26
SIP - Internet of Things Sverige	39 698	20
Samhällsutveckling - internationell samverkan	9 325	19
Hälsosamverkan	26 128	11
SIP - Viable Cities	19 602	8
Innovationsamverkan Silicon Valley	552	3
SIP - Smart built environment	12 116	3
SIP - RE:Source	770	1
Summa	1 872 053	2 374

Källa: Vinnovas datalager

programmet. Den ena med fokus på att utveckla forskningsbaserad kunskap om hur man kan leda och organisera verksamheter för att uppnå uthållig innovationsförmåga, medan den andra syftade till att nyttiggöra kunskap inom området.

Programmet har under året även utvecklat och prövat nya format för att sprida och nyttiggöra kunskap om innovationsledning. En viktig insats i detta sammanhang är det processledningsstöd som erbjudits projekt som finansieras inom andra program, exempelvis inom programmet Idéslussar i kommuner. Här har syftet varit att erbjuda organisationerna i projekten utbildning och konkreta verktyg baserat på forskning och vägledande standards inom området innovationsledning. En annan

har varit ett lärandenätverk för att bättre förstå och möta förutsättningar för innovation och innovationsledning i myndigheter. Ytterligare en insats är att främja mer innovationsdrivande och hållbart styrelsearbete. Förutom att stödja framtagandet och nyttiggörandet av ny kunskap, har även Vinnovas styrelse fått stöd för att kunna arbeta mer strategiskt med innovationshövande insatser.

Flera stora svenska företag experimenterar och inrättar enheter för innovationssamverkan med mindre företag. Under året har programmet därför valt att även finansiera några projekt som särskilt syftar till att utveckla kunskap om och föreslå former för att främja samverkan mellan stora och små företag.

TABELL 9. FÖRDELNING AV NETTOBEVILJADE MEDEL (TKR) MELLAN OLIKA AKTÖRSTYPER 2017–2019

Aktörstyp	2017	2018	2019
Universitet och högskolor	1 065 176	1 158 095	1 198 350
Forskningsinstitut	402 051	574 486	601 826
Offentlig förvaltning	104 090	125 958	152 288
Andra offentliga organisationer	18 152	29 900	14 150
Offentligt ägda företag	149 004	62 684	58 395
Privata företag	1 079 469	1 046 404	1 005 158
Ideella föreningar, stiftelser, fysiska personer mm	97 300	121 771	114 950
Utländska juridiska personer	3 309	3 791	4 793
Övrigt	50 557	6 979	17 644
Summa	2 969 108	3 130 068	3 167 554

Källa: Vinnovas datalager

Baseras på nettobeviljade medel till de parter som ingår i ett projekt vilka kan skilja sig från de totala nettobeviljade medlen för projekten.

I tabellen ingår inte heller de transfereringar av bidragsmedel som sker till andra statliga myndigheter inom ramen för programverksamheten.

RESULTAT

I tabell 9 ovan redovisas fördelningen av Vinnovas beviljade medel på olika mottagare. Jämfört med 2018 har beviljade medel till offentlig förvaltning ökat mest procentuellt, medan högskolor och universitet har fått den största ökningen i absoluta tal. I övrigt ser vi mindre förskjutningar i andelarna mellan olika aktörsgupper.

Offentliga aktörer (offentlig förvaltning, andra offentliga organisationer och offentligt ägda företag) utgör idag en viktig del i Vinnovas strategi att arbeta med bredare aktörskonstellationer som adresserar utmaningar som kräver involvering av både offentliga och privata aktörer. Av tabell 9 framgår att beviljade medel till privata företag fortsätter att minska. Utvecklingen är inte ett resultat av en strategisk omställning av verksamheten, utan privata företag är fortsatt en central målgrupp för myndigheten. Vinnova kommer under 2020 bevaka utvecklingen av beviljade medel till privata företag.

Forskningsinstitutet fortsatte öka mängden beviljade medel mellan 2018 och 2019, vilket dels bekräftar deras centrala roll i innovationssystemet, dels understryker betydelsen av deras roll som koordinator av komplexa samverkansprojekt, bland annat inom ramen för de SIP:arna och UDI. Universitet och högskolor är fortsatt Vinnovas största bidragsmottagare och beviljades 2019 3,5 procent mer medel jämfört med 2018.

För samtliga program på Vinnova finns statistik utifrån behovsområde (som sökanden anger själva i ansökningsprocessen), se figur 7 (sid 22). I realiteten sträcker sig projekten ofta över olika behovsområden, men siffrorna kan ge en viss uppfattning om till vilka områden finansiering har gått. Produktionsprocesser är precis som 2018 vanligast förekommande följt av Hälsa och sjukvård samt Transporter. Att den fjärde största kategorin är Övrigt kan indikera svårigheterna med att klassificera projekt.

I dagsläget finns ingen tillförlitlig statistik över hur insatserna

har fördelats mellan olika sektorer om man med det menar bransch eller näringsgren. Det viktigaste skälet till det är att majoriteten av våra insatser är öppna för samtliga sektorer. Vanligtvis sker projektdeltagande från olika sektorer i samma projekt. Dessutom går utvecklingen i dagens näringsliv mot att fler samarbeten sker mellan sektorer, något som inte minst gäller innovationsprojekt.

Ett annat sätt att beskriva det faktum att gränserna mellan olika sektorer och branscher blir alltmer oklara och att beroendet emellan dem ökar är den klassificering som Vinnova under året gjort av samtliga finansierade projekt i enlighet med de fem samverkansprogram som regeringen genomförde 2016–2018 vilken anges i figur 8 (sid 22). När projekten klassificeras har de ofta en karaktär som gör att de bör klassificeras som tillhörande mer än ett område. Följden blir att projekt räknas flera gånger och att mängden utbetalade medel enligt figur 8 (sid 22) ser ut att vara nästan 4,7 miljarder kronor när den verkliga siffran i själva verket är drygt 2,7 miljarder. Differensen är en indikation på projekt som spänner över branscher och sektorer.

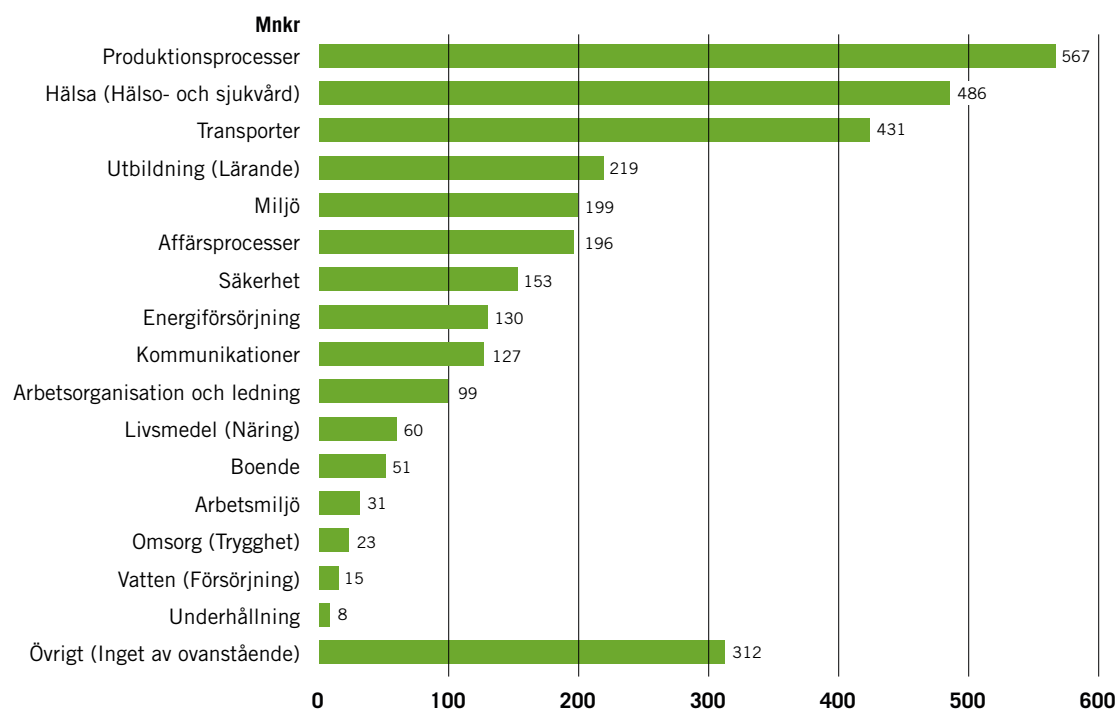
ANALYS OCH BEDÖMNING

För den del av paragraf 2§1 som handlar om att stärka och utveckla olika samhällsaktörer bedömer Vinnova att målet är uppfyllt för 2019. För delen av paragraf 2§1 som handlar om att stärka samarbetet mellan olika samhällsaktörer kan vi även där konstatera att måluppfyllelsen är mycket god.

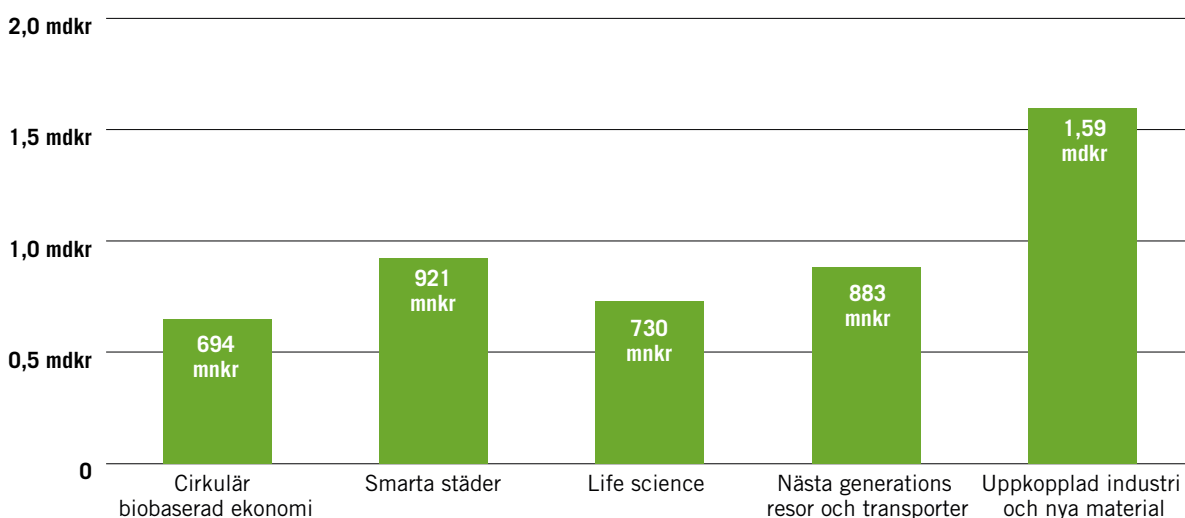
2 § 3 Vinnova ska främja svenska företags medverkan i uppbyggnad och användning av forskningsinfrastrukturanläggningar.

BAKGRUND

Vinnova har enligt regeringsuppdrag N2013/3281/FIN i uppgift att ansvara för Sveriges formella näringslivssekretariat, så

FIGUR 7. BEVILJADE MEDEL FÖRDELADE PÅ BEHOVSOMRÅDEN 2019 KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

FIGUR 8. UTBETALADE MEDEL 2019 TILL PROJEKT KLASSADE SOM TILLHÖRANDE REGERINGENS FEM SAMVERKANSPROGRAM KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

kallade Industrial Liaison Office (ILO), gentemot storskaliga forskningsanläggningar som Sverige investerar i.

Vinnova ska också främja svenska företags användning av globala forskningsinfrastrukturanläggningar, vilket sker genom forsknings- och innovationsprogram samt genom att stimulera samverkan mellan relevanta aktörer för nyttiggörande av svenska forskningsinfrastrukturanläggningar.

GENOMFÖRANDE Industrial Liaison Office

Vinnova finansierar sedan 1 december 2017, tillsammans med Vetenskapsrådet och Tillväxtverket, Big Science Sweden, som nu agerar Sveriges formella Industrial Liaison Office gentemot storskaliga forskningsanläggningar som Sverige investerar i. Big Science Sweden drivs av ett konsortium bestående av Teknikföretagen, IUC Syd, Region Skåne, RISE, Lunds universitet,

Uppsala universitet, Chalmers tekniska högskola och Luleå tekniska universitet.

Big Science Sweden har under 2019 ytterligare utvecklat sin verksamhet nationellt och i de befintliga noderna i Lund, Göteborg, Uppsala och Luleå. Organisationen har hittills aktivt bidragit till affärer för svenska företag på över 160 miljoner kronor och till ett flertal samarbetsprojekt mellan industri, akademi och forskningsanläggningar. Framförallt har organisationen spelat en stor roll i att samla, strukturera och synliggöra Sveriges kompetens. Den har även stöttat arbetet med svenska in-kind leveranser, varit stöd för svenska råds- och finanskommitté-representanter vid anläggningarna samt aktivt drivit arbete kring European Spallation Source (ESS), MAX IV och Sverige som Big Science land.

Forsknings- och innovationsinsatser

För att stimulera industrianvändning av storskalig forskningsinfrastruktur, motsvarande MAX IV och ESS, genomförde Vinnova under 2019 tre öppna utlysningar inom ramen för programmet Forskningsinfrastruktur – nyttiggörande och samverkan.

Utlisningen Industriella pilotprojekt för neutron- och fotonexperiment vid storskaliga forskningsinfrastrukturer syftar till att stärka svensk kompetens kring hur industriellt innovationsarbete kan dra nytta av neutron- och fotonbaserade analysmetoder. Genom finansieringserbjudandet ges företag möjlighet att få verifierat hur tekniker vid storskalig forskningsinfrastruktur kan möta industriella utvecklingsbehov. Samverkansprojekten stärker även relationen mellan företag och expertis vid forskningsorganisationer, tjänsteföretag och vid de storskaliga forskningsanläggningarna. Under 2019 har ytterligare 33 projekt beviljats sammanlagt 15 miljoner kronor i bidrag.

För att stärka och bredda användarbasen kring neutron- och synkrotronbaserade tekniker utvecklades och genomfördes ytterligare en utlysning, Kompetensuppbyggnad för doktorander kring industrirelänta neutron- och synkrotronbaserade analysmetoder. Genom en påbyggnadsmodul till doktorandens pågående projekt ges doktoranden och dennes handledare finansiellt stöd för att genomföra experiment vid en storskalig forskningsinfrastruktur. Insatsen är riktad mot forskarstuderande som inte redan använder dessa tekniker. Genom insatsen ökar antalet disputerade som har kunskap om neutron- och synkrotronbaserade tekniker och hur dessa kan användas inom industrirelevant forskning. Insatsen väntas stärka samverkan såväl inom lärosäten som mellan lärosäten och andra aktörer. I utlysningen beviljades 16 projekt sammanlagt 4,5 miljoner kronor.

Insatserna medger projekt inom en stor bredd av områden och de projekt som beviljats har exempelvis berört konstruktionsmaterial, biobaserade material, tillverkning, medicinsk teknik, läkemedel, livsmedel och energitillämpningar.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har i sin roll som ansvarig för Sveriges officiella ILO-sekretariat etablerat sekretariatet som ett externt projekt, Big Science Sweden. Arbetet har utvecklats väl under året och Big Science Sweden har spelat en stor roll i att samla, strukturera och synliggöra Sveriges kompetens.

Under 2019 har Vinnova intensifierat och breddat finansieringsinsatserna för att stärka och långsiktigt säkerställa industrins användning av storskaliga forskningsanläggningar. Finansieringsinsatserna är huvudsakligen inriktade mot att öka svenska aktörers kompetens inom användning av storskalig forskningsinfrastruktur.

2 § 4 Vinnova ska ha en nationellt samordnande funktion för att stärka test- och demonstrationsverksamhet.

RB 10.2 Uppdrag att etablera en funktion för Testbädd Sverige.

BAKGRUND

En anledning till att Sverige rankas högt som innovationsnation är vår starka innovationsinfrastruktur, där möjligheten att på olika sätt testa och demonstrera material, produkter och processer utgör en kritisk del. En betydande del av sådan verksamhet förläggs i externa test- och demonstrationsmiljöer.

Regeringen har uppdragit åt Vinnova att etablera en nationell samordnande funktion för stärkt test- och demonstrationsverksamhet som en del av Testbädd Sverige. Vinnova har även i instruktionen uppdraget att ansvara för en nationellt samordnande funktion för att stärka test- och demonstrationsverksamhet. I propositionen Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (2016/17:50, kap. 4.3.5) beskrivs syftet enligt följande: Regeringen ser behov av ökad koordination av test- och demonstrationsmiljöer eftersom det i dagsläget är ett område där kunskap och samordning saknas. Vinnova har valt att redovisa båda dessa uppdrag tillsammans.

GENOMFÖRANDE

Vinnova har under året genomfört en studie som redovisades till Regeringskansliet. Studien behandlar frågeställningar relaterat till hur användning av test- och demonstrationsmiljöer kan främjas i olika målgrupper, hur olika aspekter som finansiering, immaterialrätt, innovationsupphandling och standardisering bör beaktas, samt vilka de strategiska utvecklingsfrågorna för framtiden är.

Vidare har Vinnova genomfört ett flertal möten med berörda och intresserade aktörer inom/av testbäddsverksamhet, exempelvis med RISE samt representanter från regioner, kommuner och näringslivet. Dessa dialoger har skapat ytterligare förståelse av utmaningar och möjligheter gällande testbäddsverksamhet.

Vad gäller de specifika aktiviteterna som pekas ut i regeringsuppdraget vill myndigheten lyfta fram följande resultat kopplade till regeringsuppdragets olika delar.

- Verka för framväxten av internationellt särskilt attraktiva test- och demonstrationsmiljöer med hög relevans för svensk tillväxt
- Vinnova har utlyst medel i programmet Testbäddar för samhällets utmaningar. Bland annat har medel allokaterats för att bygga upp testmöjligheter för visuellt, digitalt och virtuellt arbete kopplat till den digitala tvillingen Virtuella Göteborg. Ett annat exempel är en testbädd i Nacka stad som kommer att byggas upp för att utveckla kunskap, modeller, processer och verktyg för att genomföra evidensbaserad utvärdering och implementering av nya digitala verktyg och resurser för lärande i skolan.
- Tillhandahålla information om test- och demonstrationsmiljöer i Sverige för att till exempel fler företag, stora såväl som små, ska få kunskap om miljöerna.
- Vinnova har utvecklat och publicerat en nationell webbportal för testbäddar i Sverige.
- Bistå utländska intressenter som önskar information om och kontakt med svenska testbäddar och bidra till att ta fram, utveckla och samordna kommunikationsmaterial för att skapa internationell synlighet,
 - o Vinnova har bidragit med den nationella webbportalen för testbäddar i Sverige i samverkan med Business Sweden och RISE.
- Verka för att ägare och användare av testbäddar kan lära av varandras erfarenheter,
 - o Vinnova har inkluderat kunskap och erfarenhetsdokument i den nationella webbportalen samt genomfört programkonferenser för lärande och utbyte mellan utvecklare av testbäddar inom ramen för programmet Testbäddar för samhällets utmaningar.
- Främja samverkan kring testbäddar mellan olika samhällssektorer som näringsliv, offentlig sektor: stat, kommun och regioner, berörda intresseorganisationer samt universitet och högskolor.
 - o Programmet Testbäddar för samhällets utmaningar möjliggör samarbeten mellan ovan nämnda aktörer.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova vill i redovisningen av detta återrapporteringskrav betona att det finns en stor utmaning att samordna området testbäddar. Inte minst beroende på att det saknas vedertagen definition av begreppet testbädd och att det därmed betyder olika saker för olika aktörer. Vidare är det många finansärer involverade

inom detta område, vilket medför utmaningar med att strukturera systemet. En tredje försvårande faktor är att RISE, som den enskilt största ägaren av testbäddar i Sverige, har det formella ansvaret för flera av de frågor som ingår i uppdraget.

Vinnova har under 2019 genomfört ett antal insatser som fortsätter stärka funktionen Testbädd Sverige. Arbetet ligger i linje med Vinnovas strävan att lyfta vikten av att praktiskt testa nya lösningar under realistiska förhållanden. Det är en central del i utvecklingsprocessen för de flesta innovationer och det gäller inte minst systeminnovation. Genom tester i verklig miljö förstår man systemets dynamik, man ser snabbt vad som är möjligt och vad som begränsar. Testbäddar och demonstratorer ger möjligheter till tekniska och affärsmässiga innovationer, men för att bli mer transformativa behövs systemdemonstratorer där regelverk, etik och efterfrågan blir djupt integrerade. Vi ser därför stora behov av att vidareutveckla testbäddar och demonstratorer för att skapa förutsättningar och kraftsamlingar för systemdemonstratorer i verklig miljö.

2 § 5 Vinnova ska medverka i genomförandet av det regionala tillväxtarbetet i enlighet med förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete och bidra till att utveckla samspelet mellan det regionala tillväxtarbetet och den nationella forsknings- och innovationspolitiken.

BAKGRUND

Vinnova har i enlighet med förordningen och den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 fokuserat på strategins prioritering avseende innovation och förnyelse och då främst innovativa miljöer.

GENOMFÖRANDE

I Vinnovas arbete är ett effektivt samspel mellan forskning, näringsliv, offentlig sektor och politiska institutioner centralt för fungerande innovativa miljöer. I arbetet har det blivit tydligt att synergier mellan nationella och regionala prioriteringar kan utvecklas inom ramen för flera av Vinnovas pågående program.

Vinnväxt är det program i vilket Vinnova tydligast har adresserat regional tillväxt och innovationskapacitet. I och med utgången av 2019 avslutas finansieringen till sju Vinnväxt-initiativ vilket innebär att totalt nio regionala initiativ vid ingången av år 2020 är finansierade inom programmet. Vinnova upprätthåller dialogen med regionerna primärt via plattformen Reglab genom aktivt styrelsearbete.

Vinnova deltar även i andra dialoger med regioner och har under 2019 mött aktörer som exempelvis Skåne, Västra Götaland och Norrbotten. Vinnova har också genomfört dialoger med Tillväxtverket i syfte att stärka synergier mellan den nationella och regionala nivån. Som exempel kan nämnas dialoger kopplat

till arbetet med små och medelstora företag, regeringens livsmedelsstrategi och kommande strukturfondsprogram.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under 2019 genomfört insatser som på olika sätt bidragit till att positivt utveckla samspelet mellan det regionala tillväxtarbetet och den nationella forsknings- och innovationspolitiken. Vinnova vill i detta sammanhang särskilt lyfta de strategiska dialogerna med Tillväxtverket som genomförts under året.

2 § 6 Vinnova ska sprida information om forskning, utveckling och innovation till utförare, användare och allmänhet. Förordning (2018:216).

BAKGRUND

Effektiv kommunikation med utförare, användare och allmänhet är avgörande för Vinnovas verksamhet. Vi behöver löpande väcka intresse för de möjligheter Vinnova erbjuder. Relevanta utförare ska så tillgängligt som möjligt förstå hur de kan dra nytta av Vinnovas erbjudanden för att bidra till innovation för hållbar tillväxt. Vi ska ta tillvara allas innovationskraft oavsett kön, ålder och social bakgrund.

En viktig del i Vinnovas kommunikationsuppdrag är att visa vägen till innovation för hållbar utveckling. Det gör vi genom olika mötesformer, analyser, sammanfattande nyheter och fördjupning i till exempel poddcast. Vi informerar också om beslut och resultat av våra satsningar, lärdomar och effekter.

Tillsammans med andra myndigheter har Vinnova dessutom ett bredare uppdrag att kommunicera forskning, utveckling och innovation med allmänheten. Syftet är att långsiktigt engagera fler i forskning, utveckling och innovation, men även att tillgängliggöra och skapa medvetenhet om tillförlitliga forskningsresultat.

GENOMFÖRANDE

För att nå bästa resultat, rätt målgrupper och målpuppfyllelse kombinerar vi olika kanaler och former av kommunikation. I takt med digitaliseringen och ett förändrat medielandskap utvecklar vi ständigt kommunikationsvägarna.

Missions och systeminnovation för hållbarhet i fokus

Under 2019 har Vinnova prioriterat kommunikation om systeminnovation och missionsbaserade arbetssätt. En stor del av kommunikationen har inkluderat internationella perspektiv. Vi har också fortsatt med tidigare teman inom AI och policyutveckling för innovation i offentlig sektor.

Under året startades en ny seminariereserie, Öppna upp, med fokus på perspektiv och processer som stärker Sveriges förmåga

att möta stora samhällsutmaningar. Under året har sex seminarier genomförts.

Temat för årets Almedalsseminarium var Kan innovation lösa klimatutmaningen? En FFI-konferens genomfördes i Göteborg med temat Fordonsindustrin i förändring: Hur växlar vi upp för att möta samhällets stora utmaningar? Vidare bistod Vinnova regeringens innovationsråd med en missionsbaserad workshop som komplement till rådets möte i Kalmar.

Fortsatt utvecklad närvaro i digitala kanaler

Under året har Vinnovas webbplats utvecklats ytterligare, genom att nästan hela webbplatsen är tillgänglig på engelska, delvis genom översättning med AI. Startsidan har genomgått ett designlyft och en pilot med mer tillgängliga utlysningar där all information publiceras på webben istället för i pdf-format har genomförts. I genomsnitt har webbplatsen 1 000 besökare per dag. Under 2019 hade vi totalt ca 364 000 besökare på webben (ca 307 000 under 2018).

Den podcast som vi startade på prov under 2018 har etablerats under 2019. Åtta avsnitt har publicerats och 17 264 unika nedladdningar sedan starten.

För närvarande prenumererar 27 000 personer på Vinnovas digitala nyhetsbrev som utkom med 14 nummer.

Intresset ökade i de tre sociala medier där Vinnova är närvarande. Vid slutet av året följde 5 800 personer Vinnova på Facebook (ökning med 34 procent), 18 571 personer följde Vinnova på LinkedIn (ökning med 46 procent) och 16 066 personer följde Vinnova på Twitter (ökning med 8 procent).

Under året genomfördes en analys av Vinnovas mediala närvaro och liksom föregående år är det främst generaldirektör Darja Isaksson som väcker medias intresse.

Publikationer

21 publikationer utgavs under året och en stor andel av publikationerna är kopplade till Vinnovas inspel till forsknings- och innovationspropositionen som vi lämnade in i slutet av oktober.

Kommunikation om forskning i samverkan

Vinnovas kommunikation med allmänheten om nyttan med och resultat av forskning, utveckling och innovation sker till stora delar i samarbete med andra forskningsfinansiärer. Följande insatser bidrog Vinnova till under året:

- Samarbetspartner och medfinansier till forskning.se, en digital plattform för att förmedla resultat från offentligt finansierad forskning till allmänheten.
- Vinnova är en av 15 intressenter i stiftelsen Forskning & Framsteg och ledamot i stiftelsens råd. Stiftelsen ger ut tidskriften Forskning & Framsteg, ett organ för information om forskning och forskningsresultat samt forskningens roll i samhället.

- Vinnova är en av sex huvudmän i Internationella Vetenskapsfestivalen i Göteborg, Europas största vetenskapsfestival. Under festivalen är Vinnova medarrangör till konferensen Forum för forskningskommunikation där drygt 400 kommunikatörer från hela Sverige och Norden deltar.
- Medlem i den ideella föreningen Vetenskap & Allmänhet vars mål är att främja öppenhet och dialog mellan forskare och det omgivande samhället.
- Medfinansierade en studie kring forskares syn på kommunikation som Vetenskap & Allmänhet genomförde.
- Dessutom har vi delfinansierat två aktiviteter som leds av Vetenskap & Allmänhet (ForskarFredag och Forskar Grand Prix). ForskarFredag ingår i EU:s Researchers' Night och äger rum den sista fredagen i september. Under ForskarFredag, som arrangeras på ett 30-tal orter i Sverige, får allmänhet och unga möjlighet att ta del av och upptäcka hur intressant och spännande forskning och innovation kan vara. Forskar Grand Prix är ett annat populärt arrangemang där forskare tävlar i vem som är bäst på att kommunicera sin forskning.
- I samarbete med Svenska institutet tog vi under året fram en presentation om Sverige som innovationsland.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har bedrivit ett intensivt kommunikationsarbete med relevanta målgrupper, beskrivit vikten av systeminnovation för hållbar utveckling och utvecklat kommunikationen under 2019.

4 § Vinnova ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för företag och andra berörda.

De rutiner som myndigheten disponerar över och som påverkar företag och andra intressenter ryms i huvudsak i vår kärnprocess för bidragshantering. Vårt arbete med ständiga förbättringar för att utveckla bidragshanteringen sker främst genom de digitala tjänster som intressenter använder för att ta del av våra satsningar. Vi genomför kartläggningar för att kunna identifiera prioriterade områden för förenkling och effektivisering för våra målgrupper.

Myndigheten har en avdelning med särskilt ansvar för verksamhetsutveckling som driver utvecklingsarbetet för att adressera identifierade utvecklingsmöjligheter tillsammans med övriga organisationen.

Under 2019 har ett antal förbättringar utvecklats och införts i vår kärnprocess. Här redovisas några av de större som påverkar och förenklar för sökanden och andra berörda:

1. Förenkling av ansökningar med engelsk sammanfattning genom införande av ny översättningstjänst.

2. Nästan all information på webbplatsen är tillgänglig på engelska.
3. Förenkling och förtydligande av information i samband med återbetalning av bidrag.
4. Förbättrad sökfunktion på vår webb för att hitta erbjudanden, viktiga dokument och tidigare finansierade projekt.

Utöver dessa har en antal förbättringar införts i interna system och processer för att öka kvalitet och effektivitet i vår handläggning

4a § Vinnova ska rapportera uppgifter till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikrodatabas för statligt företagsstöd (MISS) i en ändamålsenlig omfattning och utformning. Förordning (2016:1282)

Vinnova har under 2019 i samverkan med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) fortsatt arbetet med att utveckla en dataöverföringsfunktion baserad på API-teknik (Application Programming Interface), vilket möjliggör automatisk överföring av data från Vinnova till MISS-databasen i den takt som Tillväxtanalys behöver. Genom API-teknik kommer en något bredare datamängd föras över än vad som varit fallet med tidigare års manuella leveranser och arbetet har därför också inkluderat en jämförelse av sekretesslämpningar hos de bägge myndigheterna. Den nya lösningen är sedan november 2019 driftsatt och utvärderas för närvarande av Tillväxtanalys.

4b § Vinnova ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i myndighetens verksamhet och främja jämställdhet vid fördelning av medel för forskning och innovation. Myndigheten ska verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forskning som myndigheten finansierar, när det är tillämpligt. Myndigheten ska också beakta forskningsetiska frågor. Förordning (2018:216)

BAKGRUND

För att bidra till hållbar tillväxt verkar Vinnova aktivt för att uppnå målen i Agenda 2030 där jämställdhet är ett mål för sig men även en förutsättning för att uppnå de övriga målen. Förutom Agenda 2030 ska Vinnova som svensk myndighet även bidra till att uppnå de jämställdhetspolitiska målen. 2015–2018 hade Vinnova ett regeringsuppdrag för att jämställdhetsintegrera verksamheten. Sedan juni 2018 är jämställdhetsintegrering en del av regeringens instruktion till Vinnova. Under 2019 har Vinnova tagit fram en ny handlingsplan för jämställdhetsintegrering för perioden 2019–2022.

GENOMFÖRANDE

I samband med uppföljningen av myndighetens arbete med jämställdhetsintegrering genomfördes ett antal utvärderingar under våren 2019. Dessa inkluderade både statistiska analyser och en omfattande intern enkätundersökning som fokuserade

Vem	Vad	Hur
Att lika många kvinnor och män tar del av Vinnovas bidrag och medverkar med likvärdig makt och inflytande i de beviljade projektens genomförande.	Att utfallet av den bidragsfinansierade verksamheten, dvs. projektresultaten, bidrar till ökad jämställdhet.	Att lika många kvinnor och män är representerade och har samma makt och inflytande under beslutsprocessens olika delar.

FIGUR 9. VINNOVAS KATEGORISERING AV MÅL FÖR JÄMSTÄLLD BIDRAGSGIVNING

på hur Vinnovas olika program har arbetat med jämställdhetsintegrering i de utlysningar som genomförts under åren 2016–2018. Utvärderingarna utgjorde underlag för en ny handlingsplan för myndigheten med tre huvudsakliga fokusområden, se figur 9 ovan. Områdena kopplar till kärnprocessen och utgår ifrån ambitionsnivån som beskrivs i regeringens instruktion till Vinnova. Vinnovas generaldirektör har det övergripande ansvaret att säkerställa att målen uppnås.

Utifrån målet kopplat till fokusområdet Vem i figur 9 ovan så visar statistiken att 33 procent av inkomna ansökningar leds av kvinnor vilket ligger i linje med andelen finansierade projekt som leds av kvinnor, se tabell 10 nedan.

Andelen av totalt beviljat bidrag som går till projekt som leds av kvinnor är 34 procent, vilket är något högre än totalt sökta medel från projekt som leds av kvinnor som är 33 procent.

För att visa på makt och inflytande inom projekt använder Vinnova även statistik kopplat till upparbetade personalkostnader i slutrapporter. I de projekt som avslutades 2019 upparbetades 34 procent av personalkostnaderna av kvinnor.

Myndighetens instruktion att verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forskning som myndigheten finansierar kopplar till fokusområdet Vad. För att följa upp detta genomförde Vinnova en enkät 2019, ställd till alla programansvariga med syftet att undersöka i vilken omfattning

programmen integrerade de tre jämställdhetsaspekterna Vem, Vad, Hur i utlysningarna. Enkäten visade att 58 procent av programmen (som hade utlysningar under åren 2016–2018) hade integrerat en fråga kopplat till Vad, se figur 9. För att systematisera och institutionalisera detta utvecklades våra IT-verktyg under hösten 2019, vilket innebär att från och med januari 2020 kommer frågan nedan att vara obligatorisk att besvara för alla som söker finansiering från myndigheten och det blir även möjligt att enklare följa upp resultatet.

Finns det jämställdhetsaspekter (köns- och/eller genusperspektiv) som kan vara viktiga att ta hänsyn till kopplat till projektets problemområde, lösningar och effekter?

- Ja
- Nej

Motivera kortfattat ovanstående svar.

För att ytterligare stärka förutsättningarna att tillämpa ett genusperspektiv i forskning och innovation har Vinnova identifierat ett behov av att ta fram korta skrifter som beskriver hur genusperspektivet relaterar till Vinnovas prioriterade områden. Under 2019 har den första skriften tagits fram och den behandlar området jämställdhet inom mobilitet och transporter. Skriften lyfter bland annat att en betydande energieffektivisering kan uppnås om transportpolitiken tar likvärdig hänsyn till mäns och kvinnors förutsättningar samt inställning till transportsystemet och dess konsekvenser. Skrifterna kommer att utgöra underlag för Vinnovas kommande insatser.

Vinnovas arbete med jämställdhetsintegrering har rönt internationell uppmärksamhet och ett antal internationella samarbeten har initierats, bland annat med Stanford University, The Ministry of Science and Technology i Israel, EU-kommissionens jämställdhetsdirektorat samt ett antal EU-nätverk för en gemensam utveckling av jämställdhetspolicy bland EU:s forsknings- och innovationsfinansiärer.

TABELL 10. KÖNSFÖRDELNING OCH BEVILJANDEGRAD FÖR SÖKANDE TILL VINNOVAS UTLYSNINGAR 2019

Projektledare kön	Ansökningar (antal)	Andel kön av totalt (procent)	Beviljade ansökningar (antal)	Andel kön av totalt beviljade (procent)	Genomsnittlig beviljandegrad (procent)	Sökt belopp (tkr)	Andel sökt belopp per kön (procent)	Nettobeviljat (tkr) för hela projekt-tiden	Andel beviljat belopp per kön (procent)	Genomsnittlig beviljandegrad (procent)
Kvinnor	1 765	34	520	34	29	2 383 375	33	1 036 033	33	43
Män	3 228	62	949	63	29	4 607 778	63	1 977 788	64	43
Ospecificerad	233	4	47	3	20	308 703	4	88 077	3	29
Summa	5 226	100	1 516	100	26	7 299 856	100	3 101 898	100	38

Källa: Vinnovas datalager

Utifrån målet kopplat till fokusområdet Hur, se figur 9 (sid 27) har 570 bedömare varit en del av Vinnovas bedömningsprocess 2019. Fördelning utifrån kön var 45 procent kvinnor, 47 procent män och 8 procent ospecificerat. Totalt har 7 909 bedömningar gjorts varav 47 procent genomförts av kvinnor och 49 procent av män och 4 procent av ospecificerat.

Vinnova arbetar också för att forskningsetiska frågor ska beaktas i de projekt som finansieras. Både i urvalet av ansökningar samt i beviljade projekt uppmärksammas behov av etikprövning för att uppfylla Lag om etikprövning av forskning som avser människor, som trädde i kraft 1 januari 2004 (2003:460). Dessutom arbetar Vinnova aktivt med att undvika plagiat och projekt som söker bidrag för redan genomförda aktiviteter. Vinnova arbetar kontinuerligt med att stärka bedömningsprocessen för att säkerställa dessa aspekter.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Under 2019 har viktiga steg tagits för att systematisera myndighetens arbete med jämställdhetsintegrering samt att höja ambitionsnivån, bland annat genom en ny handlingsplan för perioden 2019–2022 med tidsatta mål och en intern årlig process för jämställdhetsintegreringsarbetet. Insatser utvecklade och testade inom ramen för jämställdhetsintegreringsuppdraget har under året förfinats och implementerats i Vinnovas övergripande system.

Vinnova bedömer att insatser kopplade till myndighetens tre fokusområden för jämställdhetsintegrering av kärnprocessen har varit framgångsrika och att det nu finns goda förutsättningar för att Vinnova ska uppnå ambitionsnivån satt i den nya handlingsplanen.

Kvinnor är fortfarande underrepresenterade både när det gäller inkomna ansökningar, beviljade bidrag och deltagande inom finansierade projekt inom i stort sett alla aktörskategorier. Det finns med andra ord skäl att framöver arbeta med att öka inflödet av ansökningar från projekt som leds av kvinnor parallellt med att identifiera och adressera de systemrelaterade utmaningar som bidrar till ett ojämnt innovationssystem. Vidare behöver Vinnova utveckla sina interna systemstöd för att bättre fånga fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män inom finansierade projekt. Det bör dock noteras att beviljandegraden och beviljat belopp för kvinnor står i proportion till inkomna ansökningar vilket antyder att de inte diskrimineras i Vinnovas processer.

1.2 SAMVERKAN

6 § Vinnova ska inom sitt verksamhetsområde samverka med och utveckla dialogen mellan berörda regionala, nationella och internationella aktörer. Förordning (2012:973).

BAKGRUND

Vinnova är en av flera organisationer inom det innovationspolitiska området. För att de olika satsningarna ska leda åt samma håll, är det av största vikt att vi koordinerar och samspelar med andra viktiga aktörer.

GENOMFÖRANDE

Inom forumet GD-forum Innovation har Vinnova under året bjudit in Tillväxtverket, Trafikverket, Skatteverket, Luftfartsverket, Bolagsverket, Arbetsgivarverket, PRV, Sveriges geologiska undersökning, Upphandlingsmyndigheten, Tillväxtanalys, Almi, Svenska institutet, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Arbetsförmedlingen, Boverket, Livsmedelsverket, RISE, Socialstyrelsen, Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), Läkemedelsverket, Transportstyrelsen, Sida, Ekonomistyrningsverket, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och Energimyndigheten. Det innebär att i stort sett alla centrala offentliga innovationspolitiska aktörer deltar. Ett möte har genomförts under året då man diskuterade frågan om myndigheternas roll i att stimulera systeminnovation. Banny Banerjee, grundare av Stanford Change Labs, var inbjuden till mötet. Dessutom har Regeringskansliets Kommitté för samordnad och accelererad policyutveckling kopplad till den fjärde industriella revolutionen varit inbjuden för att presentera sitt arbete.

Vinnova har även genomfört många bilaterala dialoger med nationella myndigheter, regionala huvudmän och kommuner. Vinnova har exempelvis överenskommelser om stärkt innovationsförmåga i offentlig verksamhet med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och om innovationsupphandling med Upphandlingsmyndigheten. Dessutom har ett samarbete mellan Vinnova, SKL och DIGG etablerats under året.

Under 2019 har Vinnova utvecklat externa samarbeten för att stärka Vinnovas och Sveriges kapacitet att bidra till målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 och digital omställning. Vinnovas generaldirektör har haft flera dialoger med nyckelaktörer, såsom PRV, Fossilfritt Sverige och Sida. Generaldirektören representerar dessutom Vinnova i bland annat Rådet för hållbara städer och Digitaliseringsrådet.

Ett annat viktigt nationellt samverkansforum där Vinnova ingår är Team Sweden, som syftar till att samordna de offentliga organisationer som arbetar med främjande av handel och bilden av Sverige i utlandet. Vinnova har under 2019 deltagit i möten i högnivågruppen för Team Sweden och i utvalda specifika landsgrupper. Utöver Team Sweden-samarbetet har

Vinnova under året intensifierat samarbetet med Sida. Genom två gemensamma seminarier, ett under Almedalsveckan och ett samarrangemang med Utrikes- och Näringsdepartementet, har möjligheten till samverkan mellan bistånds- och näringspolitiken undersökts.

Vinnova finansierar även projekt och insatser inom organisationer som till exempel Institutet för entreprenörskaps- och småföretagsforskning (ESBRI), Entreprenörskapsforum och Ingenjörsvetenskapsakademin (IVA) som arbetar med policy- och forskningsfrågor som är relevanta för utveckling av innovationssystemet. Vinnova finansierar dessutom fyra forskningsplattformar som leds av Lunds universitet och KTH. Plattformarna adresserar forsknings- och innovationspolitiska frågor och akademins strategiska utveckling. Den nationellt finansierade forskningen utgör grunden för Vinnovas engagemang i internationella nätverk som adresserar utvecklingen av ny innovationspolitik med missionsinriktning.

Ett annat exempel är samverkan med regionala aktörer inom plattformen Reglab genom deltagande i styrelsen. Vinnova medverkar även i andra dialoger med regioner och har under 2019 träffat aktörer i till exempel Skåne, Västra Götaland och Norrbotten.

Vinnova samverkar även med en mängd organisationer internationellt, exempelvis som medlem i TAFTIE, en samlingsorganisation för innovationsmyndigheter i Europa, Nordic Benchmarking, ett informellt nätverk av innovationsmyndigheter i Norden samt som svensk styrelserepresentant i Nordic innovation. För mer information se, RB 1.4.1, RB 1.4.2, 3§5 och 3§6 (sid 48, 41 respektive 47).

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att myndighetens samverkan med centrala aktörer regionalt, nationellt och internationellt fortsatt har fungerat väl under året. Vinnova gör också bedömning att eftersom innovationsperspektivet fått ökad betydelse för andra politikområden så har efterfrågan för samverkan med Vinnova ökat under 2019.

7 § För Vinnova, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd och Statens energimyndighet ska det finnas en samordningsgrupp bestående av myndighetscheferna. Gruppen ska samverka och gemensamt utarbeta analyser, strategier och forskningsprogram samt i övrigt ta initiativ för att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamheten. Förordning (2013:469).

BAKGRUND

Generaldirektörerna för Energimyndigheten, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Vetenskapsrådet och Vinnova ingår i en samordningsgrupp för att utbyta erfarenheter,

identifiera gemensamma satsningar och säkerställa effektiva arbetssätt myndigheterna emellan. Från 2019 ingår även Rymdstyrelsens generaldirektör i gruppen.

GENOMFÖRANDE

Under året har samordningsgruppen genomfört tre möten och dessutom haft sju möten med huvudsakligt fokus på det gemensamma inspelet till forsknings- och innovationspropositionen. Underlagen inför dessa möten har tagits fram av en särskild arbetsgrupp bestående av en representant för respektive myndighet. Det gemensamma inspelet från de sex statliga forskningsfinansiärerna rapporterades till regeringen den 31 oktober 2019. Generaldirektörerna gav även en gemensam muntlig presentation av underlaget för utbildningsministern.

Utöver arbetet med att ta fram underlag till forsknings- och innovationspropositionen har bland annat Styr- och resursutredningen, möjligheter till delning av data mellan myndigheterna och andra myndighetsgemensamma frågor diskuterats. Vid ett av mötena deltog ordförandena för myndigheternas styrelser.

Förutom samordningsgruppen ingår samtliga forskningsfinansierande myndigheter tillsammans med forskningsstiftelserna i en bredare samordningskonstellation som höll ett möte under året.

Vidare har myndigheterna samarbetat runt gemensamma regeringsuppdrag såsom stöd för ökad användning av forskningsanläggningar, den gemensamma EU-samordningsfunktionen, den internationella samordningsfunktionen, de nationella forskningsprogrammen och de strategiska innovationsprogrammen. Vinnova och Vetenskapsrådet fortsätter samarbetet inom ramen för det gemensamma Brysselkontoret. Se även RB 1.4.1 (sid 48)

Många samarbetsprojekt pågår mellan myndigheterna, både enskilda och gemensamma aktiviteter som utvecklar erfarenhetsutbyten för att förbättra våra stödsystem. Målet är att komplettera varandra, skapa synergier och effektivt bidra till ett svenskt forsknings- och innovationssystem i världsklass.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Samverkan mellan forskningsfinansiärerna är god och har stärkts och intensifierats i och med gemensamma regeringsuppdrag såsom en samlad analys och förslag inför kommande forsknings- och innovationsproposition.

2. Resultatredovisning enligt regleringsbrev

2.1 JÄMSTÄLLDHET

RB 1.1.1 Vinnova ska redovisa resultat av de åtgärder avseende jämställdhetsintegrering som vidtagits för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken.

Då Vinnova fått uppdraget om att integrera jämställdhet i myndighetens verksamhet inskriven i instruktionen redovisas resultatet av detta samlat under återrapporteringskravet 4 b §, sid 26.

2.2 INSATSER FÖR ATT FRÄMJA INNOVATION I OFFENTLIG VERKSAMHET

RB 1.2.1 Vinnova ska redovisa vilka insatser som genomförts för att stödja offentlig sektors innovationsarbete och förnyelse. Redovisningen ska innehålla resultat av insatserna samt viktiga lärdomar som kan dras från arbetet.

BAKGRUND

Vinnova genomför insatser riktade till offentlig sektor som har en viktig roll att bidra till ett konkurrenskraftigt och innovativt samhällsklimat där nytänkande och innovation stimuleras, premieras och implementeras.

GENOMFÖRANDE

Under hösten 2019 finansierades åtta genomförandeprojekt i den andra, riktade utlysningen inom Testbäddar för samhällets utmaningar. De 24 förberedelseprojekt som startade 2018 fick möjlighet att söka och 17 av projekten valde att inkomma med en ansökan för ett genomförandeprojekt. Insatsen riktade sig till offentliga aktörer som vill skapa miljöer, eller öppna upp sin verksamhet, för experimentellt innovationsarbete i form av tester i verkliga, eller verklighetsnära, förhållanden för näringsliv, akademi och idéburen sektor. Utlysningen syftade till att stimulera förmågan och viljan att testa billigt, snabbt och i liten skala i offentlig sektor.

Under året har Vinnova avslutat sitt tvååriga regeringsuppdrag att stärka myndigheters samverkan kring regelgivning, som även har gått under benämningen policylab. Sammanlagt tolv myndigheter har deltagit och använt användardriven innovationsmetodik på politiska processer för att åstadkomma bättre effektivitet, relevans och kvalitet. Utöver utvecklingsprocesserna i de enskilda myndigheterna har arbetet inkluderat

kommunikationsaktiviteter, internationellt nätverksbyggande och policyutveckling. Även följeforskning har bedrivits under året i samverkan med Tillitsdelegationen. Enskilda policylab har även finansierats efter regeringsuppdragets slut, exempelvis policylab om farmaceutiska tjänster med Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket.

Ett sätt att stimulera medarbetares innovationsförmåga inom offentlig sektor är genom så kallade Idéslussar i kommuner. Sedan 2016 har Vinnova finansierat tolv projekt där ett drygt 50-tal kommuner varit involverade. 2019 har de flesta idéslussar utvecklats väl och några har även implementerats i ordinarie verksamhet. Under året har arbetet med processtöd för innovationsledning intensifierats och olika workshops, utbildningar, certifieringar och innovationsledningsdialoger med högre chefer i kommunerna har genomförts. Under Offentliga rummet i Västerås i juni 2019 och vid Kvalitetsmässan i Göteborg i november 2019 arrangerades seminarier där såväl processtödet som lärande från idéslussarna presenterades.

Under 2019 genomfördes en ny riktad utlysning för innovationsplattformar där de sex kommuner som tidigare erhållit stöd fick möjlighet att utveckla sitt arbete för stärkt innovationsförmåga. Alla sex kommuner valde att inkomma med ansökningar och fem beviljades. De beviljade projekten sträcker sig över drygt fyra år där finansieringen från Vinnova är mycket begränsad de sista två åren då den verksamhet som bedrivs förväntas bli en del av kommunens ordinarie verksamhet. Samtliga projekt har haft följeforskare kopplade till sig som identifierat ett antal utvecklingsområden som ska ligga i fokus under projektperioden.

Under hösten 2019 genomförde Vinnova tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) Innovationsveckan. Arrangemanget syftade till att sprida det innovationsarbete som utförs runtom i landet och merparten av aktiviteterna genomfördes hos de aktörer som hade pågående insatser eller konkreta innovationer att visa upp. Under veckan genomfördes totalt 120 aktiviteter runtom i landet, varav en tredjedel webbsändes. Aktiviteter ordnades i 19 av Sveriges regioner, i ett fjrtiototal kommuner och av drygt 20 myndigheter. Initiativet uppmärksammades mycket i både traditionella och sociala medier. I slutet av veckan delades även Lätt att sprida-priset ut till initiativet Matglad, en app som bidrar till att öka matglädjen för många individer.

Vinnova har även genomfört många bilaterala dialoger med nationella myndigheter, regionala huvudmän och kommuner. Vinnova har exempelvis överenskommelser om stärkt innovationsförmåga i offentlig verksamhet med SKL och om innovationsupphandling med Upphandlingsmyndigheten. Dessutom

har ett trilateralt samarbete mellan Vinnova, SKL och Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) etablerats under året.

Under året har Vinnova bedrivit ett internt strategiarbete inom området offentlig sektors innovationsarbete. Genom ett trettiotal intervjuer, workshops under Offentliga rummet och Kvalitetsmässan samt två underlagsrapporter har en stadig grund lagts för att under år 2020 kunna utveckla arbetet ytterligare.

Inom Vinnovas uppdrag att inkomma med analyser till regeringens forskningspolitik har rapporten Offentlig verksamhets innovationskraft tagits fram.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under året avsatt stora resurser, både budgetmässigt och personellt, för att stödja offentlig sektors innovationsarbete och förnyelse där särskilt tonvikt har lagts vid lärande.

2.3 EN SAMMANHÅLLEN LANDSBYGDSPOLITIK

RB 1.3.1 Vinnova ska redovisa hur myndigheten bidragit till målen för en sammanhållen landsbygdspolitik. Utgångspunkt för rapporteringen är regeringens uppdrag åt Tillväxtverket inom ramen för regeringens proposition om en sammanhållen politik för Sveriges landsbygder (N2018/04123/HL).

BAKGRUND

Vinnovas kärnuppgift innebär att finansiera forsknings- och innovationsprojekt så att de på kort och lång sikt bidrar till att främja hållbar tillväxt och samhällsnytta. Aktörer i olika delar av landet får genom Vinnovas insatser kontakter och tillgång till kapacitet och kompetens i hela landet. Det innebär en möjlighet till riskdelning, men också att man delar möjligheter med andra och utvecklar nya innovationer över region- och kommungränser. Det är dock i sammanhanget viktigt att understryka att Vinnova är en nationell myndighet och att finansiering söks i konkurrens utan särskild hänsyn till territoriella krav eller kriterier.

Tillväxtverkets regeringsuppdrag, som utgör utgångspunkten för återrapporteringskravet är uppdelat i fyra delar. 1. Myndighet som verkar för ett samordnat agerande inom en sammanhållen landsbygdspolitik, 2. Metodikstöd för landsbygdsanalys och konsekvensbedömningar, 3. Näringslivsinsatser och 4. Besöksnärning. Vinnovas insatser är främst koncentrerade till punkten som rör näringslivsinsatser.

GENOMFÖRANDE

Samskapande och utväxling i landsbygdskommuner

Det är viktigt med goda förutsättningar för ett mångsidigt, konkurrenskraftigt och hållbart näringsliv. För att lyckas behöver akademi, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle arbeta tillsammans mot gemensamma mål. Både förmågan och lösning-

arna utvecklas ofta i samverkan. Vinnovas insatser bidrar med samverkan och utväxling i ett sammanhang.

I Vinnovaprojekt som startade 2019, med någon deltagande organisation från en landsbygdskommun (undantaget inkubatorerna), blev utfallet följande:

- Aktörer i 79 landsbygdskommuner har deltagit
- Endast i tre av dessa 79 förekom inget samarbete över kommungränsen
- I genomsnitt har organisationer från tio andra kommuner deltagit
- Projekten har i genomsnitt varit 25 gånger större än de egna delprojektetens budgetstorlek, det vill säga utväxlingen har varit 25.

Att stärka de innovationsfrämjande ekosystemen för aktörer i Sveriges landsbygder

Enskilda entreprenörer, små och medelstora företag samt innovativa verksamheter i stora företag och offentlig sektor är fundamentala för innovationskraften och förmågan att dra nytta av nya teknologier. Sverige har idag ett stort antal innovationsmiljöer i form av innovationskontor, testbäddar, inkubatorer, Science Parks, Vinnväxtinitiativ och innovationshubbar som bidrar till ett ekosystem för näringslivet och andra innovationsaktörer. Det är viktigt att aktörer på landsbygden känner till, deltar och är med och utvecklar detta innovationsfrämjande ekosystem. Vinnova har därför deltagit i workshops och seminarier som syftar till att dels kartlägga det generella innovationsfrämjande systemet, dels utveckla innovationsfrämjande insatser för aktörer på landsbygden.

Vinnova finansierar också projekt som syftar till att öka kunskapen om hur den offentliga sektorn kan arbeta för att stärka innovationskraften hos näringslivet i landsbygdskommunerna. Ett exempel är från nordöstra Skåne där man vill öka kunskapen om hur den offentliga sektorn kan arbeta för att stärka innovationskraften hos näringslivet i landsbygdskommunerna. Det finns en stor innovationskraft hos företagen, men de stödjande funktionerna är gles lokaliserade vilket är en utmaning.

Digitaliseringens möjligheter

Både stora multinationella företag i globala värdekedjor och mindre företag är avgörande för landsbygdens konkurrenskraft. Varor och tjänster samt produktionsprocesser digitaliseras i snabb takt, ofta i samverkan med akademi och andra företag. Nedan redovisas ett antal exempel som utförs eller adresserar möjligheter utifrån ett landsbygdsperspektiv.

Företaget Hencol i Tanums kommun som utvecklar beslutsstöd baserade på AI för att utveckla lönsamhet, djurhälsa och minskad miljöbelastning inom djurproduktion erhöll finansiering under 2019.

Ett annat exempel handlar om att bidra med lösningar som möter det stora bilberoendet i många landsbygder, att alla inte har bil, samtidigt som kostnader för kollektivtrafiken ökar. En digital plattform har etablerats med affärsmodeller och olika aktörer för samordnade paket-, brev- och persontransporter. Lösningen avses i första omgången utvecklas för att testas i de fyra kommunerna Pajala, Arjeplog, Ljusdal och Västervik där även autonoma transporter är tänkta att integreras genom exempelvis användning av drönare.

Testbäddar för samhällsutmaningar på landsbygden

Stora samhällsutmaningar kräver kraftsamling av alla olika berörda aktörer som regioner, kommuner, näringsliv, lärosäten, institut och nationella myndigheter. Det handlar om att skapa innovationsmiljöer som kan attrahera ledande globala företags medverkan med kunskap och teknik i test och demonstration av lösningar i verklig miljö.

Ogynnsamma levnadsvanor är en viktig orsak till sjuklighet och död i dagens samhälle, i städer och på landsbygder. Under 2019 startades en testbädd i Region Västernorrland där företag och entreprenörer erbjuds en enkel ingång till delar av hälso- och sjukvårdens verksamheter. Testbädden har ambitionen att vara en miljö där användarvänliga hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande lösningar växer fram.

En annan samhällsutmaning är att ta hand om allt skräp, ofta plast, som hamnar i världens hav. Detta avfall drabbar många kommuner eftersom Sverige har en lång kust. I Sotenäs kommun, som drabbas av mycket marint avfall, finansierar Vinnova en testbädd för att hantera detta avfall. Testbädden sköts av Sotenäs kommun som framförallt riktar sig till mindre aktörer, som innovatörer, startups och mindre företag som kan erbjuda och utveckla innovativa lösningar.

En annan testbädd, som startades under 2018 och som fått fortsatt finansiering 2019, syftar till att utveckla kritiska samhällstjänster i perifera regioner. Testbädden, som ligger i Storuman, arbetar med att utveckla fjärrstyrda system som bland annat kan öka tillgängligheten till vård i landsbygd. Inom testbädden samarbetar berörda verksamheter inom kommunen med sjukvårdsregionen samt aktörer från näringslivet.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under 2019 genomfört insatser som på olika sätt bidragit till målen för en sammanhållen landsbygdspolitik. Uppdraget till Tillväxtverket kom igång sent under 2019 vilket bidragit till att det långsiktiga arbetet fortfarande är att betraktas som ett arbete under uppstart.

2.4 ORGANISATIONSSTYRNING

RB 2.1 Innovationsscout Israel. En innovationsscout för innovationssamarbete etableras i Israel för att utgöra en brygga mellan det svenska och det israeliska innovationssystemet. Rollen innebär att hjälpa svenska aktörer att navigera rätt i det israeliska innovationssystemet och stimulera till ökad forsknings- och innovationssamverkan mellan de båda länderna. Särskilt fokus ska läggas på att underlätta för unga innovativa företag och startups i Sverige och Israel att få tillgång till respektive miljöer och utveckla samarbeten med stora företag. Potentialen i ett innovationssamarbete är stor då Israel är ett av världens mest framstående länder för forskning och innovation inom framför allt IT och life science. Organiseringen av funktionen ska baseras på erfarenheter från den innovationsscout som Vinnova har etablerat i Silicon Valley, USA. Etableringen startar som en pilot under två år med möjlighet till förlängning i ett år. Verksamhet, större aktiviteter och samarbeten som initierats ska redovisas i Årsredovisningen. En utvärdering ska vara genomförd senast den 1 juli 2020.

BAKGRUND

2018 gav regeringen Vinnova i uppdrag att etablera ett kontor i Israel, med syfte att stärka innovationssamverkan mellan länderna, med fokus på att skapa plattformar, processer och strukturer för långsiktigt samarbete. Särskilt viktigt är att skapa möjligheter för svenska startups att koppla upp sig mot det israeliska innovationssystemet.

GENOMFÖRANDE

Vinnovas verksamhet i Israel har under 2019 utvecklats vidare och arbetet med att etablera nätverk och samarbetspartners har fortsatt. Arbetet på plats i Tel Aviv utgår från två fysiska strukturer. Det är Vinnovas kontor på Mindspace och Sveriges Ambasad i Israel som vi har ett nära samarbete med.

Två teknikområden och två branschområden har efter dialog med svenska aktörer prioriterats under 2019. Dessa är Cybersäkerhet, Artificiell intelligens, Smart mobilitet och Digital hälsa. Områdena har valts utifrån det svenska ekosystemets behov i kombination med israeliska styrkeområden.

Två plattformprojekt har initierats under året. Dels The Connector, som syftar till att skapa projektkonsortier för ansökningar till Eurostars. Dels Sweden Israel Innovation Hub, ett företagsinitierat initiativ där Vinnova har finansierat en förstudie för att undersöka möjligheterna för en etablering av en innovationshub i Israel för det svenska innovationssystemet.

Vinnova har även samarbetat med Innovation Centre Denmark i Israel. Fem svenska startups fick Vinnovafinansiering för att delta i Nordic Agrifood Tech Bootcamp, ett plattformsinstitut utvecklat av det danska innovationscentret. Initiativet innebär att startups från de nordiska länderna spenderar en vecka i Israel för att skapa relevanta kontakter och inspireras av den israeliska innovationskulturen.

Till stöd för verksamheten i Israel har Vinnova också arrangerat tre informationstillfällen, ett i Israel i samband med Sveriges nationaldagsfirande och två i Sverige varav det ena tillsammans med Handelskammaren Sverige-Israel.

För att stödja etablerandet av nätverk mellan Sverige och Israel har Vinnova bidragit till genomförandet av fem delegationsresor från Sverige till Israel. En av dessa bestod av deltagare från Vinnovafinansierade projekt till CyberTech-konferensen i januari. Delegationer från Israel till Sverige är ännu så länge mer ovanliga men Vinnova tog i november emot en delegation från Hebrew University.

Under året har Vinnova även inlett ett samarbete med Israels Ministry of Science and Technology kring normkreativ innovation.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Verksamheten i Israel har under året utvecklats väl och intresset för innovationssamverkan mellan länderna bedöms som relativt stort, både i Sverige och Israel. Bilden i Israel av Sverige som innovationsland bedöms generellt som positiv, även om medvetenheten och kunskapen om Sverige som samverkanspartner inom innovationsområdet behöver stärkas ytterligare.

2.5 NYA UPPDRAG GIVNA I REGLERINGSBREV FÖR 2019

RB 3.3 Stöd till inkubation: Vinnova ska, inom ramen för myndighetens ansvar att lämna stöd till inkubation (dnr N2013/03474/FIN), redovisa resultaten av insatserna. En särskild rapport avseende helåret 2018 ska lämnas till Regeringskansliet (N-dep och U-dep).

RB 10.1 Regeringsuppdrag att lämna stöd till inkubation.

BAKGRUND

Vinnovas inkubatorprogram lanserades den 1 januari 2016 och består av två delar. Ena delen syftar till att utveckla inkubatorerna och den andra delen att utveckla företag genom inkubatorerna. Från och med 2018 går huvuddelen av inkubatorprogrammets finansiering till de 24 inkubatorer som rankats högst i de utvärderingar som utfördes under 2015 och 2017.

GENOMFÖRANDE

Inkubatorprogrammets syfte är att, via högkvalitativa inkubatorer, främja utvecklingen av nya kunskapsintensiva företag med stor internationell potential. Vinnova rapporterar inkubatorernas resultat årligen i en särskild rapport till Näringsdepartementet. Då årsdata för inkubatorbolag och alumnibolag för 2019 blir

tillgängliga under första halvåret 2020, redovisas nedan istället resultat för helåret 2018. Motsvarande resultat från 2019 kommer att rapporteras i juni 2020 i en särskild rapport till Näringsdepartementet.

- Under 2018 utvärderades cirka 4 100 idéer av de 24 inkubatorer som fått finansiering av Vinnova. I 36 procent av de utvärderade idéer var en kvinna idégivare.
- Under 2018 stod fristående entreprenörer bakom 41 procent av de idéer som inkubatorerna utvärderade. Andelen utvärderade affärsidéer från akademin utgjorde 25 procent och andelen med ursprung från näringslivet 30 procent.
- Näringslivet svarade för störst andel av de antagna idéerna med 39 procent. Akademin svarade för 22 procent och fristående entreprenörer för 31 procent av de antagna idéerna. Under 2018 blev 205 projekt och företag så kallade alumni, det vill säga att de fullgjorde inkubationsprocessen. För 100 projekt och företag avbröts inkubationsprocessen i förtid. Utflyttningen beredde plats för nya idéer och sammanlagt antogs 414 nya projekt och företag. Vid årsskiftet 2018/2019 fanns 76 projekt och 544 företag i inkubatorerna. Under 2018 attraherade 227 företag i excellensinkubatorerna totalt 967 miljoner kronor i ägarkapital.
- Under 2019 har Vinnova planerat och publicerat utlysningen Stöd till nystartade företag via excellenta inkubatorer som avser finansiering för perioden 2021–24.

Inför utlysningen har Vinnova tagit in synpunkter från relevanta företrädare från de delar av innovationssystemet som interagerar med inkubatorerna, upphandlat en lärandeanalys av Oxford Research samt beaktat slutsatserna i Tillväxtanalys rapportserie om inkubation.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Att finansiera inkubatorer är ett långsiktigt åtagande där det strukturkapital som byggs upp behöver både förvaltas och ständigt utvärderas för att förbättringar ska kunna identifieras och implementeras. Utifrån de erfarenheter Vinnova har från den senaste finansieringsperioden är vår uppfattning att inkubatorsystemet generellt fungerar bra och att varje inkubator har en tydlig roll inom sitt innovationssystem. Ytterligare effekter kan nås genom att inkubatorer i högre utsträckning samarbetar med andra aktörer i innovationssystemet och att kompetenser tillgängliggörs nationellt i högre utsträckning.

RB 3.7 Stödja kommittén för teknologisk innovation och etik. Vinnova ska, inom ramen för sitt arbete med att stödja offentlig sektor med innovativ policyutveckling, stödja kommittén för teknologisk innovation och etik (N2018:04) genom att identifiera och föra vidare relevanta policyutmaningar till kommittén. Vinnova ska även i samarbete med kommittén samverka internationellt i frågeställningar som rör policyutveckling.

BAKGRUND

Kommittén för teknologisk innovation och etik (Komet) arbetar för att skapa goda förutsättningar för innovation och konkurrenskraft samtidigt som utvecklingen och spridningen av ny teknik sker tryggt, säkert och med ett långsiktigt samhällsperspektiv. Som innovationsmyndighet har Vinnova många samverkansytor med Komet.

GENOMFÖRANDE

Samverkan har under året skett både genom regelbundna avstämningsmöten och genom möten inom ramen för enskilda områden. Vinnova har representerats i referensgruppen, i expertgruppen och i en särskild grupp kring försöksverksamhet.

Vinnova har stöttat Komet genom att föreslå att Ekonomistyrningsverket bedriver sitt policyutvecklingsarbete med fokus på systemanalys inom området precisionsmedicin. Dessutom har Transportstyrelsens policyutvecklingsarbete inom området obemannade luftfartyg kopplats tydligt till Komets arbete. Vinnova har genomfört och delgett Komet en mindre kartläggning av policyhinder från finansierade innovationsprojekt inom industriell utveckling. Medarbetare från Komet har även deltagit i Vinnovas arbete med missionsprocesser inom mat och mobilitet.

Vinnova organiserade under 2019 en studieresa åt Komet till London och Helsingborg. Vinnova och Komet har också organiserat gemensamma seminarier på mötesplatsen Vitalis och på Offentliga rummet. Vinnova och Komet presenterade gemensamt arbetet med innovativ policyutveckling i Sverige på en internationell workshop i Köpenhamn i september. Dessutom har gemensamma frukostseminarier arrangerats i Stockholm under hösten.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Komets arbete har startats upp under året och Vinnova har i nära dialog med kommittén stöttat och utvecklat samarbetet. Vinnovas bedömning är att aktiviteterna sammantaget väl uppfyller kraven som formulerats i regleringsbrevet.

RB 3.8 Förbättrad datatillgång om bidrag till företag. Vinnova ska bistå Tillväxtanalys i arbetet med att utreda förutsättningarna för en förbättrad tillgång till data om bidrag till företag.

Vinnova har under hösten 2019 haft en första kontakt med projektledaren hos Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys). Arbetet hos Tillväxtanalys planeras inledas i full utsträckning under 2020 och Vinnova står redo inför eventuella behov av stöd.

2.6 PÅGÅENDE UPPDRAG GIVNA I REGLERINGSBREV FÖR 2013

RB 4.1 Vinnova ska utlysa program för strategiska innovationsområden. Återkommande uppföljning av de strategiska innovationsområdena ska genomföras. En eller flera utvärderingar av effekter av satsningen ska göras.

BAKGRUND

Strategiska innovationsområden är en satsning där ledande aktörer från näringsliv, akademi och offentlig sektor gemensamt kraftsamlar inom strategiskt viktiga områden för Sverige. Genom gränsöverskridande samverkan skapas förutsättningar för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar och en ökad internationell konkurrenskraft. Regeringen gav Vinnova, Energi-myndigheten och Formas uppdraget att genomföra satsningen.

GENOMFÖRANDE

Satsningen strategiska innovationsområden startade 2012 genom en utlysning av forsknings- och innovationsagendor. Strategiska innovationsprogram (SIP) genomför den strategi och programplan som utgår från varje programs forsknings- och innovationsagenda. Programmen initierar olika insatser som ytterst syftar till att stärka, förnya och öka svensk konkurrenskraft för respektive område. Strategiska innovationsprogram har valts ut via öppna utlysningar, vilka bedömdes av en extern bedömningspanel och de första programmen startade 2013. Totalt 17 stycken SIP:ar har startat, varav 14 administreras av Vinnova. Samtliga program är nu efter sex år etablerade.

RESULTAT

Sedan de första programmen startade 2013 har vi sett en stark mobilisering inom ramen för SIP:arna. Programmen har skapat stort intresse och engagemang och fått ett gott gensvar hos ett stort antal aktörer i det svenska forsknings- och innovationssystemet. Inom de 14 program som administreras av Vinnova har under 2019 genomförts 36 utlysningar, 319 projekt har startats och 966 projekt har varit aktiva. Inom de 14 programmen är det

2 121 unika organisationer som hitintills har samverkat inom olika projekt.

Programmen har också etablerat sig internationellt med såväl internationella forsknings- och samverkansprojekt som inom internationella nätverk. Ett exempel är SIP Bioinnovation som under 2019 genomförde en insats tillsammans med Business Finland. Totalt sju projekt har finansierats med aktörer från Sverige och Finland. Nätverken kring SIP:arna Produktion 2030 och Strategiska innovationsprogrammet för svensk gruv- och metallutvinnande industri (STRIM) har aktivt bidragit till att Sverige har två noder inom EU-satsningen European Institute of Technology (EIT). Ytterligare ett exempel är SIP Viable Cities där EU-kommissionen har utsett Allan Larsson, som är ordförande i SIP Viable Cities styrelse, till vice ordförande i den styrgrupp som ska leda arbetet inom EU:s nya forsknings- och innovationsprogram Horisont Europa med Klimatneutrala och smarta städer. SIP Innovair har samarbetsprojekt med Brasilien och under det senaste året har samarbetsprojekt inletts med Storbritannien och Tyskland. En andra bilateral utlysning med Storbritannien är planerad under 2020.

Projekten inom SIP:arna förväntas bidra till de globala hållbarhetsmålen (Agenda 2030). Av de genererade projekten förväntas de flesta bidra till något av målen: *God hälsa och välbefinnande, Hållbar energi för alla, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur samt Hållbar konsumtion och produktion.*

Under 2019 har en ökad inriktning mot AI gjorts av SIP:arna och under året har 30 projekt startats som adresserar området.

För att utveckla det gränsöverskridande samarbetet och lärandet mellan de strategiska innovationsprogrammen samlar Vinnova, Formas och Energimyndigheten samtliga program till en årlig programkonferens.

ANALYS OCH BEDÖMNING

På uppdrag av Vinnova, Formas och Energimyndigheten har Faugert & Co Utvärdering AB i samarbete med Technopolis Ltd och Sweco Society AB under 2019 utvärderat de fem strategiska innovationsprogram som vid uppdragets början hade varit verk-samma i sex år. Dessa är SIP:arna Lättvikt, Metalliska material, PiiA, Produktion 2030 och STRIM. Syftet med utvärderingarna var att påvisa resultat och tidiga effekter som underlag för myndigheternas beslut om fortsatt finansiering. Utvärderingens syfte var också att ge stöd för både myndigheterna och SIP:arnas programkontor att lära och utvecklas på bästa sätt. Utvärderingarna har omfattat programkontorets och styrelsens operationalisering av programmen samt resultat och tidiga effekter av de projekt som finansierats.

Enligt metautvärderingen, som är en syntes av de fem utvärderingarna, anses programmen i kvantitativa termer ha lyckats mycket väl med att åstadkomma nationell kraftsamling och mobilisering. Den kvalitativa empirin förstärker bilden av att pro-

grammen i hög grad samlat de relevanta aktörerna inom respektive område på ett icke tidigare skådat sätt, i flera fall över traditionella branschgränser och längs värdekedjor. Programmen har också åstadkommit förnyelse genom att engagera enskilda aktörer, branscher och sektorer som tidigare inte har deltagit i offentliga forsknings- och innovationssatsningar i någon nämnvärd utsträckning.

Många av de företag som dominerar de fem programmen hade sedan tidigare, bland annat genom de forna bransch-forskningsprogrammen, erfarenhet av att samarbeta med sina konkurrenter, men nu framträder en liknande utveckling mellan utförare av forskning och utveckling. Ett stort antal små och medelstora företag har deltagit och ofta via samverkan med instituten. Instituterna fyller därmed en systemintegrerande funktion, i synnerhet gentemot näringslivet.

Sammanfattande analys:

- Programmen har lyckats mycket väl med att successivt åstadkomma nationell kraftsamling och mobilisering, såväl över traditionella branschgränser som längs värdekedjor. Programmen har också bidragit till förnyelse genom att engagera aktörer som inte tidigare har deltagit i forsknings- och innovations-satsningar. Utvärderarna konstaterar också att en betydande teknologispredning har realiserats mellan branscher. Den nationella kraftsamlingen har understötts av kompletterande satsningar på bland annat forskarskolor och doktorandnätverk, kompetensutveckling och nätverksbyggande för seniora forskare, samt kompetensutveckling av befintlig företagspersonal genom teknikworkshoppar och kurser. Intervjupersonerna är generellt övertygade om att inte bara den egna organisationens konkurrenskraft, utan också respektive bransch och sektor, har stärkts genom programmen.
- Det omfattande kunskapsutbytet mellan aktörer har haft en kunskapshöjande effekt på systemnivå som har överbryggat kunskaps- och kompetensluckor. Sammantaget har forsknings- och innovationssystemet uppgraderats genom programmets insatser och aktiviteter. Utvärderarna menar att programmen också gynnar såväl andra nationella satsningar som internationella, framför allt Horisont 2020.
- Drygt var tredje företagsrepresentant bedömer att deltagandet i programmets forsknings- och innovationsprojekt har bidragit till att företaget har behållit eller utökat sin forsknings- och innovationsverksamhet i Sverige. Lika många företagsrepresentanter därtill anser att så kommer att ske. Färre företagsrepresentanter bedömer att projekten har bidragit till bibehållen eller ökad sysselsättning respektive produktion för företaget, men fler än tre av fem har förväntningar på att dessa effekter kommer att realiseras.

Uppdraget att genomföra en satsning på strategiska innovationsprogram är en långsiktig satsning för Sverige. Vår bedömning är att arbetet utvecklas positivt, med stort intresse och delaktighet från viktiga aktörer. Vidare är vår bedömning att programmen har en betydelsefull roll i det svenska innovationssystemet genom att på viktiga områden för Sverige bidra till kunskapshöjning, att överbrygga kunskaps- och kompetensluckor, att gynna samverkan mellan områden och att företag bibehåller eller utökar sin forsknings- och innovationsverksamhet i Sverige.

2.7 PÅGÅENDE UPPDRAG GIVNA I REGLERINGSBREV FÖR 2017

RB 8.4 Vinnova ska under 2017–2019 använda minst 55 MSEK för att utveckla och genomföra riktade insatser för social innovation. 2019 ska minst 20 MSEK användas. Insatserna och medlen ska redovisas i Årsredovisningen, bl.a. avseende samverkan, områden och målgrupper samt hur resultat och erfarenheter av insatserna har kommunicerats.

BAKGRUND

I programmet Social innovation söker vi lösningar som genom nya angreppssätt möter samhällsbehov på bättre sätt än vad som hittills gjorts. Det kan vara nya varor, tjänster, metoder, affärsmodeller eller arbetsätt som genom nya sätt att tänka och agera bidrar till ett inkluderande samhälle. Vi involverar de som berörs av ett problem i formuleringen och lösningen, där den primära intentionen är samhällsnytta.

Programmet syftar till att aktivera, främja och utnyttja hela samhällets innovationspotential, stärka den sociala ekonomins (sociala entreprenörer, sociala företag, civilsamhälle) roll och inflytande samt skapa förutsättningar för nya, smartare lösningar på komplexa sociala problem och sociala samhällsutmaningar.

Vinnova har arbetat med att etablera området social innovation i Sverige och programmet utgör idag ett instrument för att stärka verk samma aktörer. Att området anses angeläget att utvecklas vidare tydliggjordes i den strategi för sociala företag som regeringen presenterade 2018. Det regeringsuppdrag som Vinnova fått möjliggör ytterligare systemfrämjande insatser och redovisas separat i enlighet med uppdraget.

GENOMFÖRANDE

Under våren 2019 genomfördes utlysningen Utveckla och testa som visade på fortsatt stort behov av stöd för social innovation. Vinnova genomförde också en utlysning med syftet att erbjuda fortsatt finansiering för tidigare finansierade projekt. Utlisningarna resulterade i totalt 37 nya innovationsprojekt, exempelvis en människorättsklinik som ger utsatta grupper juridiskt stöd och ett projekt där billiga bostäder utformas utifrån de boendes behov.

Under året genomfördes också utlysningen Ett starkt innovationsstöd till social innovation för att stödja genomförandet av regeringens strategi. Inom satsningen finansierades elva innovationsfrämjande projekt med totalt 30 miljoner kronor för att skapa bättre förutsättningar för sociala innovationer att utvecklas och komma till användning i samhället. Ett av projekten använder Helsingborgs stad som testbädd för sociala innovationer. Ett annat projekt utvecklar verktyg för att mäta sociala nyttor och finansiell hållbarhet. Ett tredje syftar till att bygga upp regionala plattformar för verifieringsprocesser och ökad tillgänglighet till finansiering av sociala företag.

Utöver ovanstående utlysningar har Vinnova gjort insatser som direkt bidrar till regeringsuppdraget som finansiering av etablerandet av ett kompetenscenter, ett nätverk för effektmätning av insatser inom social hållbarhet samt fortsatt arbete med etablerande av en nationell kunskapsplattform inom området.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vi bedömer att Vinnovas arbete har bidragit till att utveckla innovationssystemet för sociala innovationer genom den bredd på insatser som redovisats ovan.

RB 8.7 Vinnova ska genomföra en satsning på innovation och forskning inom tillgänglighetsdesign under 2017–2020 som beräknas omfatta 80 MSEK. För 2019 får Vinnova använda 15 MSEK. Satsningen ska bidra till att verksamheter, miljöer och tjänster utformas universellt så att de blir tillgängliga och användbara för alla människor, oavsett funktionsnedsättningar, kön, ålder eller bakgrund. En universell utformning innebär att man utgår från och designar med medvetenhet om den variation som återfinns i befolkningen, vilket bör resultera i en mer inkluderande arbets- och livsmiljö. Satsningen ska uppmuntra till nya innovationssamarbeten mellan universitet och högskolor, offentlig sektor, näringsliv och andra relevanta aktörer. Vidare ska satsningen stödja det nationella forskningsprogrammet om hållbart samhällsbyggande och det strategiska samverkansprogrammet Smarta städer. Vinnova bör inom ramen för satsningen långsiktigt följa regeringens nationella målsättningar för funktionshinderspolitiken samt nationella mål för arkitektur, form och design. Vid genomförandet av uppdraget ska Vinnova samverka med Myndigheten för delaktighet, Statens centrum för arkitektur och design och andra för uppdraget relevanta myndigheter och aktörer. I uppdraget ingår vidare att genomföra dialoger i syfte att belysa olika perspektiv på tillgänglig och universellt användbar design samt inhämta kunskap och synpunkter som är relevanta för utformningen av olika insatser inom satsningen.

BAKGRUND

Vinnova har i enlighet med regleringsbrevet 2019 fortsatt att bedriva en särskild satsning på innovation och forskning inom tillgänglighetsdesign.

GENOMFÖRANDE

Under 2019 har genomförandet bestått av två olika delar, fortsatt utveckling av projektportföljen samt fortsatt samverkan och kunskapsspridning.

Utvecklingen av projektportföljen har inkluderat att universell utformning lyfts fram som ett prioriterat område inom utlysningen Innovationer för ett hållbart samhälle 2019. Under 2019 genomfördes en portföljanalys som en del i planeringen av en ny utlysning som, tillsammans med ett antal samverkansaktiviteter, utgjorde underlag för inriktningen på den nya utlysningen, Innovationer inom universell utformning. Utlysningen fokuserade på praktiska innovationsprojekt inom områden som harmoniserar med det övergripande uppdragets inriktning, det vill säga stärkt tillgänglighet inom verksamheter, miljöer och tjänster genom universell utformning. I november hölls ett informationsmöte för den nya utlysningen i samverkan med Myndigheten för delaktighet och Funktionsrätt Sverige.

Totalt har under 2019 två projekt beviljats 1,5 miljoner kronor i bidrag.

Under arbetet med utlysningen Innovationer inom universell utformning har samverkan med en rad aktörer genomförts. Vinnova har bland annat besökt CERTEC i Lund för att diskutera forskningsbehov inom området universell utformning. Även möten med Funktionsrätt Sverige samt dialog med relevanta myndigheter genom Rådet för hållbara städer och Myndigheten för delaktighets kunskapsråd har genomförts.

I december presenterade Vinnova uppdraget och utlysningen Innovationer inom universell utformning på Delaktighetsdagen som arrangeras av Myndigheten för delaktighet.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att satsningarna inom området tillgänglighetsdesign har utvecklats väl under året. Arbetet har inom uppdraget haft tyngdpunkt på samverkan och då i synnerhet för att bidra till underlag och skapa intresse för den nya utlysningen. Den nya utlysningens inriktning på innovationer inom universell utformning bedöms harmonisera väl med den nationella funktionshinderspolitiken, men även för stadsutveckling och arkitektur, som anges i Strategi för levande städer och Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design.

Vinnova vill särskilt lyfta fram samverkan med Myndigheten för delaktighet som en stor tillgång i arbetet med den nya utlysningen, exempelvis vad gäller inriktning och målsättningar som anges i utlysningstexten, men även spridning och kommunikation genom myndighetens nätverk. Vinnova ser vidare stor potential till fortsatt samverkan med Myndigheten för delaktighet när det gäller spridning och vidare implementering av de lösningar som utlysningen kommer generera. Vinnova ser även stor potential i att genom Rådet för hållbara städer inkludera fler myndigheter och aktörer.

RB 8.8 Vinnova ska genomföra en särskild satsning på standardisering under 2017–2020 som beräknas omfatta 35 MSEK. För 2019 får Vinnova använda 10 MSEK för detta. Insatserna ska bidra till ökat svenskt deltagande i internationella standardiseringsorgan. Att ha standardiseringsperspektivet med sig redan från början i forsknings- och utvecklingsfaser har ofta stor betydelse. När forskare och innovatörer utvecklar sina idéer med hänsyn tagen till befintliga standarder underlättar det marknadstillträde. Delaktighet och engagemang i internationellt standardiseringsarbete har en avgörande betydelse för kommersialisering och nyttiggörande av nya produkter och tjänster.

BAKGRUND

I regeringens proposition Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (2016/17:50) pekades standardisering ut som ett prioriterat område. Vinnova tilldelades ökad budget under åren 2017–2020 till insatser för att stärka Sveriges roll inom internationell standardisering.

GENOMFÖRANDE

Följande organisationer har haft en central roll i genomförandet: Svenska institutet för standarder (SIS), Svensk Elstandard (SEK), Svenska informations- och telekommunikationsstandardiseringen (ITS), Patent- och registreringsverket (PRV), samt Swedac. Dessa fem organisationer har under året arbetat med två projekt:

1. Utbildningspaket inom standardisering, ackreditering och immaterialrätt.
2. Regionala utbildningsinsatser kring standardisering, ackreditering samt immaterialrätt.

Det förstnämnda projektet syftar till att ta fram ett utbildningspaket avsett för användning på eftergymnasial nivå, antingen under grundutbildning eller på forskarutbildning hos högskolor och universitet. Utbildningspaketet kan också komma att förmedlas genom kortare kurser för redan yrkesverksamma personer. Det andra projektet syftar till att öka förståelsen kring hur och när immaterialrätt, standardisering samt ackreditering stödjer innovation.

Utöver dessa två insatser har samma organisationer arbetat med en förstudie som syftar till att klargöra förutsättningar för att införa standardiseringscheckar avsedda att användas i det svenska innovationssystemet.

Vinnova har även genomfört en öppen utlysning med titeln Standardisering för att nå ut på nya marknader. Utlysningen riktades till de som har konkreta idéer om vad som behöver göras för att avhjälpa problem kopplade till standardisering inom ett utpekad innovationsområde eller en bransch. Projekt beviljas som genomförbarhetsstudier, vars slutrapport ska innehålla: kartläggning, vision och rekommendation. Studierna förväntas

ge underlag till framtida insatser kring standardisering och innovation. Under 2019 inkom 34 ansökningar, varav 18 beviljades. En programkonferens arrangerades den 4 juni, där pågående projekt bjöds in för att berätta om sina projekt, skapa nätverk och diskutera utmaningar kring standardisering i Sverige. Projekt som adresserar standardisering i enlighet med återrappporteringskravet har tilldelats 12 miljoner kronor i beviljade bidrag under 2019.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att ovanstående insatser ligger väl i linje med syftet som anges i regleringsbrevet när det gäller att stärka Sveriges roll inom internationell standardisering. Insatserna bidrar till kompetensutveckling och kunskapsspridning samt stimulerar samverkan mellan forskare, näringsliv och samhälle inom standardisering. Arbetet bidrar till att på sikt stärka Sveriges möjligheter att engagera sig i och påverka internationell standardisering.

RB 8.9 Vinnova ska förstärka insatserna inom Strategiska innovationsområden 2017–2020 och verka för att dessa inriktas mot de samhällsutmaningar regeringen identifierat, samt utvecklas utifrån strategiska innovationsagendor och i linje med regeringens samverkansprogram i enlighet med regeringens proposition Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop.2016/17:50), avsnitt 9. Insatserna ska omfatta minst 600 MSEK 2019.

BAKGRUND

I juni 2016 lanserade regeringen fem strategiska samverkansprogram som ska bidra till att möta flera av de samhällsutmaningar Sverige står inför. Syftet är att regeringen tillsammans med privata och offentliga aktörer ska kraftsamla för investeringar i framtiden.

I forsknings- och innovationspropositionen fick Vinnova i uppdrag att genomföra satsningar för att stödja arbetet inom de utpekade samverkansprogrammen särskilt via Vinnovas satsning Strategiska innovationsprogram. I samband med lanseringen av programmen fick Vinnova ett särskilt regeringsuppdrag att bistå regeringen i arbetet med de fem samverkansprogrammen.

Regeringen lanserade i juli 2019 fyra nya samverkansprogram som ersätter de fem ursprungliga programmen. Först i december 2019 fick Vinnova ett nytt regeringsuppdrag kopplat till de nya programmen och därför har Vinnovas arbete under året utgått från de områden som lanserades 2016 och som omnämns i forsknings- och innovationspropositionen.

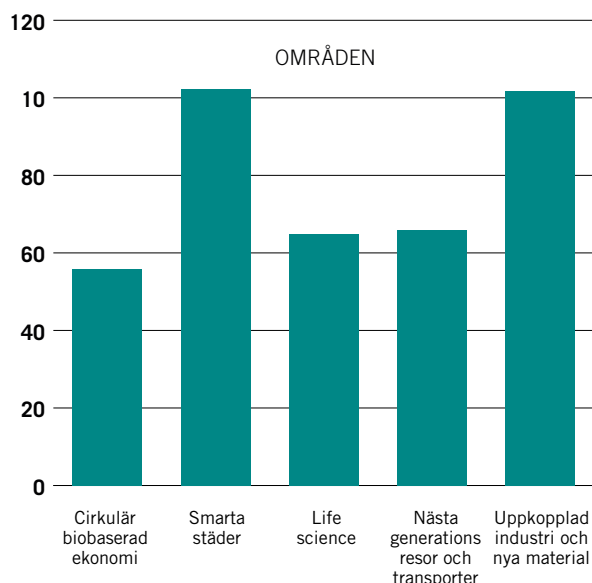
GENOMFÖRANDE

Under 2019 har Vinnova arbetat vidare med att följa upp och bevilja projekt som stödjer den utveckling som pekats ut av

samverkansgrupperna kopplade till respektive program. Under året skickade dessutom Vinnova in en slutredovisning av regeringsuppdraget att bistå regeringen i arbetet med samverkansprogrammen.

Enligt Villkor för anslag i Vinnovas regleringsbrev ska myndigheten satsa 600 miljoner kronor på Strategiska innovationsområden under 2019 inkluderat förstärkningen i forsknings- och innovationspropositionen. Vinnova har under 2019 utbetalat medel via SIP:arna motsvarande 706 miljoner. I figur 10 nedan redovisas utbetalade medel för 2019 för samtliga projekt som Vinnova finansierat inom ramen för SIP klassificerade enligt regeringens samverkansprogram. Det är viktigt att observera att många av projekten har en karaktär som gör att de bidrar till fler än ett samverkansprogram, jämför figur 8 (sid 22) varför summan på utbetalade medel i figur 10 överstiger 1 306 miljoner kronor.

Mnkr

Figur 10: Utbetalade medel inom Strategiska innovationsprogram 2019 fördelade enligt regeringens samverkansprogram

Källa: Vinnovas datalager

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under året avsatt stora resurser, både budgetmässigt och personellt, för att genom SIP:arna bidra till målsättningarna i regeringens samverkansprogram.

RB 8.10 Vinnova ska i samverkan med Energimyndigheten och Trafikverket fortsätta utveckla programmet FFI så att arbetssätt och struktur dels öppnar upp för fler aktörer, dels stärker kopplingen till de strategiska innovationsområdena och andra relevanta program. Programmet ska fortsätta som ett avtalsreglerat samverkansprogram. När så är relevant bör Transportstyrelsen inbjudas att delta.

BAKGRUND

Sedan reglerna ändrades för deltagande i projekt finansierade av FFI, Fordonstrategisk forskning och innovation, kan projekt nu finansieras utan deltagande eller godkännande från någon av avtalsparterna. Teknikutvecklingen med fokus på AI har accelererat och programmets olika färdplaner och utlysningar fokuserar allt mer på områden som förutsätter och öppnar upp för breda nätverk av aktörer. Samarbetet med Fordonskomponentgruppen har intensifierats och deras uppsökande verksamhet har utökats. Fordonskomponentgruppen besöker enskilda företag, men genomför också seminarier för små och medelstora företag i samband med olika seminarier och konferenser.

GENOMFÖRANDE

Digitalisering, uppkoppling, automatisering och elektrifiering samt ett allt större fokus på staden som innovationsarena gör att gränssnitten och behoven av nya samarbetsformer intensifieras inom transportområdet. De tidigare utlysningarna inom områden som maskininlärning, komplex reglering, integritet och säkerhet samt satsningar inom hållbara städer är exempel på detta. Områdena ingår nu som en naturlig del i ordinarie utlysningar inom programmet. Den strategiska satsningen för demonstrationsprogram pågår och två nya projekt har initierats som startar under 2020. Arbetet med att öka antalet aktörer fortsätter och nya aktörer, både inom och utom fordonsindustrin, medverkar numera i FFI-projekt.

De nya områdena och FFI:s övriga verksamhet kompletterar och stärker flera av de strategiska innovationsprogrammen, framför allt Drive Sweden, Internet of Things, Produktion 2030 och Lighter.

Under 2019 har fortsatta kontakter tagits med Transportstyrelsen och samarbetet fortsätter.

Mer detaljerad information om hela programmet, inklusive medel från Trafikverket och Energimyndigheten, redovisas i en särskild årsrapport.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att arbetet med att öppna FFI-programmet för fler aktörer, stärkt kopplingen till SIP:arna och kontakter med relevanta myndigheter har utvecklats väl under året. Satsningen på breda demonstrationsprojekt är ett exempel på detta.

2.8 PÅGÅENDE UPPDRAG GIVNA I REGLERINGSBREV FÖR 2018

RB 9.5.1 Vinnova ska bidra i genomförandet av det nationella regionalfondsprogrammet under programperioden för 2014–2020 för EU:s sammanhållningspolitik, med fokus på insatser inom det tematiska området "Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation". Vinnova ska också, utifrån sin roll i arbetet med det nationella regionalfondsprogrammet, bidra i Tillväxtverkets arbete avseende processtödet.

BAKGRUND

Innovation är en av flera prioriteringar i det nationella regionalfondsprogrammet.

GENOMFÖRANDE

Vinnova har representanter i Övervakningskommittéerna för såväl de åtta regionalfonderna som för den nationella regionalfonden. Vinnova medverkar även i det nationella regionalfondsprogrammets gd-samråd som leds av Tillväxtverket. Under året har dialogen varit inriktad på läget i de nio programmen i den Europeiska regionalfonden som förvaltas av Tillväxtverket och i synnerhet i det nationella regionalfondsprogrammet. Vidare har läget i förhandlingarna inför nästa programperiod diskuterats och Vinnova har deltagit i Tillväxtverkets konferens inför kommande regionalfondsperiod.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har haft en god och aktiv samverkan med Tillväxtverket under året.

2.9 PÅGÅENDE UPPDRAG GIVNA I SÄRSKILD ORDNING

RB 10.1 Regeringsuppdrag att lämna stöd till inkubation.

RB 10.1 redovisas gemensamt med RB 3.3, se sidan 33.

RB 10.2 Uppdrag att etablera en funktion för Testbädd Sverige.

RB 10.2 redovisas gemensamt med 2§4, se sidan 23.

RB 10.3 Uppdrag att stärka svensk flygteknisk forskning och utveckling i huvudsak genom det strategiska innovationsområdet Innovair.

BAKGRUND

Det strategiska innovationsprogrammet för flygteknisk forskning, Innovair, samlar de nationella aktörerna från små och stora företag, institut, universitet och högskolor, branschorganisationer samt myndigheter. Under juni 2017 fick Vinnova ett regeringsuppdrag vars syfte är att stärka svensk flygforskning och utveckling i huvudsak genom det strategiska innovationsprogrammet Innovair.

GENOMFÖRANDE

Under 2019 har en utlysning genomförts inom det nationella flygforskningsprogrammet (NFFP). Utlysningen resulterade i 26 beviljade projekt omfattande 88 miljoner kronor i beslutade bidrag. Även en bilateral utlysning med Storbritannien har genomförts vilken resulterade i fyra samarbetsprojekt inom flygteknik. Därutöver har två tysk-svenska och två svensk-brasilianska samarbetsprojekt beviljats inom riktade satsningar mot Tyskland och Brasilien.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under året finansierat verksamhet i enlighet med uppdraget via det strategiska innovationsprogrammet Innovair.

Programmets internationella satsningar har bidragit till nya samarbetsprojekt med strategiska länder. Projekten gynnar den svenska flygindustrins konkurrensförmåga, möjliggör att svenska företag kan delta med sin teknik och bidrar till utveckling av ny teknik med minskad miljöpåverkan, till exempel genom deltagande i det europeiska programmet Clean Sky 2.

RB 10.4 Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer.

BAKGRUND

Regeringen inrättade i december 2017 ett Råd för hållbara städer som ska verka för att genomföra regeringens politik för hållbar stadsutveckling. Rådets uppdrag är att stärka kommunernas förutsättningar att utveckla levande och hållbara städer. Vinnova ingår som en av tretton medlemmar i Rådet.

Rådet ska årligen redovisa en gemensam åtgärdslista av genomförda och planerade åtgärder som främjar en hållbar stadsutveckling och som myndigheterna avser utföra i samverkan. Rådet ska även redovisa förslag till regeringen på strategiskt viktiga frågor som helt eller delvis ligger utanför Rådets ansvarsområde samt lämna förslag på eventuella frågor som behöver utredas.

GENOMFÖRANDE

Den 1 mars 2019 lämnade Rådet en åtgärdslista och redovisade arbetet under år 2018 i en rapport till Regeringskansliet.

Under 2019 har bland annat ett strategiskt dokument med övergripande mål och strategier för arbetet 2019–2022 tagits fram och ett nytt kansli har inrättats vid Boverket. Rådets webbplats hallbarstad.se har flyttats över från ArkDes till Boverket och ett arbete har påbörjats med att vidareutveckla webbplatsen. Rådet har även arrangerat ett gemensamt seminarium under Almedalsveckan 2019.

Vinnova har deltagit vid tre av de fyra rådsmöten som hållits under året men även deltagit vid samtliga möten med det mer operativt inriktade expertnätverket.

En av Rådets åtgärder under 2019 har varit att ta fram en Gemensam vägledning till stöd för ökad gång-, cykel- och kollektivtrafik. Denna har letts av Energimyndigheten och Vinnova har deltagit i arbetsgruppen kopplad till åtgärden och bidragit med analysunderlag till den slutrapport som tagits fram.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att myndigheten bistått Rådet för hållbara städer i enlighet med uppdragsdirektivet. Vinnova bedömer det som positivt att Rådets arbetssätt under året utvecklats mot en tydligare struktur och årscykel samt att kansliet under Boverket nu har hittat sin form och bistår både Rådet och expertnätverket på ett bra sätt när det gäller det löpande arbetet. Vinnova bedömer det vidare som positivt att samverkan med närliggande organ som Miljömålsrådet har stärkts och att tre referensgrupper etablerats (kommuner, näringsliv och akademi).

Referensgrupperna har under året gett konkreta inspel till Rådets inriktning och även gett inspel direkt till de löpande åtgärderna.

Vinnova har genom Rådet stärkt sin samverkan med de deltagande myndigheterna, vilket gett konkret avtryck i pågående uppdrag och underlättat samordning. Vår bedömning är att det finns stor potential att stärka samverkan under 2020, i synnerhet när Rådet etablerat en tydligare struktur när det gäller arbetssätt och uppdragets ramar.

3. EU-, OECD-arbete och internationellt arbete, återrapporering enligt instruktion och regleringsbrev

2 § 2 Vinnova ska stimulera internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation.

RB 1.4.2 Vinnova ska redovisa hur det internationella perspektivet integreras i Vinnovas satsningar, inklusive synergier mellan EU-program och myndighetens program.

3 § 1a Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation vara nationellt kontaktorgan för programmet.

3 § 1b Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation främja, redovisa och analysera det svenska deltagandet i programmet.

3 § 1c Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation samordna det nationella informations- och rådgivningsarbetet om programmet.

BAKGRUND

För att kunna ta tillvara globaliseringens möjligheter och möta utmaningarna, finns ett behov av internationell utblick. Detta gäller framför allt ett litet kunskapsintensivt och handelsberoende land som Sverige. För en fortsatt stark innovations- och attraktionskraft hos svenska aktörer krävs medverkan i och tillgång till globala värdekedjor. Dessutom är majoriteten av de samhällsutmaningar som ska lösas globala, vilket gör nationella lösningar otillräckliga. Huvuddelen av Vinnovas satsningar genomsyras därför av ett internationellt perspektiv.

Stora satsningar på forskning och innovation görs inom EU, framför allt i det sjuåriga forsknings- och innovationsprogrammet, Horisont 2020. Programmet är världens hittills största sammanhållna satsning på forskning och innovation och pågår 2014–2020. Vinnova har av regeringen tilldelats samordnings-, rådgivnings-, informations- och statistikansvar för Horisont 2020. Vinnova är också engagerad i aktiviteter utanför EU i syfte

att integrera det internationella perspektivet i olika nationella program och initiativ.

GENOMFÖRANDE

För att utveckla den internationella konkurrenskraften hos svenska aktörer har Vinnova program där internationell uppkoppling är en integrerad del. De olika insatserna har olika fokus och ger möjlighet att stötta utvalda områden, länder eller aktörer. Ett exempel under 2019 är den utlysning inom området Smart mobilitet som vi genomfört inom ramen för det svensk-franska innovationspartnerskapet. Satsningen genomfördes i samarbete med den franska myndigheten BPI France som del av EUREKA-samarbetet där ett av de beviljade projekten genomförs av det strategiska innovationsprogrammet Drive Sweden. Ett annat exempel var det seminarium kring Innovation och jämställdhet som genomfördes som ett samarbete mellan Vinnovas kontor i Silicon Valley och Stanford University hösten 2019. De resultat som presenterades på seminariet bygger på Vinnovas arbete med jämställdhetsintegrering och projekt som finansierats, bland annat inom satsningen normkritisk innovation. Ett tredje exempel är utlysningen av nya Kompetenscentrum som genomfördes under året där det uttryckliga syftet var att skapa "internationella konkurrenskraftiga centrum".

Under året har Vinnova fortsatt med att stimulera internationell samverkan som en del i genomförandet av regeringsavtal inom forsknings- och innovationsområdet samt innovationspartnerskapen med Frankrike, Tyskland och Indien. Aktiviteter som genomförts inom ramen för bilateral samverkan under året redovisas i RB 2.1 (sid 32), RB 10.5 (sid 49) och RB 10.6 (sid 50).

TABELL 11. PROGRAM MED STORT FOKUS PÅ SAMVERKAN MELLAN INNOVATIONSÄKTÖRER I ETT ELLER FLERA LÄNDER 2019

Program	Nettobeviljat bidrag (kr)	Antal aktiva projekt	Typ av program och land
EUREKA och Eurostars	95 737 527	135	Multilateralt program för marknadsnära forskning
EUREKA Kluster- och nätverksprojekt	88 000 000	42	Industridrivna internationella samverkansprojekt
Globala samarbeten	54 561 337	204	Strategiska projekt huvudsakligen utanför Europa
Hälsosamverkan	26 127 663	11	Program som samlar projekt för bilateralt och multilateralt samarbete inom hälsoområdet
Innovationsamverkan Silicon Valley	552 220	3	Program som finansierar projekt kopplat till Vinnovas kontor i Silicon Valley
Internationell IKT	45 000 000	67	Program som samlar projekt för bilateralt och multilateralt samarbete inom IKT-området
Internationellt samarbete ERA-Nets Industriell utveckling	27 498 619	33	Program som samlar projekt för bilateralt och multilateralt samarbete huvudsakligen inom material- och råmaterialområdet i Europa
Programmet för ökad EU-samverkan	33 121 762	94	Program som stödjer svenska aktörers deltagande i Horisont 2020
Samhällsutveckling – internationell samverkan	9 325 070	19	Program som samlar projekt för bilateralt och multilateralt samarbete inom områdena transport, miljö och hållbar stadsutveckling

Källa: Vinnovas datalager

I tabell 11 återfinns de program vars huvudsakliga syfte är att stimulera svenska aktörers samarbeten med andra länder. Tabellen innehåller program som möjliggör både bilaterala och multilaterala samarbeten.

Partnerskapsprogram är satsningar där EU-kommissionen och nationella myndigheter gemensamt finansierar program som ger stöd till samlarbetsprojekt mellan europeiska parter. De partnerskapsprogram som Vinnova deltar i främjar synergier mellan Horisont 2020 och våra nationella program. Det finns flera varianter av partnerskapsprogram, med olika grad av inflytande och finansiering från EU-kommissionen, exempelvis gemensam programplanering (Joint programming, JP), ERA-Net, ERA-Net plus, Cofund och artikel 185 och 187-samverkansprogram. Sveriges deltagande i partnerskapsprogram ger svenska organisationer tillgång till europeiska nätverk och finansiering samt ger myndigheterna möjlighet att förstärka nationella satsningar. Vinnovas övergripande strategi är att delta i partnerskapsprogram som bidrar till att förstärka nationella satsningar genom att möjliggöra internationalisering i form av europeiska samarbeten. Tabell 14 visar hur Vinnovas deltagande skapar synergier med nationella program.

Vinnova är huvudkontaktmyndighet för Horisont 2020. Detta

innebär ett samordnings-, rådgivnings-, informations- och statistikansvar. För att främja det svenska deltagandet har Vinnova under 2019 genomfört möten, kurser och konferenser. För att ytterligare stärka stödet till små och medelstora företag finansierar Vinnova tillsammans med Tillväxtverket ett projekt som drivs av RISE AB. Utförlig statistik över det svenska deltagandet sammanställs varje år i en rapport där data hämtas från EU-kommissionens databas, eCORDA.

Första januari 2021 startar det nya ramprogrammet för forskning och innovation, Horisont Europa. För att utvärdera hur stödsystemet med de nationella kontaktpersonerna har fungerat gjorde Vinnova, med stöd av EU-sam myndigheterna, en utvärdering under 2019. De externa utvärderarna konstaterade att de svenska aktörerna har en positiv uppfattning om stödsystemet framför allt i kontakt med Vinnovas nationella kontaktpersoner. Det fanns dock en önskan från aktörerna att stödsystemet skulle utvecklas på ett antal områden för att kunna ge ännu bättre stöd i arbetet med Horisont Europa.

Vinnova har under 2019 arrangerat kurser, workshops och informationsmöten enskilt eller i samarbete med aktörer runt om i landet. I tabell 13 (sid 45) presenteras ett urval av dessa.

TABELL 12. VINNOVAS DELTAGANDE I EUROPEISKA PARTNERSKAPSPROGRAM

Europeiskt program	Vinnova	Beskrivning av koppling till nationella investeringar
ERA-Net	ERA-Net for materials research and innovation (M-ERA.Net)	Samverkansprogram för mikro- och nanoteknik. Stärker det nationella programmet Materialbaserad konkurrenskraft som fokuserar på att nyttiggöra materialutveckling och ny användning av material som kan skapa konkurrenskraft hos svenska företag.
ERA-Net Cofund	ERA-Net Cofund on Raw Materials (ERA-MIN 2)	Stärker Vinnovas investeringar i det strategiska innovationsprogrammet för gruv- och metallutvinning (STRIM) och breddar insatserna längs hela värdekedjan ytterligare samt förstärker internationaliseringen i värdekedjan inom gruv- och mineralområdet.
	ForestValue – Innovating the forest-based bioeconomy	Stödjer skogsbruket och den skogsbaserade industrin samt driver omställningen mot en hållbar och biobaserad ekonomi. Stärker Vinnovas satsning på programmet Cirkulär och biobaserad ekonomi samt kopplar till det strategiska innovationsprogrammet BioInnovation.
	Flagship ERA-Net (FLAG-ERA)	Vinnovas investeringar i FLAG-ERA stärker det europeiska flaggskeppet för Grafenforskning som koordineras från Sverige. Flaggskeppsinitiativet har nära kopplingar till det nationella strategiska innovationsprogrammet för grafen.
	ERA-Net Cofund Smart Urban Futures (ENSUF)	Förstärker Vinnovas investeringar i programmet Utmaningsdriven innovation och kompletterar med fokus på social innovation.
Artikel 185	Active and Assisted Living (AAL)	Kompletterar Vinnovas nationella satsningar inom strategiskt utpekade områden som satsning på äldre och tjänsteinnovation och ger svenska organisationer tillgång till europeisk finansiering, tvärvetenskapliga internationella nätverk och en europeisk marknad. Vinnova begärde utträde ur programmet 2019.
	European Metrology Programme for Innovation and Research (EMPIR)	Deltagande i EMPIR ger tillgång till mätteknisk kompetens som tillhandhålls via riksmätplatser på RISE och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM). EMPIR ger riksmätplatserna möjlighet att förstärka det internationella samarbetet med andra europeiska riksmätplatser.
	Eurostars	Eurostars kompletterar Vinnovas nationella program för innovativa små och medelstora företag genom att fokus ligger på internationellt samarbete. Eurostars ger företagen tillgång till europeiska nätverk och marknader.
Artikel 187	The European High-Performance Computing Joint Undertaking (EuroHPC)	EuroHPC syftar till att koordinera och dela resurser mellan deltagande länder med målet att skapa en världsledande infrastruktur för superdatorer i Europa. Vinnova bidrar Vetenskapsrådet som är svensk huvudaktör i EuroHPC. Vinnova finansierar aktiviteter inom nationellt HPC kompetenscentrum som riktas till företag i Sverige.
	ECSEL Joint Undertaking - the Public-Private Partnership for Electronic Components and Systems (ECSEL)	Det svenska deltagandet förstärker flera nationella satsningar inom IKT-området som Strategiska innovationsprogram och Utmaningsdriven innovation där design av komplexa elektroniska komponenter och system samt tillverkning och teknikutveckling av vikt för svensk konkurrenskraft ingår.
	Clean Sky	Vinnova är Sveriges representant i Clean Sky. Målet med Clean Sky är att utveckla banbrytande teknik för att minska flygtransportsystemets effekter på miljön.
	Innovative Medicines Initiative (IMI)	Vinnova är Sveriges representant i IMI. Målet med IMI är att stödja upptäckt och utveckling av bättre läkemedel för patienterna. IMI stödjer forskningsprojekt inom områdena säkerhet och effekt, kunskapshantering och utbildning. IMI stödjer internationalisering av Vinnovas nationella satsningar inom läkemedel och diagnostik.
JPI	Urban Europe	Den strategiska forsknings- och innovationsagendan som tagits fram inom Urban Europe stötts genom deltagande i ERA-Net och därmed Vinnovas investeringar i området Hållbara städer.
	More Years, Better Lives (MYBL)	Förstärker och kompletterar Vinnovas nationella satsningar inom åldrande och hälsa samt arbetslivsforskning.
EJP-Cofund	European Joint Programme on Rare Diseases	Vinnovas satsning bidrar till internationell uppkoppling och stimulerar ökad samverkan mellan industri och näringsliv inom området sällsynta diagnoser med klinisk implementering eller kommersialisering i fokus.

RESULTAT

Genom deltagande i de partnerskapsprogram som redovisas ovan, har Vinnova medverkat till att underlätta för svenska aktörer att stärka sina europeiska nätverk. Vinnova har genom deltagande i partnerskapsprogram kunnat stärka de nationella satsningarna som görs.

Vidare har Vinnova bidragit till samarbete med länder utanför EU via finansiering av projekt som syftar till att utveckla eller förstärka innovationssamarbeten.

Under 2019 arrangerade Vinnova kurser och möten med totalt 461 deltagare. En sammanslagning av svaren från de enkäter som skickats ut till samtliga deltagare efter varje tillfälle som Vinnova arrangerat har gjorts. Med en svarsfrekvens på 51 procent (236 personer) anser vi att svaren är tillförlitliga. Några av mötena hade ett särskilt fokus på nätverkande och är inkluderade i den sammanställning från enkäterna som finns i figur 11.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Baserat på ovanstående resultat bedömer vi att Vinnova har stimulerat internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation samt bidrar till nytta för Sverige.

Inom ramen för uppdragen att främja, utvärdera och samordna det svenska arbetet med att stärka deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation, har en mängd aktiviteter utförts och utvärderats. Kurser inom legala och finansiella frågor har hållits och baserat på detta och föregående års deltagande, är intresset och behovet av kunskap kring dessa frågor stort. Vi bedömer att frågorna kommer fortsätta vara viktiga framgent. Det breda deltagandet på våra kurser och möten motsvarar det breda deltagandet vi ser i Sverige i stort genom den årliga statistikrapporten. I år hade vi även möten som fokuserade på nätverkande och baserat på svaren från enkäten var de både lyckade och efterfrågade. Vi anser att denna typ av möten också kommer att vara ett viktigt komplement till våra aktiviteter för att stärka det svenska deltagandet.

3§2 Vinnova ska vara nationellt kontaktorgan för forskningsprogrammet COST och det industriella utvecklingsprogrammet Eureka.

BAKGRUND

Vinnova är nationellt kontaktorgan för COST och EUREKA.

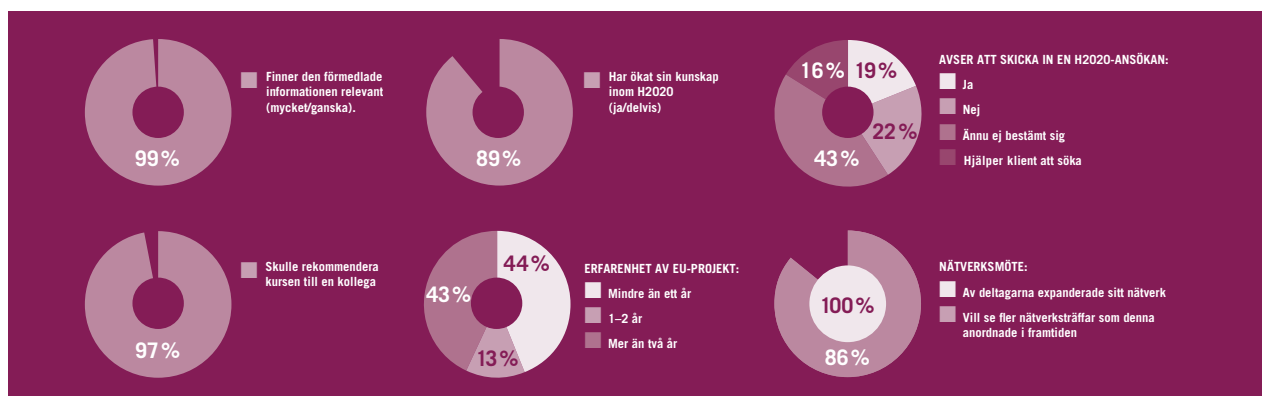
GENOMFÖRANDE

Under 2019 har Vinnova beslutat att finansiera 28 nya Eurostarsprojekt, sex EUREKA-klusterprojekt samt fyra EUREKA-nätverksprojekt.

För att informera om EUREKA, hjälpa företagen att hitta internationella projektpartners samt sprida projektresultat genomfördes fyra möten under 2019. Vinnova deltog på EUREKA Global Innovation Summit i Manchester i maj 2019, med informationsaktiviteter riktade till svenska deltagare och en utställningsmonter som presenterade Vinnovas internationella arbete med särskilt fokus på EUREKA. Under året anordnades även möten till stöd för innovationssamarbete med Frankrike och Korea.

Vinnova framförde under året svenska ståndpunkter vid EUREKA:s nätverksmöten som under första halvan av året leddes av Storbritannien och under andra halvan av Nederländerna. Vinnova deltog också aktivt i arbetsgruppsmöten om implementeringen av nästa Eurostarsprogram. Vinnova har i samverkan med svensk industri även bidragit med synpunkter på ett förslag från Nederländerna om ny organisationsmodell för EUREKA-klustren.

Vinnova har informerat och nominerat svenska forskare som vill delta i COST. Sverige var vid årets slut med i 52 pågående Aktioner inom COST.

Figur 11. Sammanställning av enkäter som skickades ut till de kurser Vinnova har arrangerat under 2019.

Sammanlagd svarsfrekvens var 51 procent. Källa: Questback

TABELL 13. ETT URVAL AV HORIZONT 2020-MÖTEN, KURSER OCH SEMINARIER SOM GENOMFÖRTS UNDER 2019

Aktivitet	Syfte/Beskrivning
Informationsmöten	Att nå ut med information om alla delar i Horisont 2020 till olika aktörsggrupper runt om i landet.
Partnarmöte Sverige och Storbritannien inom regenerativ medicin	Heldagsmöte där svenska aktörer fick information om en utlysning om regenerativ medicin och samtidigt gavs möjlighet att hitta akademiska- och företagspartners från Storbritannien.
Inspirationsdag om Horisont 2020 för transportsektorn	Vinnova och Trafikverket bjöd in till ett heldagsmöte för transportsektorn för att ge information om Horisont 2020, samt få en inblick i de ekonomiadministrativa aspekterna.
Seminarium om Marie Skłodowska Curie Actions (MSCA)	Vinnova har besökt tretton lärosäten för att informera forskare och forskningshandläggare om mobilitetssatsningarna inom Horisont 2020.
Deltagande på svenska rymdforskarens samlingsmöte (SRS) årsmöte	Vinnova deltog tillsammans med Rymdstyrelsen för att informera om Rymdutlysningarna inom Horisont 2020.
Polycymöten	Sveriges forsknings- och innovationskontor i Bryssel (SWERI) drivs av Vinnova och Vetenskapsrådet. Kontoret ordnar och medverkar i möten för att främja Sveriges medverkan i Horisont 2020.
Frukostmöte med svenska forsknings- och innovationskontor i Bryssel	Vinnovas gd deltog i ett frukostmöte för att diskutera synen på innovation och Vinnovas roll i innovationssystemet och som nationell kontaktnod för Horisont 2020.
Frukostmöte med Nordic Science	SWERI stod värd för ett möte där de nordiska länderna samt Estland samlas för utbyte av information och uppdateringar om det senare för att främja nordisk forskning och innovation.
Möte med Göteborgs universitets dekaner och prodekaner	I samband med studieresa besökte de SWERI som gav en presentation om Horisont 2020 och Horisont Europa, samt diskuterade universitetens möjligheter i ramprogrammen.
IGLO Core möten	IGLO är en informell grupp för Brysselbaserade forsknings- och innovationskontor. IGLO Core är dess styrelse. Sedan andra juli 2019 är SWERI ordförande för IGLO. Styrelsemöten hålls regelbundet och dit bjuds relevanta personer från EU-kommissionen.
Nationell samordning	Horisont 2020-möten som genomförts för att främja nationell samordning.
NCP-forum	Vinnova sammankallar samtliga svenska nationella kontaktpersoner i Horisont 2020 till samordningsmöten, så kallade NCP-forum. Under 2019 har vi haft fyra möten för att dela information och erfarenhet mellan myndigheterna.
Möte med aktörer inom klimat, transport och energi	I samband med nästa ramprogram Horisont Europa, görs strukturen om och ett gemensamt kluster för klimat, transport och energi bildas. Vinnova bjöd in till möte för att gemensamt diskutera de möjligheter som finns framöver och utbyta erfarenheter från de olika områdena.
EU-handläggarnas höstmöte	Vinnova deltog vid ett nätverksmöte som EU-handläggarna vid de svenska lärosätena arrangerade där det kommande ramprogrammet, Horisont Europa och NCP-strukturen diskuterades.
Kurser	Kurser, workshops och utbildningar inom Horisont 2020.
Kurser om finansiella frågor inom Horisont 2020	Under 2019 genomfördes sex kurser runt om i landet för dem som administrerar Horisont 2020-projekt. Kurserna gav en generell överblick över det finansiella regelverket. Två av kurserna innehöll även rapportering och revision.
Vill du maximera chansen till Horisont 2020-finansiering? Inkludera humanistiska och samhällsvetenskapliga perspektiv!	Workshop anordnat av Vinnova, Forte och Vetenskapsrådet. Syftet var att ge åhörarna en bättre förståelse för vad integrering av humanistiska och samhällsvetenskapliga perspektiv innebär, vilket syfte den tjänar och tips på hur den bör återspeglas i din projektansökan.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under 2019 informerat om EUREKA samt deltagit i relevanta möten och beslutat om finansiering till projekt. Vinnova har bidragit till svenskt deltagande inom COST.

3§3 Vinnova ska företräda staten i relevanta partnerskapsprogram enligt artiklarna 185 och 187 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

BAKGRUND

Vinnova har i uppdrag att företräda staten i samarbeten inom ramen för Artikel 185 och Artikel 187. Artikel 185 är satsningar som samfinansieras av medlemsländerna och EU-kommissionen inom prioriterade områden, se tabell 14 nedan.

Artikel 187 är Public-Private-Partnerships inom ramen för Joint Technology Initiatives, som syftar till samverkan mellan EU-kommissionen, konsortier av företag samt i vissa fall också medlemsländerna kring utpekade teknikområden, se tabell 14.

GENOMFÖRANDE

Se tabell 14 nedan.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under året genomfört flera aktiviteter som svensk företrädare i olika partnerskapsprogram av betydelse för svensk konkurrenskraft. Vinnova roll i dessa initiativ ser lite olika ut beroende på programmets syfte. I vissa fall deltar Vinnova både genom medverkan i grupper och genom medfinansiering. I andra fall är Vinnovas deltagande begränsat till medverkan i

TABELL 14. VINNOVAS ROLL OCH AKTIVITETER INOM DE OLIKA INITIATIVEN

	Namn	Område	Vinnovas roll samt koppling till nationell verksamhet	Budget Vinnova (mnkr)	Viktiga händelser 2019
Artikel 185	AAL-2 (Active and Assisted Living)	IKT-lösningar för äldre	AAL-2 genomför utlysningar inom utpekade områden som satsningar på äldre och tjänsteinnovation.	0	Vinnova begärde utträde ur AAL-2, vilket beviljades i april 2019.
	EMPIR	Mätteknisk forskning	EMPIR har målsättningen att koordinera forskningsinsatser inom europeisk meteorologi. Vinnova ansvarar för att fördela meteorologianslaget. EMPIR ger riksmätplatserna möjlighet att förstärka det internationella samarbetet med andra europeiska riksmätplatser.	10 från EU-Sam	Sverige har under 2019 deltagit i tre nya forskningsprojekt samt fyra nybildade samarbetsnätverk. Av de nya forskningsprojekten så är RISE koordinatör för ett projekt och Strålskyddsmyndigheten deltar i ett av nätverken. Totalt har Sverige deltagit inom 39 projekt sedan EMPIR startade.
	Eurostars	Marknadsnära FoU i SMF	Information, rådgivning och finansiering. Eurostars kompletterar Vinnovas nationella program för innovativa små och medelstora företag och ger företagen tillgång till europeiska nätverk och marknader.	100, varav 60 från EU-Sam	Under 2019 finansierades 28 nya projekt med svenskt deltagande. Sverige fick in 92 ansökningar med svensk part i cut off 11, vilket placerade oss på andra plats efter Tysklands 101 ansökningar. Vinnova har under 2019 även deltagit i möten inom Eurostars Advisory Group där medlemsländerna träffas för dialog kring programmet och möten om Eurostars 3, som är nästkommande program med start 2021.
Artikel 187	EuroHPC	Högpresterande datorer	Vinnova biträder Vetenskapsrådet som är svensk huvudaktör i EuroHPC. Vinnova finansierar aktiviteter inom nationellt HPC kompetenscentrum som riktas till företag i Sverige.	0	Vinnova har 2019 deltagit som nationell finansör för aktiviteter riktade till företag i utlysningen HPC kompetenscentrum. Det svenska kompetenscentrumet planerar att starta 2020.
	ECSEL	Nanoelektronik, inbyggda system och integrering av smarta system	Vinnova är Sveriges representant i ECSEL Joint Undertaking och ansvarar för information om programmet. Dessutom finansierar Vinnova svenska deltagare i de projektförslag som väljs ut för finansiering av ECSEL JU Public Authority Board. Det svenska deltagandet förstärker flera nationella satsningar inom IKT-området som Strategiska innovationsprogram, Kompetenscentrum och Utmaningsdriven innovation.	45, varav 10 från EU-Sam	Vinnova har under året deltagit i möten för de styrande organen för ECSEL JU, Public Authority Board och Governing Board. Från utlysningen 2019 valdes totalt 14 projekt ut för finansiering, varav sex projekt har svenska deltagare. Vinnovas budget för ECSEL JU räcker dock bara för att finansiera fyra av dessa. Total nationell finansiering för de projekt som kommer att finansieras av Vinnova är 60 miljoner kronor där ett av projekten har svensk projektledning.
	Clean Sky	Flygindustri	Vinnova står som medlemsrepresentant och för information om programmet. Vinnova delfinansierar strategiska innovationsprogrammet Innovair där vissa delar starkt kopplar till Clean Sky.	0	Vinnova företräder Sverige i National State Representative Group.
	IMI	Läkemedelsutveckling	Vinnova står som medlemsrepresentant och för information om programmet. IMI stödjer forskningsprojekt som kopplar till våra nationella satsningar inom läkemedel och diagnostik: säkerhet och effekt, kunskapsantering och utbildning.	0	Vinnova har varit ordförande i States Representatives Group (SRG) inom IMI 2019. Vinnova har varit aktiv på SRG mötena, IMI:s Governing Board möten samt deltagit på Stakeholder Annual Forum i juni i Bryssel. Vinnova har även arrangerat två workshops, ett på Nordic Life Science Days i september 2019 och ett på Vinnova i november 2019.

olika grupperingar. Oavsett roll har Vinnova genom sin medverkan bidragit till att svenska aktörer fått tillgång till internationella nätverk.

3§4 Vinnova ska bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet i EU:s ramprogram för forskning och innovation.

BAKGRUND

Vinnova har tilldelats programkommittéexpertansvar för pelaren industriellt ledarskap och samhälleliga utmaningar inom Horisont 2020. Där ingår områdena informations- och kommunikationsteknik, nanoteknik, avancerade material, bioteknik och avancerad tillverkning och bearbetning, små och medelstora företag och tillgång till riskfinansiering, smarta, gröna och integrerade transporter, säkra samhällen, spridning av spetskompetens och breddat deltagande samt den strategiska sammansättningen.

GENOMFÖRANDE

Inom ramen för detta arbete har Vinnovas programkommittéexperter bistått respektive ledamot vid Regeringskansliet. Till stöd för förberedelsearbetet har programkommittéexperterna konsulterat referensgrupper med bred representation från flera sektorer.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under året bistått Regeringskansliet inom de utpekade områdena. Vinnovas programkommittéexperter har haft nära kontakt såväl med Regeringskansliet, referensgrupp som med respektive Nationell kontaktperson (NCP). Detta har bidragit till att de svenska ståndpunkterna på programkommittémötena är väl underbyggda. Genom referensgrupperna säkerställs också att relevant information från EU-kommissionen når ut till de svenska aktörerna.

3§5 Vinnova ska bistå Regeringskansliet i arbetet i OECD:s kommitté för forsknings- och teknikpolitik (CSTP) och dess undergrupper.

BAKGRUND

OECD är den internationellt ledande arenan för analys- och policyutveckling. Vinnova är aktivt inom OECD:s verksamhet inom innovationsområdet och stödjer Regeringskansliet inom ramen för verksamheterna inom OECD:s *Committee on Science and Technology Policy* (CSTP).

GENOMFÖRANDE

Vinnova har under 2019 representerat Sverige i OECD:s arbetsgrupper under *Committee on Science and Technology Policy*

(CSTP). Arbetsgrupperna har kontinuerligt genererat underlag och förslag till CSTP, där Regeringskansliet representerar Sverige. Vinnova har representerat Sverige i arbetsgruppen *Working Party on Innovation and Technology Policy* (TIP) sedan starten 1993. Vinnova har under året även medverkat i arbetet inom ramen för expertgruppen *Bio-, Nano- and Converging Technologies* (BNCT) under CSTP, som stöd till Regeringskansliet. Dessutom har Vinnova bistått Statistiska centralbyrån (SCB) i OECD:s arbetsgrupp för forsknings- och innovationsindikatorer, *National Experts on Science and Technology Indicators* (NESTI).

ANALYS OCH BEDÖMNING

Under 2019 har Vinnova medverkat i de största analysprojekten som OECD drivit inom CSTP i samarbete med ett tiotal medlemsländer. OECD:s arbetsgrupper är viktiga forum för internationellt policylärande och utveckling, innovationspolitiska perspektiv och innovationspolitiska jämförelser.

3§6 Vinnova ska bistå med sekretariat för den samordningsfunktion för EU:s forskningssamarbete respektive för internationella forskningssamarbeten utanför EU som omfattar andra statliga forskningsfinansiärer. Förordning (2018:216).

BAKGRUND

EU-Sam samlar forskningsfinansiärerna Energimyndigheten, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggnad (Formas), Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Rymdstyrelsen, Vetenskapsrådet och Vinnova. Vinnova bistår verksamheten med ett sekretariat.

Som del av EU-Sam:s arbete beslutar myndigheterna att fördela medel för deltagande i partnerskapsprogram inom ramen för EU:s forskningssamarbete. Fördelningen av medel beslutas av den styrgrupp som består av representanter för samtliga myndigheter. Därefter fattar de olika myndigheterna beslut om finansiering av projekt i enlighet med de regler och överenskomelser som gäller för respektive partnerskapsprogram.

Vinnova har även i uppgift att bistå med ett sekretariat för internationella forskningssamarbeten utanför EU.

GENOMFÖRANDE

Under 2019 har Vinnova fortsatt bistå EU-Sam i dess uppdrag, inklusive uppdraget att fördela medel, se tabell 15 (sid 48) och att bistå Regeringskansliet med underlag i det strategiska arbetet med europeisk forsknings- och innovationspolitik. Stort fokus har legat på att ta fram underlag och prioriteringar till förhandlingen av nya partnerskapsprogram i Horisont Europa.

TABELL 15. FÖRDELNING AV TILLDELADE MEDEL FÖR DELTAGANDE I EUROPEISKA PARTNERSKAPSPROGRAM 2019

Myndighet	Tilldelade medel (mnkr)
Vinnova (inkl myndighetsövergripande Marie Skłodowska Curie Actions)	105
Formas	35
Forte	1,75
Vetenskapsrådet	17,25
Energimyndigheten	16
Rymdstyrelsen	0
Totalt	175

Vinnovas sekretariat har under året bjudit in finansierarnas medarbetare till partnerskapsforum med relevans för det svenska arbetet med europeiska program för forskning och innovation.

Vinnova har rollen som sekretariat för den nationella samordningsfunktionen för internationella forskningssamarbeten (Intsam). De forskningsfinansierare, förutom Vinnova, som ingår i Intsam är Vetenskapsrådet, Formas, Forte och Energimyndigheten. STINT är adjungerade. Representanter från dessa myndigheter ingår i en styrgrupp som kallas samman och leds av Vinnova. Styrgruppen diskuterar den strategiska inriktningen för arbetet samt godkänner de budgetförslag som de sju arbetsgrupperna för olika länder (Indien, Kina, Japan, Brasilien, Afrika och Nordamerika och multilaterala samarbeten) lägger fram. Styrgruppen har träffats sju gånger under 2019 och en workshop har också genomförts.

Av de 25 miljonerna som tilldelats Intsam använde Vinnova 12,9 miljoner kronor 2019 enligt tabell 16 nedan.

TABELL 16. FÖRDELNING AV TILLDELADE MEDEL FÖR DELTAGANDE I INTERNATIONELLA SAMORDNINGSFUNKTIONEN 2019

Myndighet	Medel (mnkr)
Vinnova	12,9
Vetenskapsrådet	9,6
Energimyndigheten	2,5
Summa	25

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att arbetet med EU-samordningsfunktionen har utvecklats positivt under 2019 och den myndighetssammansatta verksamheten utvecklas vidare med fokus på strategiskt deltagande i EU:s partnerskapsprogram.

Det svenska engagemanget i Europeiska partnerskapsprogram har ökat genom åren både i antalet projekt och med hänsyn till satsade medel. Det ökade engagemanget har gjort att det förekommit ett högre tryck och äskande av den gemensamma budgeten inför 2020.

De förhandlingar som pågått under 2019 om de Europeiska partnerskapsprogrammen i Horisont Europa har krävt att fler personer på respektive myndighet har varit involverade i processen. Detta har höjt medvetenheten om EU-samordningsfunktionen och dess roll och därmed intensifierat samordningen och samarbetet. Att fler personer är involverade har även bidragit till högre kvalitet för och relevans på underlag och information som levererats till Regeringskansliet.

Vinnova bedömer att arbetet med Intsam har utvecklats positivt under 2019 och att den myndighetssammansatta verksamheten utvecklats vidare med fokus på strategiskt samarbete och gemensamma insatser.

RB 1.4.1 Vinnova ska redovisa hur myndigheten har arbetat med prioriteringarna för det europeiska forskningsområdet.

BAKGRUND

Konceptet Europeiska forskningsrådet, ERA, beslutades vid Europeiska rådet i Lissabon år 2000. Prioriteringarna som pekas ut i detta beslut implementeras via beslut och aktiviteter på EU-nivå, i enskilda medlemsstater och av enskilda forskningsaktörer. De sex prioriteringar som avses är (i) mer effektiva nationella forskningssystem, (ii) optimalt transnationellt samarbete och konkurrens, även inom forskningsinfrastruktur, (iii) en öppen arbetsmarknad för forskare, (iv) jämställdhet och jämställdhetsintegrering i forskning, (v) optimal cirkulation, tillgång till och överföring av vetenskaplig kunskap inklusive kunskapsspridning och öppen tillgång samt (iv) internationellt samarbete.

GENOMFÖRANDE

Sveriges forsknings- och innovationskontor i Bryssel, SWERI

Sveriges forsknings- och innovationskontor i Bryssel, SWERI bidrar till Vinnovas uppdrag som nationell kontaktmyndighet för EU:s ramprogram och fungerar som en resurs för alla svenska Fol-aktörer i Bryssel. Vad gäller ERA-prioriteringarna arbetar SWERI framförallt mot de två första prioriteringarna; mer effektiva nationella forskningssystem och optimalt transnationellt samarbete och konkurrens. Detta sker främst genom utbyte av erfarenheter med andra länder om deras respektive forskningssystem och hur dessa samspelar med de europeiska ramprogrammen för forskning och innovation. SWERI bidrar också till att utveckla kunskapen om ramprogrammen vid svenska lärosäten, forskningsinstitut, offentlig sektor och andra aktörer inom forskning och innovation. Under året har SWERI tagit emot besök från olika grupper från lärosäten där man fått tillfälle att diskutera möjligheter och strategier inför det kommande ramprogrammet. Särskilt fokus har varit på hur lärosätena kan

förbereda sig inför nyheter i kommande program, som ett missionsorienterat arbetssätt och mer fokus på innovationsekosystemen. Besök från lärosäten har även skett i utbildningssyfte, där SWERI presenterat ramprogrammet. Även andra organisationer som kommuner, regioner och myndigheter har besökt SWERI, framför allt inom ramen för kompetens- och utbildningsresor till Bryssel. Samarbetet med svenska regionkontor med närvaro i Bryssel har intensifierats under året. Vinnova har bland annat bjudits in för att hålla presentationer om EU:s ramprogram för forskning och innovation i samband med besök från Sverige.

SWERI är sedan juli 2019 ordförande för det informella nätverket för Bryssel-baserade forsknings- och innovationskontor, IGLO (Informal Group of RTD Liaison Offices). I sin roll som ordförande har SWERI fått ett ökat inflytande på de gemensamma diskussioner som förs mellan olika länders forsknings- och innovationskontor. Fokus har framförallt varit på det kommande ramprogrammet Horisont Europa, men även utvecklingen av det europeiska forskningsområdet ERA har diskuterats tillsammans med EU-kommissionen, liksom det regionala initiativet kring smart specialisering, Vanguard-initiativet. Under året har samverkan med innovationskontoren fortsatt, framför allt när det gäller European Innovation Council (EIC), det europeiska innovationsrådet. Särskilt fokus har varit på introduktionen av ägarkapital inom ramen för EIC Accelerator och vilken inverkan detta kan tänkas få på innovationsekosystemen.

EURAXESS

EURAXESS är ett EU-initiativ som syftar till att främja forskares internationella karriär och mobilitet. Vinnova är ansvarig myndighet och Göteborgs universitet har ett nätverksprojekt med syfte att arbeta med ett ökat och breddat svenskt deltagande i EURAXESS. Nätverket omfattar 28 lärosäten och i Sverige finns det för närvarande tolv EURAXESS servicecenters. Nätverket har under året genomfört aktiviteter med syfte att öka erfarenhetsutbytet mellan lärosätenas personal i form av en konferens, informationsdagar samt platsbesök. I uppdraget ingår att marknadsföra och uppdatera den svenska EURAXESS-portalen dit forskare kan vända sig för information kring jobberbjudanden och dylikt.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Under 2019 har förhandlingarna om det kommande ramprogrammet Horisont Europa i det närmaste avslutats i och med att en partiell generell överenskommelse godtogs av rådet och parlamentet under våren. Under hösten har fokus flyttats till den praktiska implementeringen av programmet, vilket ställer nya frågor kring vilken beredskap och organisation de forskningsfinansierande myndigheterna behöver ha, liksom hur lärosäten och företag kan förbereda sig för den nya programperioden. Nya instrument inom EIC börjar ta form och rådgivande grupper för

missionsorienterad forskning och innovation finns på plats. I och med denna förflyttning, har även fokus för SWERI:s verksamhet förändrats under året.

SWERI har under andra halvan av året ökat sin synlighet i Bryssel i och med ordförandeskapet i nätverket IGLO. Detta ger nya möjligheter att skapa goda kontakter med relevanta personer inom exempelvis EU-kommissionen och att i högre utsträckning påverka diskussionerna mellan forsknings- och innovationsaktörer i Bryssel. En god dialog med svenska lärosäten och andra offentliga aktörer på besök i Bryssel borgar för god kunskap och beredskap hos dessa aktörer inför det kommande ramprogrammet och är ett komplement till den verksamhet som bedrivs i Sverige av NCP-organisationen.

Vinnova bedömer att det finns god potential för svenska aktörer att stärka sin medverkan i kommande ramprogram, särskilt med tanke på det ökade fokuset på missionsorienterad forskning och innovation. I Sverige finns en lång tradition att samverka mellan akademi, industri och offentlig sektor, vilket bör tas tillvara i kommande program.

Organisationen av EURAXESS i Sverige med ett nätverksprojekt som koordineras av Göteborgs universitet fungerar bra. Nätverksprojektet samlar lärosätenas olika funktioner kring rekrytering och anställning samt bidrar till att deltagarna utbyter värdefulla erfarenheter. Projektet har bidragit till att sätta ljuset på områden som behöver utvecklas vid lärosätena, medverkat till att höja kompetensen inom området och professionalisera rekryteringsprocessen.

RB 10.5 Uppdrag att stödja innovationssamarbete med Indien inom området smarta städer.

BAKGRUND

Vinnova erhöll ett regeringsuppdrag att stödja innovationssamarbete med Indien inom Smarta städer som en del av implementeringen av innovationspartnerskapet mellan Sverige och Indien.

GENOMFÖRANDE

Vinnova har, tillsammans med de indiska parterna Department of Science and Technology (DST) och Global Innovation Technology Alliance (GITA) genomfört en utlysning för bilaterala företagsdrivna forsknings- och innovationsprojekt. Totalt beviljades de svenska aktörerna i tre projekt 6,7 miljoner kronor i bidrag.

Vidare har en fördjupad förstudie om svensk-indisk samverkan inom forskning och innovation för trafiksäkerhet finansierats inom ramen för regeringsuppdraget. Förstudien utförs med deltagande av ledande svenska företag och forskningsinstitutioner inom området. Målet med förstudien är att samla svenska och indiska intressenter i ett långsiktigt forsknings- och

innovationssamarbete inom trafiksäkerhet kopplat till digitalisering och samhällsbyggnad.

Redovisning av Vinnovas övriga samarbeten med Indien inom ramen för innovationspartnerskapet redovisas i RB 10.6 nedan.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har genom den beskrivna utlysningen bidragit till att stärka samarbetet med Indien inom området smarta städer under 2019.

RB 10.6 Uppdrag att förstärka arbetet med internationella innovationssamarbeten.

BAKGRUND

Vinnova ska enligt det regeringsuppdrag myndigheten fick 2018 identifiera, genomföra och intensifiera insatser som bidrar till strategiskt relationsbyggande och långsiktigt innovationsfrämjande i prioriterade länder och regioner. Insatserna ska underlätta utveckling och genomförande av strategiska innovationssamarbeten och vara en del av Sveriges främjandeinsatser. Målsättningen med arbetet är att stärka attraktiviteten hos svenska aktörer som globala innovationspartner, stärka svensk forskning och utbildning vid svenska universitet och högskolor samt på sikt skapa nya affärsmöjligheter. Arbetet genomförs därför tillsammans med relevanta aktörer och myndigheter i nära samverkan med Regeringskansliet. I regeringsuppdraget anges att arbetet ska vara efterfrågebaserat, det vill säga utgå från behov hos aktörerna i det svenska innovationssystemet.

För att stärka internationella innovationssamarbeten har regeringen slutit innovationspartnerskap med Tyskland, Frankrike och Indien under 2017 och 2018 och sedan tidigare finns ett strategiskt partnerskap med Brasilien. Vinnovas insatser omfattar även innovationsscouter i Silicon Valley och Tel Aviv.

Arbetet med Brasilien, Japan, Kina, Indien, USA och Kanada sker i samverkan med de övriga forskningsfinansierande myndigheterna inom ramen för internationella samordningsfunktioner, Intsam.

GENOMFÖRANDE

Vinnova har under året utvecklat den internationella verksamheten i linje med de riktlinjer som anges i regeringsuppdraget från 2018. Förutom att myndigheten, vilket framgår av redovisningen nedan, intensifierat arbetet med att genomföra aktiviteter som implementerar regeringsavtal och innovationspartnerskap, har Vinnova initierat strategiska dialoger med ett stort antal aktörer för att utveckla ett mer efterfrågebaserat arbetssätt. Arbetet inkluderar arbete med svenska företag, organisationer, myndigheter samt universitet och högskolor aktiva både i Sverige och i

samarbetsländerna. Genom uppdraget har Vinnova också kunnat förstärka sitt deltagande i delegationsresor med innovationsfokus och verka för ökad myndighetssamverkan inom främjandet av Sverige som innovationsnation.

Nedan redovisas Vinnovas arbete i utpekade länder. Redovisning av innovationsscouters arbete i Israel redovisas i RB 2.1, se sidan 32.

Brasilien

Vinnova har under året tagit initiativ till en formalisering av samarbetet mellan forskning- och innovationsfinansiärerna i Sverige och Brasilien genom upprättandet av en arbetsgrupp som har återkommande möten. Men Vinnova har även deltagit i övriga möten med regeringarnas arbetsgrupper inom ramen för innovationssamarbetet. Landsmöten har hållits i Sverige för att samordna svenska satsningar kopplat till Brasilien. I Brasilien har samarbetet strukturerats i form av en Executive Innovation Group med aktörer från Team Sweden och svensk industri. I september arrangerades Innovationsveckorna i Brasilien av svenska ambassaden i Brasília. Vinnova deltog i flera paneler med fokus på smarta städer med missionsarbete och transformativ innovation som verktyg. Tillsammans med forskningsinstitutet RISE och SENAI arrangerade vi ett matchmakingevent i São Paulo. Från Sverige deltog 15 institut och företag. Under brasilianska innovationsveckan i Sverige i oktober arrangerade Vinnova ett tvådagarsprogram i samarbete med bland andra RISE, svenska företag, Smart City Sweden samt akademiska organisationer. Dagarna var välbesökta med en hög närvaro av brasilianska representanter från departement, myndigheter, finansiärer, forskningsinstitut och företag. Utöver detta deltog Vinnovas generaldirektör på högnivåmöten för både flyg och övriga innovationsområden. Vinnova undertecknade även ett samarbetsavtal med den brasilianska organisationen EMBRAPPI.

Kanada

I linje med regeringsuppdragets uppmaning att internationaliseringsarbetet ska vara efterfrågebaserat har Vinnova, efter uttalat intresse från flera svenska industriföretag för samarbetsmöjligheter med Kanada, vidareutvecklat samarbetet under 2019. Vinnova har under året arrangerat tre landsmöten i Sverige för att samordna svenska satsningar kopplat till Kanada. I Kanada har en Executive Innovation Group bildats med aktörer från Team Sweden och svenska näringslivsaktörer. I november genomfördes Innovation Days i Montreal i samarbete med Sveriges ambassad, Business Sweden och näringslivsaktörer. Tematiskt fokus var autonoma system inom skogs- och gruvindustrin. Syftet med dagarna var att utveckla samarbeten inför kommande EUREKA-utlysningar.

Japan

Vinnovas samarbete med Japan Science and Technology Agency (JST) har fokus på lösningar för en åldrande befolkning där samarbetet under 2019 har gått in i fas två. I fas ett erhöll fyra svensk-japanska konsortier förstudiemedel under två år för att bygga konsortier som skulle genomföra forsknings- och innovationsprojekt. Projekten inkluderade initiala tester av nya lösningar att ge äldre en ökad livskvalitet och bättre möjligheter till ett aktivt och oberoende liv.

Under 2019 har Vinnova och JST gemensamt utvärderat projektens utveckling och valt att finansiera två av dessa i en andra fas. Projekten ska testa och demonstrera de utvecklade lösningarna gemensamt i Japan och i Sverige. Projekten byggs kring triple helix med deltagande av forskningsorganisationer, företag och offentliga aktörer. Totalt har Vinnova beviljat 20 miljoner kronor för åren 2016–2022.

Syd Korea

Vinnova har under 2019 medverkat i två seminarier som inbjudna gäster. Det ena seminariet var med forskare i Korea och organiserades av Vetenskapsrådet. Det andra seminariet arrangerades av den koreanska ambassaden och deltagare var forskare och studenter på KTH med fokus på Industri 4.0. Vinnovas generaldirektör deltog också på Team Sweden-resan till Sydkorea under ledning av statsminister Stefan Löfven i december 2019. Vinnova var även inbjuden talare på en innovationskonferens som genomfördes i Seoul i april 2019.

Vinnova stödjer innovationsprojekt med Sydkorea inom ramen för EUREKA-programmet. Under 2019 finansierades ett samarbetsprojekt mellan parter i Sverige och Sydkorea.

Kina

Innovationssamarbetet med Kina fortlöper utifrån det samarbetsavtal Vinnova har med MOST (Ministry of Science and Technology). En utlysning öppnade i mars och stängde i juni 2019. Utlysningen var inriktad på forsknings- och innovationsprojekt inom life science, trafiksäkerhet och tillämpad IKT. Urvalsprocessen är pågående och tilldelningsbeslut sker i februari 2020. Planering och dialog skedde under året för den kommande utlysningen (öppnar 2020). I september deltog Vinnova i ett Joint Committee-möte i Peking och den svenska delegationen leddes av statssekreteraren vid Utbildningsdepartementet, Malin Cederfeldt Östberg. Vid mötet redovisade Vinnova resultat från de utlysningar som genomförts under de senaste åren samt presenterade den utvärdering av det drygt tioåriga samarbetet mellan Vinnova och MOST som genomförts av Faugert & Co. Utvärdering AB på uppdrag av Vinnova. Vinnova deltog även i den delegationsresa som Business Region Göteborg genomförde tillsammans med representanter för fordonsindustrin till Shanghai och Shenzhen.

Indien

Vinnovas innovationssamarbete med indiska aktörer har intensifierats under året till stora delar beroende på det innovationspartnerskap som undertecknades mellan Sverige och Indien 2018. Nedan redovisas de aktiviteter som genomförts under året.

Samarbete med Department of Biotechnology.

Som en del av Vinnovas samarbete med Department of Biotechnology (DBT) och Biotechnology Industry Research Assistance Council (BIRAC) besökte en delegation med indiska inkubatorer Sverige i maj. Möten med svenska motsvarigheter genomfördes och ett motsvarande besök i Indien planeras under 2020. Vinnova och Department of Biotechnology (DBT) finansierar sedan två år tillbaka fem gemensamma forsknings- och innovationsprojekt inom området hälsa.

Samarbete med Department of Science and Technology.

Vinnova genomförde en utlysning med Department of Science and Technology (DST) inom området inbyggda system 2015 som avslutades under 2019. Totalt finansierades svenskt deltagande av forskningsorganisationer och företag i fyra projekt. Projekten erhöll 23,4 miljoner kronor i beviljade bidrag.

Övriga aktiviteter

Vinnova har deltagit och hållit anföranden under två möten arrangerade av Business Sweden och Sveriges ambassad i New Delhi inom digital hälsa i februari och inom AI i april. Vinnova deltog även i Joint Working Group mötet för forskningsavtalet som genomfördes i Stockholm i maj.

Vinnova ingick i delegationen under statsbesöket till Indien i december och hade en aktiv roll i programmet. Vinnova deltog bland annat under High Level Policy Dialogue on Innovation (HLPD), en policydialog som utgör en del av innovationspartnerskapet mellan Sverige och Indien. Under statsbesöket presenterades finansierade projekt inom ramen för Vinnovas samarbete med DST och GITA liksom den kommande utlysningen med DBT.

Vinnova har med utgångspunkt i regeringsuppdraget från 2018 tillsammans med relevanta aktörer inom näringsliv, akademi och det offentliga Sverige, utvecklat ett arbetssätt för ett mer systematiskt och strategiskt innovationsfrämjande. Arbetssättet har under året prövats i Indien. Piloten i Indien har utvärderats av en extern utvärderare som påvisar initialt goda resultat.

Tyskland

Som ett led i genomförandet av Innovationspartnerskapet mellan Sverige och Tyskland har Vinnova och Ministeriet för ekonomi och energi i Tyskland totalt genomfört tre utlysningar som riktar sig till små och medelstora företag. Företagen ska ha som mål att utveckla produkter eller teknikbaserade tjänster. Den andra utlysningen stängde i mars 2019 och resulterade i att sex gemensamma projekt beviljades medel av Vinnova och den

tyska samarbetspartnern AiF GmbH inom områden som produktion, nya material, samhällsutveckling samt digitalisering. Den tredje utlysningen stängde i november 2019 och är under beredning.

Sverige var under 2019 partnerland på världens största industrimässa, Hannovermässan, och inom ramen för Innovationspartnerskapet deltog Vinnova i den svenska nationella Team Sweden-paviljongen med tema Sweden Co-Lab. Sverige visades upp som ett växthus för samskapande (Co) och innovation (Lab) där samverkan bidrar till innovation, forskning, testbäddar, export-och investeringsfrämjande. Vinnova var representerat genom generaldirektören och ett antal medarbetare. Finansierade projekt och programsatsningar från Vinnovas portfölj på temat Smart industri var också närvarande. Strategiska innovationsprogram, fokus på startups och Sveriges framväxande roll som Big Science nation genomsyrade Vinnovas närvaro i montern.

Frankrike

Vinnovas arbete med det strategiska partnerskapet mellan Frankrike och Sverige har konkretiserats under året. En rad aktiviteter inom områdena smart mobilitet, smarta städer, AI, hälsa och life science samt forskningsinfrastruktur har genomförts. Tillsammans med vår franska motsvarighet, BPI France, har Vinnova genomfört en utlysning inom smart mobilitet inom ramen för EUREKA-samarbetet. De båda myndigheterna har, tillsammans med Business Sweden, även organiserat investerarträffar inom området life science. Vinnova har också medverkat i seminarier kring AI. Vad gäller forskningsanläggningar har Vinnova arbetat för ett närmare samarbete mellan ESS och Frankrikebaserade ITER, bland annat genom ett högnivåmöte där Vinnova stod som värd.

USA

Internationalisering med hela Vinnova har varit ett tema under året. Inom området framtidens mobilitet har ett samarbete med strategiska innovationsprogrammet Drive Sweden inletts som inneburit att en person placerats på Nordic Innovation House för att stärka upp området. Rundabordssamtal har förts med svenska näringslivsrepresentanter i Silicon Valley från Volvo Cars, Zenuity, Volvo Group och Ericsson.

Under våren genomfördes ett pilotprojekt med Vinnovas Vinnväxtmiljöer och en person från Vinnväxtinitiativet Smart Textiles tillbringade sju veckor på Nordic Innovation House. Vistelsen resulterade bland annat i ökad kunskap om klustrets styrkor och en mer konkretiserad internationaliseringsstrategi.

För att visa på Sverige som forsknings- och innovationsland genomfördes seminariet Di-biased: moving beyond bias innovation som Vinnova medarrangerade på Stanford.

Fyra start-up företag har under året genomgått acceleratorprogrammet TINC.

Bland årets delegationer kan besök av Trafikutskottet och Näringsutskottet nämnas där heldagsprogram arrangerades.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har på olika sätt bidragit till att förstärka arbetet med strategiska internationella innovationssamarbeten, inklusive finansiering av utlysningar, deltagande på internationella möten och arrangerande av delegationsresor.

Vinnovas bedömning är att resultatet av de internationella aktiviteterna är god.

4. Strategisk kompetensförsörjning

Att Vinnova upplevs som en attraktiv arbetsgivare är en grundförutsättning för att nå verksamhetsmålen. Det är avgörande att vi har den kompetens som krävs och att vi kontinuerligt utvecklar oss för att möta framtidens utmaningar. På Vinnova arbetar vi aktivt med strategisk kompetensförsörjning för att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och kompetensväxla personal så att Vinnova har rätt kompetens för vårt uppdrag och för ett ständigt lärande. I detta kapitel redovisas vilka kompetensförsörjningsaktiviteter som genomförts under 2019.

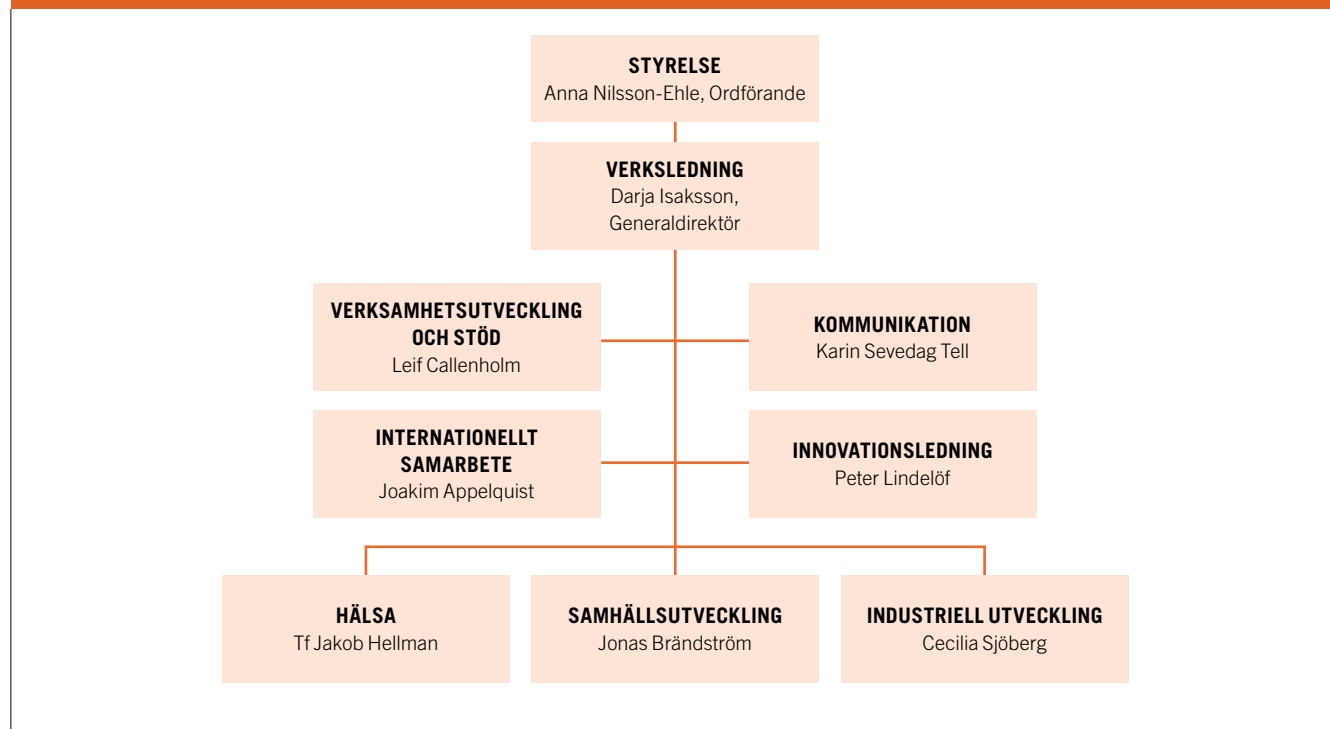
på att utveckling och lärande i första hand sker i vardagen på jobbet i möten, i arbetsgrupper, genom erfarenhetsutbyten, intern och extern rotation, i olika projekt, och i dialog tillsammans med kollegor och chef. Ibland behöver vi även ta del av ett lärande i en mer organiserad form, såsom seminarier, föreläsningar, nätverk och mentorskap. En del i det ständiga kunskaps- och erfarenhetsutbytet ligger i vår verksamhetsmodell med många tvärgående team.

I december 2019 gällde följande organisation, figur 12:

4.1 LÄRANDE ORGANISATION OCH VERKSAMHETSMODELL

För att Vinnova kontinuerligt ska utvecklas och förnyas behöver vi på olika sätt tillföra ny kunskap och kompetens samt fortsatt utveckla vår förmåga till lärande och erfarenhetsutbyte. Vi tror

FIGUR 12. VINNOVAS ORGANISATION (DECEMBER 2019)

4.2 PERSONAL

Tabellerna nedan redovisar sammansättningen av personalen under 2019.

TABELL 17. ÅRSARBETSKRAFTER 2019 FÖRDELADE AVDELNINGSVIS *)

Avdelning	Kv	M	Totalt
Verksledning	3	2	5
Verksamhetsutveckling och stöd	31	11	42
Internationellt samarbete	18	9	27
Kommunikation	9	3	12
Hälsa	16	8	24
Samhällsutveckling	12	13	25
Industriell utveckling	17	15	32
Innovationsledning	20	20	41
Total	126	82	208

Källa: Uppgifterna är hämtade ur UBW och är sammanställda enligt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och utifrån Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd
 *) Beräkningar görs med en högre noggrannhet än vad som redovisas i tabellen.

TABELL 18. TILLSVIDAREANSTÄLLDA 2019-12-31 EFTER BEFATTNING ANTAL/ÅLDER/MÅNADSLÖN *)

Befattning	Antal		Ålder (medelvärde)		Lön/månad (kronor) (medelvärde)	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Ledningskompetens	13	12	49	49	69 990	73 070
Kärnkompetens	65	58	43	49	51 050	53 340
Stödkompetens	47	13	46	49	41 730	49 340
Totalt antal/medelvärden	125	83	45	49	49 510	55 560
Totalt antal/medelvärden	208		46		51 930	

Källa: Vinnovas datalager.
 *) Beräkningar görs med en högre noggrannhet än vad som redovisas i tabellen.

TABELL 19. SJUKFRÅNVARO I PROCENT AV TILLGÄNGLIG ARBETSTID

Sjukfrånvaro	2019	2018	2017	2016	2015
Totala sjukfrånvaron i procent av tillgänglig arbetstid	2,5	1,7	3,1	2,9	3,1
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	42,3	28,7	55,0	50,5	56,1
Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	Kvinnor	3,4	2,3	3,8	3,5
	Män	1,0	0,9	2,3	2,7

Källa: UBW

TABELL 20. SJUKFRÅNVARO I PROCENT AV TILLGÄNGLIG ARBETSTID

Åldersgrupp	2019	2018	2017	2016	2015
–29	1,1	1,4	4,3	8,2	1,3
30–49	2,6	2,4	4,2	3,6	4,2
50–	2,5	1,0	1,9	1,7	2

Källa: UBW

4.3 KOMPETENSFÖRSÖRJNING, UTVÄRDERING

TABELL 21. MÅLUPPFYLLELSE OCH VIDTAGNA ÅTGÄRDER 2019

Målområden	Mål	Åtgärd
Strategisk kompetens-försörjning, vidareutvecklas som lärande organisation.	Övergripande plan. Aktuellt underlag för strategisk kompetens-försörjning.	Aktuellt underlag för strategisk kompetensförsörjning har diskuterats och prioriteringar har genomförts genom gemensamma diskussioner med chefer och medarbetare. Vi har under året arbetat med en ny kompetensstrategi som kommer att lanseras under våren 2020. Kompetensstrategin fokuserar på organisationens behov och helhet utifrån Vinnovas uppdrag. Kompetensutvecklingsplanen visar på en prioritering av kompetensutvecklingsaktiviteter på Vinnova och olika förhållningssätt till lärande och utveckling.
	Omsätta upprättade handlingsplaner utifrån medarbetarundersökning och identifierade förbättringsområden.	Två medarbetarsamtal genomförs per medarbetare utifrån Arbetsmiljöverkets föreskrift Organisatorisk och social arbetsmiljö. Rikttningsmål sätts upp för både arbetet och för medarbetarens kompetensutveckling. Under samtalen diskuteras vilken kompetens som är viktig och behov av utveckling, baserat på nuvarande arbete och yrkesmässig utveckling på sikt.
	Medarbetarsamtal och lönesamtal.	
	Nya arbetssätt.	Under året genomförde vi elva utvecklingsuppdrag utifrån Verksamhetsplanen som har gett många värdefulla lärdomar och inspel till den fortsatta utvecklingen av Vinnovas verksamhet. Vi utforskade det agila arbetssättet internt för att stärka förutsättningarna att identifiera överlapp samt glapp i våra insatser och stärka förmågan att kommunicera tydliga erbjudanden till aktörerna. Alla medarbetare fick möjligheten att pröva det missionsinriktade arbetssättet under Vinnovadagarna. Under hösten har vi påbörjat ett utvecklingsprojekt kring en utvecklad programassistentroll rustad för att möta framtidens högre krav och utmaningar. På uppdrag av myndighetens ledning drivs projektet av enheterna Verksamhetsutveckling och HR. Projektteamet har totalt intervjuat 38 medarbetare och chefer från samtliga av myndighetens avdelningar för att kartlägga vilken funktion programassistenterna har idag, hur rollen bör utvecklas samt synliggöra möjliga utvecklingsvägar. Resultatet av projektet presenteras våren 2020.
	Höja kunskaps- och kompetensnivån inom kärnprocessen och gemensamma arbetssätt.	Under 2019 vidareutvecklade Vinnova utbildningsmodellen där medarbetare samlas vid gemensamma utbildningsdagar två gånger per år. Fokus ligger på utbildning i kärnprocessen och gemensamma arbetssätt, praktisk nytta i vårt dagliga arbete och erfarenhetsutbyten. Vissa utbildningsmoduler är återkommande, andra varierar.
	Särskild satsning på AI-utbildning.	Alla medarbetare blev erbjudna att genomföra onlinekursen Elements of AI för att stärka kunskaperna om artificiell intelligens. Som mål sattes att 30 procent av medarbetarna skulle gå kursen 2019.
Stärkas som trygga och hållbara medarbetare och chefer	Möjligheter till gemensamt lärande via Teams.	Under 2019 utvecklade vi vår digitala arbetsmiljö genom överföring till det digitala verktyget Teams som är utvecklat för samarbeten och kommunikationen inom olika arbetsgrupper. I samband med lanseringen genomfördes webb-utbildningar kring verktyget.
	Kompetensutbyten och utvecklingsinsatser mellan myndigheter.	Vinnova är med i Rörlighet i staten som är ett samarbetsprogram mellan sexton myndigheter. Samverkan sker kring olika former av utvecklingsinsatser i syfte att dela kunskap över myndighetsgränserna. Programmet uppmuntrar till kompetensutbyte myndigheterna emellan och på så sätt tillvaratas kompetens inom myndigheterna, ökar nätverkandet och stärker statens varumärke som en attraktiv arbetsgivare.
	Gemensam kultur och värderingar.	Under 2019 genomfördes workshops med fokus på våra värderingar, feedbackkultur och team-effektivitet under Vinnovadagarna. Värderingsarbetet är en kontinuerlig process som fortsätter, genom cheferna som i sina medarbetarsamtal fokuserar på motivation och styrkor kopplade till mål, riktning, värderingar samt medarbetarprofil. Lönesamtalen är tydligt kopplade till värderingarna och medarbetarprofilen. Vi har fortsatt utvecklingen av onboarding/introduktionen för nyanställda, vilket är en del i att hålla organisationens värderingar levande.
	Diskutera och tydliggör ledarskapet på alla nivåer i organisationen.	Fortsatta forum för att utveckla cheferna i deras ledarskap och arbetsgivarroll genomförs kontinuerligt. Genom behovsstyrd ledarutveckling ökar måluppfyllelsen. Under 2019 genomfördes ett större forum, Vinnovadagarna dag två, med fokus på våra värderingar och medledarskapets betydelse.
	Omsätta upprättade handlingsplaner utifrån medarbetarundersökning och identifierade förbättringsområden.	Aktiviteter genomförda utifrån upprättade handlingsplaner efter medarbetarundersökningen i april 2019, avdelnings- och/eller enhetsvis. Riktade utvecklingsinsatser har genomförts. Cheferna har möjlighet till coachstöd.

TABELL 21. MÅLUPPFYLLELSE OCH VIDTAGNA ÅTGÄRDER 2019, FORTS.

Målområden	Mål	Åtgärd
Strategisk kompetensförsörjning. Attrahera medarbetare.	Strategisk kompetensförsörjning - Employer branding.	En kommunikationsplan togs fram i början av året för Employer brandingaktiviteter. Rekryteringsannonser och artiklar kopplade till rekryteringarna har spridits i relevanta kanaler och sociala medier så som LinkedIn, Facebook och vår webbplats. Vinnova har tagit emot fyra praktikanter från praktikprogrammet Tekniksprånget för studenter som är behöriga att söka till ingenjörsutbildningar. Syftet med programmet är att inspirera fler ungdomar att söka till ingenjörsutbildningar. Vi har även tagit emot tre praktikanter från praktikprogrammet Praktik i staten via regeringsuppdraget som riktar sig till nyanlända och personer med funktionsvariation som står långt ifrån arbetsmarknaden. Syftet med praktiken är att ge erfarenhet av arbete inom statliga myndigheter, vilket kan förbättra möjligheterna till en framtida anställning. Detta är ytterligare ett sätt att långsiktigt jobba med mångfald och vårt arbetsgivarvarumärke gentemot en yngre och mer diversifierad målgrupp.
Strategisk kompetensförsörjning. Rekrytera medarbetare.	Strategisk kompetensförsörjning, rekryteringsperspektiv.	Den kompetensbaserade rekryteringsprocessen där vi fokuserar på avgörande formella kompetenser och beteendekompetenser för rollen som rekryteras har utvecklats ytterligare. Med den kompetensbaserade rekryteringsprocessen kan vi kvalitetssäkra att våra rekryteringsbeslut fattas på sakliga grunder. Det hjälper oss därför att minimera risken för diskriminering samtidigt som vi aktivt främjar jämställdhet och mångfald på myndigheten.

Kommentarer och utvärdering

Under 2019 har vi fokuserat på två mål utifrån verksamhetsplanen vad gäller våra medarbetare och det är att stärkas som trygga och hållbara medarbetare samt att vidareutvecklas som lärande organisation. Vi började året genom att sätta upp elva utvecklingsuppdrag utifrån verksamhetsplanen. Utvecklingsuppdragen har gett värdefulla lärdomar och inspel till den fortsatta utvecklingen av Vinnovas verksamhet som beskrivs i verksamhetsplanen 2020.

Ett av de elva utvecklingsuppdragen som fokuserade på medarbetare innebar bland annat att ta fram en kompetensstrategi. En inventering av kompetensutvecklingsbehov genomfördes via workshops och månadsmöten samt input från medarbetarundersökningen. Under året har det lagts mycket tid på att utarbeta en ny kompetensstrategi som visar på en prioritering av kompetensutvecklingsaktiviteter och olika förhållningssätt till lärande och utveckling utifrån den inventering som gjordes. Syftet med strategin är att tydliggöra vilka kompetenser vi vill stärka och hur vi ska kraftsamla så att vi alla arbetar mot samma mål. Strategin innehåller förhållningssätt till lärande och utveckling samt vilken roll medarbetare respektive chef har i utvecklingen. Vilka utbildningar vi erbjuder kommande år uppdateras löpande som en del av kompetensstrategin. Arbetet med kompetensstrategin är i slutfas och kommer att lanseras under våren 2020.

Under 2019 vidareutvecklades Vinnovas modell för medarbetarutbildningar där det erbjuds olika utbildningsmoduler två gånger per år. På utbildningsdagen den 31 januari 2019 tyckte 96 procent att dagen betydde något värdefullt för arbetet. Den 12 september var motsvarande siffra 95 procent. Halvdagar genomförs också efter behov och under 2019 erbjöds detta i samband med forsknings- och innovationspropositionsinspelet, där medarbetarna fick möjligheten att involveras i dess utformning. Vinnova är även med i samarbetsprogrammet Rörlighet i

staten kring olika former av utvecklingsinsatser och som uppmuntrar till kompetensutbyte mellan myndigheterna.

En särskild utbildningssatsning lanserades under 2019 inom området artificiell intelligens. Alla medarbetare blev erbjudna att gå onlinekursen Elements of AI för att stärka kunskaperna inom artificiell intelligens. Vinnova satte som mål att 30 procent av medarbetarna skulle gå kursen under 2019. Utfallet av deltagandet blev att 30,2 procent av alla medarbetare genomförde kursen.

En höjdpunkt under året för det gemensamma lärandet var Vinnovadagarna. Samtliga medarbetare fick då möjligheten att pröva det missionsorienterade arbetssättet samt fokusera på Vinnovas värderingar kopplat till feedbackkultur och team-effektivitet. En enkät skickades ut till samtliga deltagare efter Vinnovadagarna och 90 procent av de som svarade gav betyget fem eller sex på helheten på en sexgradig skala.

Värderingsarbetet är en kontinuerlig process som fortsätter genom dialoger mellan medarbetare och chef som fokuserar på motivation och styrkor kopplade till Vinnovas mål och värderingar. Efterlevnad av värderingarna är också fortsättningsvis en del av bedömningen av medarbetarnas totala prestation i lönerrevisionen. En fortsatt gemensam onboardingprocess är viktig för att hålla organisationens värderingar levande.

Forum för chefer har genomförts vid elva tillfällen under året för att förtydliga och stärka chefskapet. Riktade utvecklingsinsatser på respektive avdelning och/eller enhet har utförts efter uppföljningen av medarbetarundersökningen 2019 och de handlingsplaner som upprättats. Cheferna har möjlighet till coachstöd.

Vinnova fortsätter att marknadsföra sitt arbetsgivarerbjudande för att attrahera och rekrytera medarbetare så att Vinnova har rätt kompetens för vårt uppdrag. Vinnova uppmärksammades

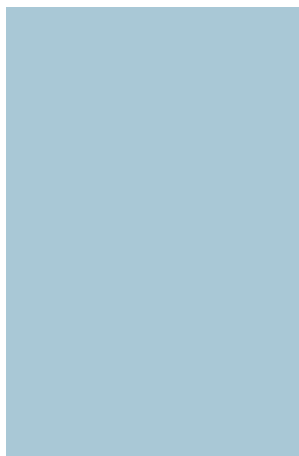
som en hållbar och attraktiv arbetsgivare under 2019 genom att Nyckeltalsinstitutet utsedde Vinnova till den mest hållbara arbetsgivaren i Sverige.

Rekryteringsannonser och artiklar kopplade till rekryteringarna har spridits i sociala medier som LinkedIn, Facebook och vår webbplats. Den kompetensbaserade rekryteringsprocessen har fortsatt utvecklats där vi fokuserat på att varje enskild del av processen ska genomsyras av de formella kompetenser och beteendekompetenser som är avgörande för rollen som rekryteras.

Med denna process kvalitetssäkrar vi att rekryteringsbesluten fattas på sakliga grunder. Vi har arbetat aktivt med frågor inom jämställdhet och mångfald genom den kompetensbaserade rekryteringsprocessen och minimerar därför risken för diskriminering. Målgruppsdefinitionen och medarbetarprofilen används och säkerställer att Vinnova på kort och lång sikt både attraherar, anställer och utvecklar rätt typ av kompetens i enlighet med verksamhetens övergripande behov och mål. Underlaget är centralt vid rekryteringar och för Employer brandingarbetet.

DEL 2

Finansiell redovisning

5.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

	2019	2018	2017	2016	2015
Låneram i Riksgälden					
Beviljad låneram	23 000	23 000	23 000	23 000	23 000
Utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut	7 061	11 038	15 943	18 888	14 530
Beviljade och utnyttjade kontokrediter hos Riksgälden					
Beviljad kontokredit	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Maximalt utnyttjad kontokredit	5 539	-	-	-	5 500
Räntekostnader och ränteintäkter på räntekonto					
Räntekostnader	25	85	73	137	39
Ränteintäkter	27	75	94	80	38
Avgiftsintäkter					
Avgifter och ersättningar som inte disponeras av myndigheten	-	103 000	-	-	66
Avgifter och andra ersättningar som disponeras av myndigheten	11 104	6 743	6 371	7 887	6 598
Beviljad och utnyttjad anslagskredit					
Beviljad anslagskredit 24:1:1 ap.1 Förvaltning	7 186	7 126	6 652	6 562	6 605
Utnyttjad anslagskredit 24:1:1 ap.1 Förvaltning	5 202	-	-	-	-
Beviljad anslagskredit 24:1:2 ap.1 Forskning och utveckling	87 307	87 457	86 800	78 845	73 469
Utnyttjad anslagskredit 24:1:2 ap.1 Forskning och utveckling	11 108	-	-	16 918	-
Beviljad anslagskredit 2:1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	897	897	897	898	890
Utnyttjad anslagskredit 2:1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	-	-	613*	-	-
Utgående reservationer och anslagssparande samt de belopp därav som är in-tecknade av åtaganden					
Utgående anslagssparande 24:1:1 ap.1 Förvaltning	-5 202	2 567	1 150	3 652	6 493
- därav som är in-tecknat av åtaganden			-	-	-
Utgående anslagssparande 24:1:2 ap.1 Forskning och utveckling	-11 108	33 214	14 018	-	-
- därav som är in-tecknat av åtaganden			-	-	-
Utgående anslagssparande 2:1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	442	1 180	-	75	710
- därav som är in-tecknat av åtaganden			-	-	-
Bemyndiganden enligt §17					
Totalt tilldelade bemyndiganden	2 401 150	2 560 000	2 376 000	2 376 000	2 100 000
- åtaganden som gjorts med stöd av bemyndiganderam	2 356 131	2 446 627	2 283 294	2 218 183	2 069 585
Antal årsarbetskrafter och medeltal anställda					
Antal årsarbetskrafter	208	190	185	178	179
Medeltal anställda	218	205	215	203	201
Driftskostnad per årsarbetskraft					
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 743	1 614	1 630	1 637	1 626
Årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring					
Årets kapitalförändring i bidragsfinansierad verksamhet	-1 169	3 254	1 140	603	-
Balanserad kapitalförändring	4 997	1 743	603	-	-

* Utnyttjad anslagskredit för 2017 är korrigerad från 538 till 613.

5.2 Resultaträkning (tkr)

		2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		348 132	300 597
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 1	11 104	6 743
Intäkter av bidrag		9 243	5 278
Finansiella intäkter	Not 2	88	98
Summa		368 567	312 716
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 3	226 325	199 730
Kostnader för lokaler		30 140	24 097
Övriga driftkostnader	Not 4	106 017	82 586
Finansiella kostnader	Not 5	33	164
Avskrivningar och nedskrivningar		6 052	6 139
Summa	Not 6	368 567	312 716
VERKSAMHETSUTFALL		0	0
Uppbördsverksamhet			
	Not 7		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		0	-102 813
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		0	102 813
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		2 859 113	2 905 712
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	Not 8	272 987	341 725
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	Not 9	9 128	9 898
Lämnade bidrag	Not 10	-3 142 397	-3 254 081
Saldo		-1 169	3 254
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	Not 11	-1 169	3 254

5.3 Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR		2019-12-31	2018-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 12	3 755	5 804
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 13	345	1 136
		4 100	6 940
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 14	0	0
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 15	2 961	4 098
		2 961	4 098
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		232	496
Fordringar hos andra myndigheter	Not 16	9 712	6 934
Övriga kortfristiga fordringar		2 349	3 588
		12 293	11 018
Periodavgränsningsposter			
	Not 17		
Förutbetalda kostnader		9 968	8 597
Upplupna bidragsintäkter		32 667	14 281
Övriga upplupna intäkter		120	0
		42 755	22 878
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 18	30 248	49 379
		30 248	49 379
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		10 757	21 339
		10 757	21 339
SUMMA TILLGÅNGAR		103 114	115 652

KAPITAL OCH SKULDER		2019-12-31	2018-12-31
Myndighetskapital	Not 19		
Balanserad kapitalförändring		4 997	1 743
Kapitalförändring i bidragsfinansierad verksamhet		-1 169	3 254
		3 828	4 997
Avsättningar	Not 20		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		93	528
Övriga avsättningar		281	0
		374	528
Skulder med mera			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 21	7 061	11 038
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		7 357	10 666
Leverantörsskulder		12 806	8 472
Övriga kortfristiga skulder	Not 22	3 655	7 266
		30 879	37 442
Periodavgränsningsposter	Not 23		
Upplupna kostnader		16 780	15 342
Oförbrukade bidrag		51 253	57 343
		68 033	72 685
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		103 114	115 652

5.4 Anslagsredovisning (tkr)

REDOVISNING MOT ANSLAG

Ramanslag			Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
U024	1:1 ap 1	Verket för innovationssystem: Förvaltning Anslagskredit 7 186, Anslagsbehållning 3 %	2 567	239 552		242 119	247 321	-5 202
U024	1:2 ap 1	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling Anslagskredit 87 307	33 214	2 918 155	-33 214	2 918 155	2 929 263	-11 108
U002	1:16 ap 1	Finansmarknadsforskning - del till Vinnova Anslagskredit 897, Anslagsbehållning 3 %	1 180	29 921		31 101	30 659	442
SUMMA			36 961	3 187 628	-33 214	3 191 375	3 207 243	-15 868

REDOVISNING AV BESTÄLLNINGSBEMYNDIGANDE I ÅRSREDOVISNINGEN

Anslag/ anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år			
				2020	2021	2022	2023
U024 1:2 ap 1 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 371 150	2 408 627	2 330 835	1 456 616	657 689	212 730	3 800
U002 1:16 ap 1 Finansmarknadsforskning - del till Vinnova	30 000	38 000	25 296	25 296	0	0	0
SUMMA	2 401 150	2 446 627	2 356 131	1 481 912	657 689	212 730	3 800

FINANSIELLA VILLKOR 2019 ENLIGT REGLERINGSBREV

Anslag/ anslagspost	Ändamål	Villkor minst	Utfall
24 1:2 ap.1	Strategiska innovationsområden	600 000	725 617
24 1:2 ap.1	Svenskt deltagande i partnerskapsprogram inom ramen för det europeiska forsknings- och innovations-samarbetet	105 000	184 435
24 1:2 ap.1	Koordinera och finansiera deltagande i internationellt forsknings - och innovationssamarbete	12 900	12 916
24 1:2 ap.1	Underlätta etablering, användande, tillgängliggörande och utveckling av test- och demonstrationsmiljöer	150 000	155 259
24 1:2 ap.1	Insatser kopplade till universitets och högskolors forskning och forskarutbildning utifrån bedömning av kvalitet i samverkan med det omgivande samhället	60 000	61 020
24 1:2 ap.1	Utökad satsning på verifiering av forskningsresultat och projekt	30 000	30 000
24 1:2 ap.1	För innovationsinsatser inom området tillgänglighetsdesign	15 000	15 534
24 1:2 ap.1	Innovationsinsatser för standardisering	10 000	11 325
24 1:2 ap.1	För miljö- och klimatsatser	45 000	68 591
24 1:2 ap.1	För riktade insatser för social innovation	20 000	22 932
24 1:2 ap.1	Till RISE Research Institute of Sweden AB för riksmätplatser och dithörande verksamhet	-	54 800
		Villkor högst	
24 1:2 ap.1	Till insatser inom det immaterialrättsliga området	20 000	18 633
24 1:2 ap.1	Utveckling av testbädd för rymdverksamheten vid Esrange	20 000	20 000
2 1:16 ap.1	2 procent får användas programanknutna kostnader	598	500

5.5 Tilläggsupplysningar och noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen för Vinnova har upprättats i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Redovisningen följer god redovisningssed i enlighet med förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Periodiseringsprinciper

I de fall fakturor eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2020-01-03) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder. Beloppsgräns för periodisering av intäkter och kostnader är 50 tkr per faktura.

Redovisningsprinciper när Vinnova är koordinator

Inbetalning från EU sker på valutakonto, vilket är ett krav från Kommissionen. Huvudregeln är att medel från valutakontot flyttas till programmet när den ekonomiska rapporten är godkänd av Kommissionen.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 50 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på minst tre år definieras som anläggningstillgångar. De skrivs av linjärt, varje månad under den ekonomiska livslängden. Följande avskrivningstider tillämpas för de olika typerna av anläggningstillgångar:

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	5 år
Köpta dataprogram och licenser	3 år

Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet (normalt 5 år eller återstående kontraktstid)	5 år
---	------

Maskiner, inventarier, installationer med mera

Bilar och andra transportmedel	5 år
Möbler och övrig lokalutrustning	5 år
Datorers kringutrustning m.m.	3 år

Uppgifter om sjukfrånvaro

De obligatoriska uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas i avsnitt 4.2 Personal (s 55) i resultatredovisningen.

ERSÄTTNING TILL STYRELSELEDAMÖTER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE SAMT UPPGIFT OM SIDOUPPDRAG

Nedan redovisas arvoden och annan ersättning till Vinnovas styrelseledamöter 2019 samt deras uppdrag i andra myndigheter och aktiebolag.

Namn	Ersättning (tkr)*	Uppdrag
Anna Nilsson-Ehle Ordförande	49,5	Svensk Bilprovning AB FMV Högskolan i Borås Lindholmen Science Park AB NTF Väst Svenska Projektakademien
John Elvesjö	33,5	The Incredible Machine AB Brightly Ventures AB Brightly Ventures I AB Fund General Partner Investment AB (Bolag utan verksamhet) DIF Boxning (idrottsförening) Kaching AB (portföljbolag till Brightly Ventures I AB) Wehype Global AB (portföljbolag till Brightly Ventures I AB)
Sigbritt Karlsson	33,5	UKÄ:s insynsråd Vetenskap & Allmänhets styrelse Stiftelsen Elektrum styrelse
Staffan Larsson	33,5	Gratalkassan Understödsfonden Stipendiefonden Nya Djurgårdsvarvets Stiftelse Lovö Hjälpfond Nationalparksrådet Grusmedelsfonden Fastighetsföreningen Skötkläppen u.p.a. Prinsessan Estelles kulturstiftelse
Lotta Ljungqvist	33,5	International General Electric Aktiebolag GE Sweden Holdings AB North Pole Holdings AB GECAS Sverige Aircraft Leasing Worldwide AB GE Renewable Sweden AB, Sweden GE Energy (Sweden) AB, Sweden, GE Power Sweden AB, Sweden GE Grid Solutions AB GE Healthcare Sverige AB, Sweden GEMS PET Systems Aktiebolag GE Healthcare Aktiebolag GE Healthcare Life Sciences Innovation Center AB GE Energy (Norway) AS, Norway, GE Healthcare AS GE Global Holdings Denmark ApS, North Pole Vindkraft Holdings AB Markbygden Ett AB Atlas Antibodies AB Genovis AB 4L Bioconsulting AB Antonov Thelander i Gimle Consulting Aktiebolag SwedenBio Service AB AmCham Sweden SciLifeLab
David Sonnek	33,5	Scandinav Systems AB Svenska Riskkapitalföreningen (SVCA) Swedish Incubators and Science Parks (SISP)
Sara Öhrvall	33,5	Bonnier News AB styrelse Bonnier Books AB styrelse SNS styrelse Stockholm Resilience Centre International Advisory Board
Darja Isaksson	1 387	Future Transparent Holding AB

* Styrelsearvodet är 66 000 kr respektive 33 000 kr för 2019.
500 kr per styrelsemedlem betalades ut i januari 2019 och avser 2018 års arvode.
Resterande 16 500 kr till ordförande betalas ut i januari 2020.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN (tkr)

Not 1. Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2019	2018
<i>Intäkter enligt avgiftsförordningen § 4</i>		
Ersättning för gemensam IT-plattform, inomstatliga	4 913	4 328
Ersättning för gemensam IT-plattform, utomstatliga	516	420
Konsultuppdrag/utlånad personal, inomstatliga <i>Ökningen beror till största del på vidarefakturerade kostnader avseende SIP-utvärderingar.</i>	4 409	163
Konsultuppdrag/utlånad personal, utomstatliga	308	0
Kurs- o konferensavgifter inomstatliga	23	1
Kurs- o konferensavgifter utomstatliga	0	1
Försäljning av trycksaker, utomstatliga	0	14
Övriga intäkter	928	1 809
<i>Intäkter enligt § 4 kommer från verksamhet av tillfällig natur eller av mindre omfattning. Består till största delen av resurssamordning med andra myndigheter, bl.a. samordning av IT-drift och telefonväxel.</i>		
<i>Intäkter enligt avgiftsförordningen § 15-24</i>		
Intäkter för utlämnanden	7	7
Summa	11 104	6 743
Not 2. Finansiella intäkter	2019	2018
Riksgälden – ränta på räntekontot	27	75
Övriga finansiella intäkter	61	23
Summa	88	98
Not 3. Kostnader för personal	2019	2018
Lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter och premier	131 197	121 112
Lönekostnader ej anställd personal <i>Ökningen beror på att bedömare som tidigare har fakturerat Vinnova numera arvoderas. Antalet ansökningar har ökat därav ökade arvodeskostnader. Varav arvode till styrelsen, 1638 tkr. Se (s 66) för mer information.</i>	11 495	5 501
Arbetsgivaravgifter och premier	76 990	67 493
Övriga kostnader för personal	6 643	5 624
Summa	226 325	199 730
Not 4. Övriga driftskostnader	2019	2018
Konsulttjänster, exklusive IT-konsulter <i>Ökningen beror på att fler analyser och utvärderingar har skett under året. Ökade kostnader för utveckling av verksamhetssystemen.</i>	43 236	23 590
Resekostnader	8 690	7 196
IT-konsulter och teletjänster	41 689	37 560
Övriga kostnader	12 402	14 240
Summa	106 017	82 586
Not 5. Finansiella kostnader	2019	2018
Riksgälden - ränta på räntekontot	25	86
Övriga finansiella kostnader	8	78
Summa	33	164

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN (tkr), forts

Not 6. Verksamhetens kostnader	2019	2018
Förvaltningsanslaget	253 864	241 897
Forskningsanslaget	105 608	66 113
Finansmarknadsforskning	500	0
Externa medel inklusive övrigt	8 595	4 706
Summa	368 567	312 716
Not 7. Uppbördsverksamhet	2019	2018
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av verksamheten	0	-102 813
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	0	102 813
Summa	0	0
Not 8. Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2019	2018
Formas	27 000	21 000
Försvarmakten	15 000	15 000
Kammarkollegiet	86 991	113 470
Energimyndighet	75 160	73 160
Tillväxtverket	4 375	4 000
Trafikverket	55 000	78 000
Vetenskapsrådet	14	8 850
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	0	-12
Periodiserade oförbrukade bidrag	9 447	28 258
Summa	272 987	341 726
Not 9. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2019	2018
Externa medel EU	57 137	12 571
Externa medel övriga	-48 009	-2 673
Summa	9 128	9 898
Not 10. Lämnade bidrag	2019	2018
Inomstatligt	1 583 483	1 608 677
Kommuner/Landsting	193 028	197 386
Privata företag/ekonomiska föreningar	1 188 463	1 238 899
Övrigt	177 423	209 119
<i>I beloppet lämnade bidrag ingår återbetalningar med 63 180 tkr för 2019. Beloppet var 115 613 tkr för 2018. Mer information kring bidragen se tabell 6 (s 9) samt tabell 9 (s 21).</i>		
Summa	3 142 397	3 254 081
Not 11. Årets kapitalförändring	2019	2018
Återbetalningar av utbetalda bidrag som ej reglerats har bokats upp som en fordran i balansräkningen den 31/12 2019	-1 169	3 254
Summa	-1 169	3 254

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr)

Not 12. Balanserade utgifter för utveckling	2019-12-31	2018-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	34 507	34 507
Årets anskaffningar	0	0
Årets upparbetade kostnader	0	0
Årets utrangeringar	0	0
Summa	34 507	34 507
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-28 703	-26 654
Årets avskrivning	-2 049	-2 049
Årets utrangeringar	0	0
Summa	-30 752	-28 703
Summa bokfört värde	3 755	5 804

Not 13. Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2019-12-31	2018-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	4 752	5 476
Årets anskaffningar	0	0
Årets utrangeringar	-564	-724
Summa	4 188	4 752
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-3 616	-3 549
Årets avskrivning	-791	-791
Årets utrangeringar	564	724
Summa	-3 843	-3 616
Summa bokfört värde	345	1 136

Not 14. Förbättringsutgifter på annans fastighet	2019-12-31	2018-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	2 705	2 705
Årets anskaffningar	0	0
Summa	2 705	2 705
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-2 705	-2 705
Årets avskrivning	0	0
Summa	-2 705	-2 705
Summa bokfört värde	0	0

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr), forts

Not 15. Maskiner, inventarier, installationer med mera	2019-12-31	2018-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	27 578	28 152
Årets anskaffningar	2 335	855
Årets utrangeringar	-1 315	-1 429
Summa	28 598	27 578
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-23 480	-21 609
Årets avskrivning	-3 215	-3 300
Årets utrangeringar	1 058	1 429
Summa	-25 637	-23 480
Summa bokfört värde	2 961	4 098

Not 16. Fordringar hos andra myndigheter	2019-12-31	2018-12-31
Kundfordringar hos andra myndigheter	996	966
Mervärdesskattfordran	6 438	4 519
Övriga fordringar	2 278	1 449
Summa	9 712	6 934

Not 17. Periodavgränsningsposter	2019-12-31	2018-12-31
Förutbetalda hyror	7 243	5 554
Övriga förutbetalda kostnader	2 725	3 043
Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	0	650
Upplupna bidragsintäkter utomstatliga	32 667	13 631
Övriga upplupna intäkter	120	0
Summa	42 755	22 878

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr), forts

Not 18. Avräkning med statsverket	2019-12-31	2018-12-31
Uppbörd		
Redovisat mot inkomsttitel	0	-102 813
Redovisat av betalningar uppboörd, bokslut	0	102 813
Fordringar/Skulder avseende uppboörd	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	4 590	7 702
Redovisat mot anslag	2 959 923	2 970 161
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-2 957 410	-2 973 273
Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	7 103	4 590
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-2 567	-1 149
Redovisat mot anslag	247 321	236 148
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-239 552	-237 566
Fordringar/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	5 202	-2 567
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	47 357	72 066
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	414 910	575 378
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-3 401 734	-3 470 548
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	2 957 410	2 870 460
Övriga fordringar på statens centralkonto	17 943	47 357
Summa Avräkning med statsverket	30 248	49 379

Not 19. Myndighetskapital	Balanserad kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2018	1 743	3 254	4 997
Ingående balans 2019	1 743	3 254	4 997
Föregående års kapitalförändring	-3 254	3 254	0
Årets kapitalförändring		-1 169	-1 169
Summa årets förändring	3 254	-4 423	-1 169
Utgående balans 2019	4 997	-1 169	3 828

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr), forts

Not 20. Avsättningar	2019-12-31	2018-12-31
Ingående balans, avsättning för pensioner	528	1 035
Årets utbetalning av pensioner	-153	-498
Årets avsättning för pensioner	-282	-9
Årets avsättning för omställningsmedel	281	0
Utgående balans avsättning för pensioner med mera	374	528

Not 21. Lån i Riksgälden	2019-12-31	2018-12-31
LÅN I RIKSGÄLDEN FÖR ANSKAFFNING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Beviljad låneram	23 000	23 000
Utnyttjad låneram maximalt under året	9 644	13 829
Utnyttjad låneram vid årets slut	7 061	11 038
Ingående balans	11 038	15 943
Nya lån	2 335	1 245
Årets amorteringar	-6 312	-6 150
Utgående balans	7 061	11 038

Not 22. Övriga skulder	2019-12-31	2018-12-31
Källskatt med mera <i>Beloppet avser skatt för december. Föregående års belopp avser både november och december.</i>	3 655	7 266
Summa	3 655	7 266

Not 23. Periodavgränsningsposter	2019-12-31	2018-12-31
Upplupna semesterlöner och andra löner/arvoden inklusive avgifter	14 676	13 142
Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	300	200
Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	1 804	2 000
Oförbrukade bidrag, inomstatliga		
Utbetalas inom 3 månader	12 891	18 018
Inom 4 mån–12 månader	21 136	30 290
Inom 13–36 månader	0	0
Mer än 36 månader	0	0
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	17 226	9 035
Summa	68 033	72 685

6. Styrelsens underskrifter

Styrelsen har 2020-02-18 fattat beslut om Vinnovas Årsredovisning räkenskapsåret 2019.

Stockholm 2020-02-18

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Anna Nilsson-Ehle
Ordförande

Staffan Larsson

John Elvesjö

Sigbritt Karlsson

Lotta Ljunqvist

David Sonnek

Sara Öhrvall

Darja Isaksson

BILAGA 1. LÄSANVISNINGAR, BEGREPP SAMT DEFINITIONER OCH BESKRIVNING AV DATA

Läsanvisningar utifrån Vinnovas instruktion

- 1 §** Vinnova har till uppgift att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Med innovationssystem avses nätverk av offentliga och privata aktörer där innovationer och ny kunskap tas fram, sprids och används. För att uppnå hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft ska myndigheten, utifrån ett utmaningsdrivet perspektiv, verka för nyttiggörande av forskning och främjande av innovation. Förordning (2018:216). **Sid 7**
- 2 § 1** Vinnova ska bidra till att stärka och utveckla universitet och högskolor, industriforskningsinstitut, företag och andra samhällsaktörer samt utveckla samarbetet mellan dessa i viktiga sektorer inom de svenska innovationssystemen. **Sid 16**
- 2 § 2** Vinnova ska stimulera internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation. **Sid 41**
- 2 § 3** Vinnova ska främja svenska företags medverkan i uppbyggnad och användning av forskningsinfrastrukturanläggningar. **Sid 21**
- 2 § 4** Vinnova ska ha en nationellt samordnande funktion för att stärka test- och demonstrationsverksamhet. **Sid 23**
- 2 § 5** Vinnova ska medverka i genomförandet av det regionala tillväxtarbetet i enlighet med förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete och bidra till att utveckla samspelet mellan det regionala tillväxtarbetet och den nationella forsknings- och innovationspolitiken. **Sid 24**
- 2 § 6** Vinnova ska sprida information om forskning, utveckling och innovation till utförare, användare och allmänhet. Förordning (2018:216). **Sid 25**
- 3 § 1a** Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation vara nationellt kontaktorgan för programmet. **Sid 41**
- 3 § 1b** Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation främja, redovisa och analysera det svenska deltagandet i programmet. **Sid 41**
- 3 § 1c** Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation samordna det nationella informations- och rådgivningsarbetet om programmet. **Sid 41**
- 3 § 2** Vinnova ska vara nationellt kontaktorgan för forskningsprogrammet COST och det industriella utvecklingsprogrammet EUREKA. **Sid 44**
- 3 § 3** Vinnova ska företräda staten i relevanta partnerskapsprogram enligt artiklarna 185 och 187 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt. **Sid 46**
- 3 § 4** Vinnova ska bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet i EU:s ramprogram för forskning och innovation. **Sid 47**
- 3 § 5** Vinnova ska bistå Regeringskansliet i arbetet i OECD:s kommitté för forsknings- och teknikpolitik (CSTP) och dess undergrupper. **Sid 47**
- 3 § 6** Vinnova ska bistå med sekretariat för den samordningsfunktion för EU:s forskningsarbete respektive för internationella forsknings-samarbeten utanför EU som omfattar andra statliga forskningsfinansiärer. Förordning (2018:216). **Sid 47**
- 4 §** Vinnova ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för företag och andra berörda. **Sid 26**

- 4 a §** Vinnova ska rapportera uppgifter till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikrodatabas för statligt företagsstöd (MISS) i en ändamålsenlig omfattning och utformning. Förordning (2016:1282). **Sid 26**
- 4 b §** Vinnova ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i myndighetens verksamhet och främja jämställdhet vid fördelning av medel för forskning och innovation. Myndigheten ska verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forskning som myndigheten finansierar, när det är tillämpligt. Myndigheten ska också beakta forskningsetiska frågor. Förordning (2018:216). **Sid 26**
- 6 §** Vinnova ska inom sitt verksamhetsområde samverka med och utveckla dialogen mellan berörda regionala, nationella och internationella aktörer. Förordning (2012:973). **Sid 28**
- 7 §** För Vinnova, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd och Statens energimyndighet ska det finnas en samordningsgrupp bestående av myndighetscheferna. Gruppen ska samverka och gemensamt utarbeta analyser, strategier och forskningsprogram samt i övrigt ta initiativ för att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamheten. Förordning (2013:469). **Sid 29**

Läsanvisningar utifrån Vinnovas regleringsbrev

- RB 1.1.1** Vinnova ska redovisa resultat av de åtgärder avseende jämställdhetsintegrering som vidtagits för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken. **Sid 30**
- RB 1.2.1** Vinnova ska redovisa vilka insatser som genomförts för att stödja offentlig sektors innovationsarbete och förnyelse. Redovisningen ska innehålla resultat av insatserna samt viktiga lärdomar som kan dras från arbetet. **Sid 30**
- RB 1.3.1** Vinnova ska redovisa hur myndigheten bidragit till målen för en sammanhållen landsbygdpolitik. Utgångspunkt för rapporteringen är regeringens uppdrag åt Tillväxtverket inom ramen för regeringens proposition om en sammanhållen politik för Sveriges landsbygder (N2018/04123/HL). **Sid 31**
- RB 1.4.1** Vinnova ska redovisa hur myndigheten har arbetat med prioriteringarna för det europeiska forskningsområdet. **Sid 48**
- RB 1.4.2** Vinnova ska redovisa hur det internationella perspektivet integreras i Vinnovas satsningar, inklusive synergier mellan EU-program och myndighetens program. **Sid 41**

- RB 2.1** Innovationsscout Israel. En innovationsscout för innovationssamarbete etableras i Israel för att utgöra en brygga mellan det svenska och det israeliska innovationssystemet. Rollen innebär att hjälpa svenska aktörer att navigera rätt i det israeliska innovationssystemet och stimulera till ökad forsknings- och innovationssamverkan mellan de båda länderna. Särskilt fokus ska läggas på att underlätta för unga innovativa företag och start-ups i Sverige och Israel att få tillgång till respektive miljöer och utveckla samarbeten med stora företag. Potentialen i ett innovationssamarbete är stor då Israel är ett av världens mest framstående länder för forskning och innovation inom framför allt IT och life science. Organiseringen av funktionen ska baseras på erfarenheter från den innovationsscout som Vinnova har etablerat i Silicon Valley, USA. Etableringen startar som en pilot under två år med möjlighet till förlängning i ett år. Verksamhet, större aktiviteter och samarbeten som initierats ska redovisas i Årsredovisningen. En utvärdering ska vara genomförd senast den 1 juli 2020. **Sid 32**
- RB 3.3** Stöd till inkubation: Vinnova ska, inom ramen för myndighetens ansvar att lämna stöd till inkubation (dnr N2013/03474/FIN), redovisa resultaten av insatserna. En särskild rapport avseende helåret 2018 ska lämnas till Regeringskansliet (N-dep och U-dep). **Sid 33**
- RB 3.7** Stödja kommittén för teknologisk innovation och etik. Vinnova ska, inom ramen för sitt arbete med att stödja offentlig sektor med innovativ policyutveckling, stödja kommittén för teknologisk innovation och etik (N2018:04) genom att identifiera och föra vidare relevanta policyutmaningar till kommittén. Vinnova ska även i samarbete med kommittén samverka internationellt i frågeställningar som rör policyutveckling. **Sid 34**
- RB 3.8** Förbättrad datatillgång om bidrag till företag. Vinnova ska bistå Tillväxtanalys i arbetet med att utreda förutsättningarna för en förbättrad tillgång till data om bidrag till företag. **Sid 34**
- RB 4.1** Vinnova ska utlysa program för strategiska innovationsområden. Återkommande uppföljning av de strategiska innovationsområdena ska genomföras. En eller flera utvärderingar av effekter av satsningen ska göras. **Sid 34**
- RB 8.4** Vinnova ska under 2017-2019 använda minst 55 MSEK för att utveckla och genomföra riktade insatser för social innovation. 2019 ska minst 20 MSEK användas. Insatserna och medlen ska redovisas i Årsredovisningen, bland annat avseende samverkan, områden och målgrupper samt hur resultat och erfarenheter av insatserna har kommunicerats. **Sid 36**
- RB 8.7** Vinnova ska genomföra en satsning på innovation och forskning inom tillgänglighetsdesign under 2017–2020 som beräknas omfatta 80 MSEK. För 2019 får Vinnova använda 15 MSEK. Satsningen ska bidra till att verksamheter, miljöer och tjänster utformas universellt så att de blir tillgängliga och användbara för alla människor, oavsett funktionsnedsättningar, kön, ålder eller bakgrund. En universell utformning innebär att man utgår från och designar med medvetenhet om den variation som återfinns i befolkningen, vilket bör resultera i en mer inkluderande arbets- och livsmiljö. Satsningen ska uppmuntra till nya innovationssamarbeten mellan universitet och högskolor, offentlig sektor, näringsliv och andra relevanta aktörer. Vidare ska satsningen stödja det nationella forskningsprogrammet om hållbart samhällsbyggande och det strategiska samverkansprogrammet Smarta städer. Vinnova bör inom ramen för satsningen långsiktigt följa regeringens nationella målsättningar för funktionshinderspolitiken samt nationella mål för arkitektur, form och design. Vid genomförandet av uppdraget ska Vinnova samverka med Myndigheten för delaktighet, Statens centrum för arkitektur och design och andra för uppdraget relevanta myndigheter och aktörer. I uppdraget ingår vidare att genomföra dialoger i syfte att belysa olika perspektiv på tillgänglig och universellt användbar design samt inhämta kunskap och synpunkter som är relevanta för utformningen av olika insatser inom satsningen. **Sid 36**
- RB 8.8** Vinnova ska genomföra en särskild satsning på standardisering under 2017–2020 som beräknas omfatta 35 MSEK. För 2019 får Vinnova använda 10 MSEK för detta. Insatserna ska bidra till ökat svenskt deltagande i internationella standardiseringsorgan. Att ha standardiseringsperspektivet med sig redan från början i forsknings- och utvecklingsfaser har ofta stor betydelse. När forskare och innovatörer utvecklar sina idéer med hänsyn tagen till befintliga standarder underlättar det marknadstillträde. Delaktighet och engagemang i internationellt standardiseringsarbete har en avgörande betydelse för kommersialisering och nyttiggörande av nya produkter och tjänster. **Sid 37**
- RB 8.9** Vinnova ska förstärka insatserna inom Strategiska innovationsområden 2017–2020 och verka för att dessa inriktas mot de samhällsutmaningar regeringen identifierat, samt utvecklas utifrån strategiska innovationsagendor och i linje med regeringens samverkansprogram i enlighet med regeringens proposition Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop.2016/17:50), avsnitt 9. Insatserna ska omfatta minst 600 MSEK 2019. **Sid 38**
- RB 8.10** Vinnova ska i samverkan med Energimyndigheten och Trafikverket fortsätta utveckla programmet FFI så att arbetssätt och struktur dels öppnar upp för fler aktörer, dels stärker kopplingen till de strategiska innovationsområdena och andra relevanta program. Programmet ska fortsätta som ett avtalsreglerat samverkansprogram. När så är relevant bör Transportstyrelsen inbjudas att delta. **Sid 39**
- RB 9.5.1** Vinnova ska bidra i genomförandet av det nationella regionalfondsprogrammet under programperioden för 2014–2020 för EU:s sammanhållningspolitik, med fokus på insatser inom det tematiska området »Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation». Vinnova ska också, utifrån sin roll i arbetet med det nationella regionalfondsprogrammet, bidra i Tillväxtverkets arbete avseende processtödet. **Sid 39**
- RB 10.1** Regeringsuppdrag att lämna stöd till inkubation. **Sid 33**
- RB 10.2** Uppdrag att etablera en funktion för Testbädd Sverige. **Sid 23**
- RB 10.3** Uppdrag att stärka svensk flygteknisk forskning och utveckling i huvudsak genom det strategiska innovationsområdet Innovair. **Sid 40**
- RB 10.4** Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer. **Sid 40**
- RB 10.5** Uppdrag att stödja innovationssamarbete med Indien inom området smarta städer. **Sid 49**
- RB 10.6** Uppdrag att förstärka arbetet med internationella innovationssamarbeten. **Sid 50**

Definitioner och beskrivning av data

Vinnova använder i sin löpande verksamhet ett flertal olika administrativa system som genererar olika typer av data. För att underlätta uppföljning och analys har Vinnova utvecklat ett så kallat datalager som möjliggör datauttag där information från flera olika system sammankopplas på ett ändamålsenligt sätt. Vinnovas datalager uppdateras varje dygn för att medarbetarna ska ha tillgång till en så uppdaterad bild som möjligt av verksamheten. I årsredovisningen har Vinnova valt att använda data som genererats via datalagret som komplement till vanlig bokslutsdata. För att man som läsare ska dra rätt slutsatser i läsningen av årsredovisningen följer nedan en beskrivning av de två olika typer av data som används för att generera tabeller och diagram.

1. Bokslutsdata. Data i denna kategori hämtas från Vinnovas ekonomiska redovisningssystem, UBW, och genereras i samband med att bokslutet för det aktuella året fastställs. På detta sätt skapas data som är helt konsistenta mellan olika årsredovisningar.

2. Dynamisk verksamhetsdata. Vinnova håller en databas med aktuell information om pågående och avslutade projekt, det så kallade datalagret. Databasen innehåller även information om inskickade ansökningar och rapporterade resultat. Informationen baseras på aktuell information som hela tiden utvecklas och förbättras. Exempel på data är klassningar av projekt, information om aktörer, ändringsbeslut, återtagande av ansökningar. Genom att informationen alltid är aktuell är databasen dynamisk och omdefinieras utifrån ändringar i program, projekt och policies. En viktig skillnad mot bokslutsdata är att de förändringar som görs i den dynamiska verksamhetsdatabasen i vissa fall påverkar hur data kategoriseras och klassificeras både bakåt och framåt i tiden. Följden blir att jämförelser av redovisad data mellan olika årsredovisningar ska göras med viss försiktighet då förändringar antingen kan vara resultatet av verkliga förändringar i verksamheten eller resultatet av förändringar i kategoriseringar. För att skapa bästa förutsättningar för jämförelser mellan åren görs uttag av den dynamiska verksamhetsdatabasen samma dag som fastställandet av bokslutsdatabasen.

Nedan återfinns definitioner av de olika begrepp som används för att redovisa resultatet av Vinnovas verksamhet samt en angivelse om datan som används är bokslutsdata (BSD) eller dynamisk verksamhetsdata (DVD).

Begrepp	Definition	BSD	DVD
Aktiva projekt	De projekt som under definierad tidsperiod har hela eller delar av sin dispositionstid inkluderad		x
Aktör	Samlingsnamn för organisation som på olika sätt har en roll i Vinnovas insatser		x
Aktörstyp	Klassning av organisationer av liknande typ till exempel universitet, privata företag, föreningar, institut		x
Antal ansökningar	Inkomna bidragsansökningar som inte är återtagna innan beslut		x
Beslutat bidrag	Det stöd som maximalt kan komma att betalas ut i enlighet med beslut och villkor		x
Beviljade ansökningar	Ansökningar som resulterar i beslut om projektbidrag		x
Beviljandegrad	Andel beviljade ansökningar av antal inkomna ansökningar		x
Budgerade projektkostnader	De stödberättigande kostnader som medverkande parter uppgett i ansökan för genomförande av projektet		x
Insats	Samlingsnamn för olika aktiviteter som initieras av Vinnova för att åstadkomma önskad effekt. Exempel på insatser är program, utlysningar, tävlingar, konferenser och enskilda projekt		
Lämnade bidrag	Utfall utbetalade bidrag minus eventuella återbetalningar och fordringar	x	
Maximal stödnivå	Det beslutade maximala stöd som en bidragsmottagare kan få i förhållande till rapporterade stödberättigande kostnader		x
Nettobeviljat bidrag	Beslutat och reserverat bidrag minus eventuell återföring, hänsyn tas till återföringar mellan år		x
Part, projektpart	De deltagande organisationerna som formellt ansökt om ett projekt oberoende om man är bidragsmottagare eller inte		x
Program	Sammanhållen portfölj av utlysningar och projekt med gemensam inriktning		x
Projektkoordinator	Den organisation som har ansvar för kontakten mellan Vinnova och projektet samt är den part som mottar bidragsutbetalningar för hela projektets räkning		x
Projektrapport	Inkommen rapport till Vinnova för granskning. Det finns flera typer av rapporter för olika faser i ett projekt såsom start-, läges-, slut- och efter-rapport.		x
Rapporterade kostnader	Stödberättigande kostnader som parter rapporterat att de haft för genomförande av projektet		x
SO	Sammanhållen portfölj av program med gemensam styrning		x
Stödberättigande kostnader	De kostnader som får räknas in i budgeterade respektive rapporterade projektkostnader		x
Stödnivå	Beslutat bidrag / Budgeterade projektkostnader (före och under) Nettobeviljat bidrag / Rapporterade kostnader (Utfall)		x
Sökt projektbidrag	Summan av de bidrag som söks av medverkande parter i en ansökan		x
Uppföljningsfrågor	Projektet redovisar resultat via enkäter i olika projektrapporter		x
Uppväxlingsfaktor	Bidragsprojekts totala omslutning av stödberättigande kostnader i förhållande till Vinnovas bidrag		x
Verksamhetens kostnader	Verksamhetens samtliga kostnader		x

BILAGA 2. REGERINGSUPPDRAG UTÖVER DE SOM RAPPORTERAS I ÅRSREDOVISNINGEN

Vinnovas diariernr	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2009-04930	Genomföra ett program för finansmarknadsforskning. Uppdraget gäller under förutsättning att Riks-dagen godkänner att medel motsvarande 30 Mkr anvisas. Regeringen avser att lämna ett sådant förslag i samband med tilläggsbudget 2010. (Finansdepartementet)	Årligen 21 mars
2014-03180	Vinnova ska överföra uppgifter om beviljade forskningsansökningar till VR. Uppgifterna ska följa de riktlinjer och inkomma vid de tidpunkter som VR anger. Uppgifterna ska omfatta forskningsutförare och beskrivning av forskningen. Vinnova ska informera de sökande om att uppgifter kan komma att publiceras.	Löpande
2014-03956	Inrättande av analysgrupp för regional tillväxt och attraktionskraft 2014–2020.	Slutredovisas 2020-12-31
2015-07087	Regeringsuppdrag om ett nationellt program för proteinforskning, metodutveckling och produktion av biologiska läkemedel.	En särskild rapport lämnas årligen i samband med Årsredovisningen Delrapporterats 2019-04-01 Slutrapporterats 2024-03-29
2016-00254	Regeringsuppdrag att medverka i genomförandet av Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan.	Delredovisats 2016-03-31 Delredovisats 2017-01-31 Delredovisats 2018-01-31 Delredovisats 2019-01-31 Delredovisats 2020-01-31
2016-00699	Vinnova ska under 2016–2019 använda minst 25 miljoner kronor per år till att utveckla och tillgängliggöra testbäddar inom miljöteknikområdet. Insatsen ska bidra till att stärka företagens möjligheter att testa, utveckla och verifiera nya lösningar som bidrar till att nå bland annat miljö- och klimatmålen.	Delredovisats 2017-05-19 Slutredovisas 2020-02-28
2016-00700	Vinnova ska under 2016–2019 använda minst 20 miljoner kronor per år för att stärka insatser i pågående befintliga innovationsprogram för ökad återvinning och resurseffektivitet genom giffria och resurseffektiva kretslopp. Hela återvinningskedjan ska adresseras och områden som nya hållbara affärsmodeller för återvinningsindustrin, ekonomiska styrmedel, samhällsplanering och infrastruktur för ökad återvinning ska ingå.	Delredovisats 2017-05-19 Slutredovisas 2020-02-28
Rapporterats på 2016-01015 och 2016-01295	Vinnova ska rapportera till Statskontoret hur myndigheten under 2018 har bidragit till att anställa personer vid myndigheten som står långt från arbetsmarknaden, inklusive nyanlända (moderna beredskapsjobb). Rapportering sker enligt instruktion från Statskontoret.	Slutredovisats 2019-04-05
2016-01015	Regeringsuppdrag till statliga myndigheter att ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2016–2018 med mera. Förlängt uppdrag tom 2020.	Delredovisats 2016-10-01 Delredovisats 2017-04-01 Delredovisats 2018-04-01 Delredovisats 2019-04-01 Delredovisats 2020-04-01 Delredovisats 2021-01-15, sista redovisningen
2016-01295	Regeringsuppdrag till statliga myndigheter att ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2016–2018 med mera. Förlängt uppdrag tom 2020.	Delredovisats 2016-10-01 Delredovisats 2017-04-01 Delredovisats 2018-04-01 Delredovisats 2019-04-01 Delredovisats 2020-04-01 Delredovisats 2021-01-15, sista redovisningen
2016-02200	Regeringsuppdrag att genomföra insatser för kunskapsutveckling och förbättrat offentligt stöd för hantering av immateriella tillgångar.	Delredovisats 2017-03-15 Slutredovisas 2020-03-15
2016-02271	Regeringsuppdrag att genomföra samverkansprojekt för att utnyttja digitaliseringens potential för ökad konkurrenskraft hos svensk industri.	Delredovisats 2016-06-30 Delredovisats 2017-03-31 Delredovisats 2018-03-31 Slutredovisats 2019-03-31
2016-02845	Regeringsuppdrag att bistå med regeringens samverkansprogram för innovation.	Redovisas löpande Slutredovisats 2019-03-31
2016-03633	Regeringsuppdrag att stödja utvecklingen av cirkulära affärsmodeller och industriell symbios.	Delredovisats 2016-10-15 Delredovisats 2017-03-31 Delredovisats 2018-03-31 Delredovisats 2019-03-31 Slutredovisas 2020-03-31
2017-01977	Uppdrag att stärka samordningen mellan myndigheter för en sammanhållen innovationsprocess.	Delredovisats 2017-12-01 Slutredovisats 2019-03-31

Vinnovas diarienum	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2017-02067	Uppdrag angående samverkansfunktion och handlingsplan för arbetet mot antibiotikaresistens.	Delredovisats 2017-12-31 Delredovisats 2018-12-31 Delredovisats 2019-12-31 Slutredovisas 2020-12-31
2017-03152	Uppdrag att utlysa medel för att genom inkubatorer och acceleratorer stödja utveckling av innovativa företag inom livsmedelskedjan.	Delredovisats 2018-02-28 Delredovisats 2019-02-28 Slutredovisas 2020-02-28
2017-05618	Vinnova ska redovisa och analysera det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation Horisont 2020. En rapport ska lämnas till Regeringskansliet (N-dep med kopia till U-dep) senast den 30 april 2019.	Slutrapporterats 2019-04-30
2017-05630	Inrättande av ett Råd för hållbara städer och utseende av de myndigheter som ingår i rådet. Vinnovas generaldirektör är ledamot.	Redovisas årligen 1 mars Slutredovisas 2022-05-31
2017-05632	Årlig rapportering av Internationella överenskommelser ingångna av förvaltningsmyndigheter.	Redovisats 2019-01-31
2018-00556	Uppdrag att stödja utveckling av sociala företag.	Delredovisats 2018-03-29 Delredovisats 2019-02-28 Delredovisas 2020-02-28 Slutredovisas 2021-03-01
2018-00703	Uppdrag att genomföra pilotprojekt för flexibla korta kurser för yrkesverksamma specialister.	Slutredovisas 2020-03-31
2018-00718	Vinnova ska genomföra minst två utvärderingar 2019 av genomförda insatser. De insatser som utvärderas ska vara av budget- och verksamhetsmässig betydelse. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i utvärderingen. Vinnova ska föra dialog med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser om vilka insatser som utvärderas och metoder för detta. Utvärderingarna ska omfatta resultat och, där så är möjligt, effekter av stödet från myndigheten. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (N-dep).	Slutredovisats 2019-03-23
2018-00719	Vinnova ska under 2018–2019 genomföra insatser på öppen innovation, genom att stärka innovations- och utvecklingssamarbeten mellan stora företag och små innovativa företag. Redovisas till N-dep.	Slutredovisas 2020-04-30
2018-01462	Uppdrag att stödja demonstrationsplattformen Smart City Sweden.	Delredovisats 2018-06-01 Delredovisats 2019-03-31 Delredovisas 2020-03-31 Delredovisas 2021-03-31 Slutredovisas 2022-03-31
2019-02472	Vinnova ska genomföra minst två utvärderingar 2019 av genomförda insatser. De insatser som utvärderas ska vara av budget- och verksamhetsmässig betydelse. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i utvärderingen. Vinnova ska föra dialog med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser om vilka insatser som utvärderas och metoder för detta. Utvärderingarna ska omfatta resultat och, där så är möjligt, effekter av stödet från myndigheten. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (N-dep).	Slutrapporterats 2020-03-31
2019-02473	Vinnova ska redovisa och analysera det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation Horisont 2020. Rapporten ska understödja regeringens arbete med EU:s forsknings- och innovationssamarbete. Rapporten ska därför redovisa och analysera statistiska uppgifter om det svenska deltagandet fördelat på relevanta datakategorier. (rapport till N-dep och kopia till U-dep).	Slutrapporterats 2020-04-23
2019-02478	Vinnovas och Vetenskapsrådets gemensamma uppdrag om att analysera förutsättningar för internationellt forsknings- och innovationssamarbete vid ett utträde av Storbritannien ur Europeiska unionen (dnr 2016/07637/IFK) förlängs på så sätt att uppdraget avrapporterats löpande fram till den 15 maj 2019 i syfte att möjliggöra en analys av de slutliga utträdesvillkoren.	Löpande till och med 2019-05-15
2019-02676	Uppdrag åt Vetenskapsrådet (VR) och Vinnova att tillsammans samordna nationella insatser för den europeiska spallationskällan ESS och den nationella forskningsanläggningen MAX IV. VR ska vara sammanställande och rapportera hur uppdraget fortlöper. VR/Vinnova ska utarbeta en nationell implementeringsplan för att främja svenskt användande av anläggningarna. Redovisas av båda myndigheterna.	Slutredovisas 2020-12-31
2019-02677	Uppdrag att föreslå organisation för en nationell teknikparksfunktion i anslutning till forskningsanläggningarna ESS och MAX IV.	Slutredovisats 2019-12-31
2019-02855	Uppdrag att inkomma med analyser som underlag till regeringens forskningspolitik.	Slutredovisats 2019-10-31
2019-02928	Uppdrag att genomföra en förstudie för etablerandet av digitala innovationshubbar i Programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027.	Slutredovisats 2019-12-16
2019-05811	Uppdrag att stödja genomförandet av regeringens samverkansprogram samt att ge stöd till offentliga aktörers arbete med regel- och policyutveckling.	Redovisas årligen 31 mars Slutredovisning 2023-05-31
2019-05928	Uppdrag till Vinnova att genomföra en förnyad satsning på finansmarknadsforskning	Årligen i samband med årsredovisningen

BILAGA 3. FÖRKORTNINGAR

AAL Assisted Active Living (tidigare Ambient Assisted Living). Europeiskt program inom området IKT-lösningar för äldre

AI Artificiell intelligens

ALF Förkortning för ett avtal mellan den svenska staten och vissa regioner om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården

ALMI Almi Företagspartner, statligt bolag som hjälper företag med rådgivning, lån och riskkapital

CODEX Samling av regler och riktlinjer för forskning

COST European Cooperation in Science and Technology

CSTP Committee on Science and Technology Policy inom OECD

DIGG Myndigheten för digital förvaltning

ECSEL Electronic Components and Systems for European Leadership

EIC European Innovation Council

EMPIR European Metrology Programme for Research and Innovation

ERA European Research Area

ERA-MIN Europeiskt program inom mineralområdet

ERA-NET Instrument för samverkan mellan forskningsfinansierare i EU-länder

ESBRI Institutet för entreprenörskaps- och småföretagsforskning

EU Europeiska unionen

EURAXESS Europeiskt initiativ som syftar till att främja mobilitet och bidra till forskares karriärmöjligheter

EUREKA Internationellt nätverk för att främja samarbete mellan företag och forskare

EUROSTARS Program för att stödja projekt för marknadsnära forskning och utveckling

EU-sam EU-Samordningsfunktionen

FFI Programmet Fordonsstrategisk forskning och innovation

Fol Forskning och innovation

FoU Forskning och utveckling

Formas Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

Forte Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Gd Generaldirektör

H2020 Horisont 2020

IGLO Informal Group of RTD Liaison Offices. Nätverk mellan länders Brysselkontor

IKT/ICT Informations- och kommunikationsteknik

IMI Innovative Medicines Initiative

IT Informationsteknik

IVA Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien

JIM Jämställdhetsintegrering i myndigheter

JP Joint Programming

JST Svensk-japanskt samarbete

Mdkr Miljarder kronor

MinBas MinBaS – en forsknings- och innovationsagenda för Mineral, Ballast och Sten

Mnkr Miljoner kronor

MOST Ministry of Science and Technology, Kina

NCP National Contact Point (EU)

NFFP Nationella flygforskningsprogrammet

OECD The Organisation for Economic Cooperation and Development

PiiA SIO-program Processindustriell IT och Automation

Prop. Proposition

PRV Patent- och registreringsverket

PTS Post- och telestyrelsen

Reglab Forum för lärande om regional utveckling

RISE Research Institutes of Sweden AB

SCB Statistiska centralbyrån

SIP Strategiska innovationsprogram

SKR Sveriges kommuner och regioner

SME Små och medelstora företag

SMF Små och medelstora företag

SWERI Sveriges forsknings- och innovationskontor i Bryssel

TINC TechnologyINCubator, acceleratorprogram för unga svenska kunskaps- och teknikintensiva företag

TIP Arbetsgruppen Working Party on Innovation and Technology Policy inom OECD

Tkr Tusen kronor

TVV Tillväxtverket

UDI Programmet Utmaningsdriven innovation

UoH Universitet och högskolor

Vinnova Verket för innovationssystem

VR Vetenskapsrådet

VTI Statens väg- och transportforskningsinstitut

BILAGA 4. VINNOVAS PUBLIKATIONER 2019

Vinnova Rapport

VR 2019:

- 01 Studie inför skapandet av nationella funktionen Testbädd Sverige
- 02 Studie av definition och tillämpning av begreppet tillgänglighetsdesign
- 03 Entreprenöriellt experimenterande och samverkan i innovationssystem
- 04 Horisont 2020 – Årsbok 2018
- 05 AI-miljöer i Sverige – En översikt över miljöer som bidrar till utvecklingen av artificiell intelligens
- 06 Mycket görs, mycket mer måste göras – Universitets och högskolors bidrag till hållbar utveckling
- 07 Systeminnovation för en hållbar framtid. Vinnovas underlag och förslag till regeringens forskningsproposition
- 08 Förutsättningar för systeminnovation för en hållbar framtid i Sverige. Analysbilaga till Systeminnovation för hållbar tillväxt i Sverige
- 09 Utmaningar för omställningen till hälsosam hållbar mobilitet – Behovet av ett missionsorienterat angreppssätt
- 10 Förstudie inför etablerandet av europeiska digitala innovationshubbar (EDIH)
- 11 Fol-systemet i Silicon Valley. En beskrivning med utgångspunkt från europeisk fordonsindustri i Silicon Valley
- 13 Forskningspolitik för en kunskapsberoende värld: samling för samverkan
- 14 Offentlig verksamhets innovationskraft
- 15 Sexårsutvärdering av strategiska innovationsprogram (huvudrapport)
- 16 Sexårsutvärdering av det strategiska innovationsprogrammet för Metalliska material
- 17 Sexårsutvärdering av det strategiska innovationsprogrammet för processindustriell IT och automation – PiiA
- 18 Sexårsutvärdering av det strategiska innovationsprogrammet för gruv- och metallutvinnande industri – STRIM
- 19 Sexårsutvärdering av det strategiska innovationsprogrammet för Lättvikt
- 20 Sexårsutvärdering av det strategiska innovationsprogrammet Produktion2030

Vinnova Information

VI 2019:

- 01 Årsredovisning 2018
- 02 FFI Årsrapport 2019 – Samverkan för svensk fordonsindustri och miljöanpassade samt säkra transporter

Titel: Vinnovas Årsredovisning 2019
Serie: Vinnova Information VI 2020:01
ISSN: 1650-3120
Utgiven: Februari 2020
Utgivare: Vinnova – Sveriges innovationsmyndighet
Diarienummer: Dnr 2019-05249
Bilder:
Omslag: iStock
Sid 2: Flickr
Sid 3: Marianne Löfgren
Sid 4: Joel Nilsson
Sid 5: Ninni Andersson, Vinnova, iStock
Sid 6: GettyImages, GettyImages, Joel Nilsson
Sid 59: GettyImages, Shutterstock
Produktion: Chimney
Vinnovas publikationer finns att läsa och
ladda ner via www.vinnova.se

Post: Vinnova SE-101 58 Stockholm
Besök: Mäster Samuelsgatan 56
+ 46 8 473 30 00 vinnova@vinnova.se vinnova.se